Hoa địa ngục
Fleurs de l'Enfer
(Poèmes).

Monsieur !

C'est au nom des millions de victimes innocentes de la dictature, déjà succombées ou subissant encore une mort lente et douloureuse dans les bagnes communistes, que je vous prie de faire publier ces poèmes dans votre pays libre. C'est le fruit de mes vingt ans de travail. La plupart en ont été créés dans mes années de détention. Je pense qu'à nous, les victimes, il appartient plus qu'à personne d'autre de montrer au monde les souffrances incroyables de notre peuple opprimé et torturé à merci. De ma vie brisée, il ne reste qu'un seul rêve, c'est de voir le plus grand nombre possible d'hommes prendre conscience de ce que le communisme est un grand fléau de l'Humanité

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de ma profonde reconnaissance ainsi que celle de mes compatriotes infortunés !

Đồng lầy

Ngày ấy, tuy xa mà như còn đấy
Tuổi hai mươi, tuổi bước vào đời
Hồn lồng cao, gió thổi chơi vơi
Bốn phía bao la chỉ thấy
Chân mây, rộng mới tuyệt vời!
Ngất ngây, làm sao ngờ tới
Bùn đọng hố ao ~~mai~~ mạn dưới phục chờ!
Tuổi hai mươi, tuổi của không ngờ
Không sợ!
Viễn vọng đẹp tựa bài thơ
Mơ ước
Đợi chờ
Vĩ đại...

★

Nhưng rồi một sớm đầu thu mùa thu trở lại
Tuổi hai mươi mắt nhìn đời tê dại
Ngỡ cờ sao rực rỡ
Tô thắm mãi xứ sở yêu thương.
Có ngờ đâu giáo giở đã lên đường
Hung bạo phá bỏ kim cổ
Tiếng mõ giường rung đổ chuyện non sông
Mặt trời sa sông
Thổ ra từng vũng máu hồng
Ôi tiếc thương bao mùa lúa vun trồng
Một mùa thu nước lũ
Trở thành bùn nước mênh mông
Lớp lớp sóng hồng man dại
Chìm trôi quá khứ tương lai
Máu, lệ, mồ hôi, rớt rơi
Đi về ai nhận ra ai!
Khiếp sợ, sững sờ, tê dại!
Lịch sử quay tít vòng ngược lại
Thời hùm beo rắn rết công khai
Ngàn vạn đấu trường mọc đầy giữa ban mai
Đúng lúc đất trời nhợt nhạt

Bọn giết người giảo hoạt
Nâng cốc mừng thắng lợi liên hoan
Điệu nhạc cờ hàn thâm thẳm miên man
Điệu khúc liã tan thúc dục
Ngục tù cất bước oan khiên
Thành thị thôn quê sôi hai trăm miền
Hội tụ!
Bãi sú, bờ lau, rừng rú
Thấy ngọ vun bón mười cây
Đạo lý tối cao ở xứ đông lầy
Là lừa thầy, phản bạn
Và tuyệt đối trung thành vô hạn
Với Đảng, với Đoàn, với lãnh tụ thiêng liêng
Hạt thóc, hạt ngô phút hoá xích xiềng
Họa, phúc toàn quyền của Đảng
Dần dà năm tháng
Mắt ngả sắc vàng, da sắc xám
Đi về ai nhận ra ai?
Ôi, ngàn hoa run tái!
Đang thương giữa chốn đồng lầy
Sậy ná lau gầy, lạc loài thảm hại
Rồi đây, khi mặt trời thức dậy
Chắc là hoa đã tàn phai
Chẳng còn được thấy!
Tôi vẫn ngồi yên mơ màng như vậy
Mặc cho đàn muỗi quấy rầy
Bóng tối lan đầy khắp lối
Không còn phân biệt nổi
Trâu hay người lận lội già bờ xa
Gai ốc nổi trên da
Cái họa ác còn không chừa ai hết!
Buồn nghĩ tới chuyện xưa Thần Chết
Cùng lão tiều đốn củi già nua
Tôi ngước trông xem có một ngôi chùa
Ngôi chùa đã trở thành huyền mộng.
Con Ác điểu hoài nghi xù đôi cánh rộng

Truy lùng mồ mả cha ông
Thánh thất miếu đường xáo động
Con thuyền từ đạo nghiêng tràn
Sóng gió thét gào, man rợ
Tiếng sinh linh nức nở, âm thầm
Mặt đất tím bầm, tiết đọng
Lá cờ lật lòng
Nhân buổi dương tàn âm thịnh cao bay!
Thần tượng cuồng quay, Hình thay lốt rũ
Hang Pác-Bó hoá thành hang ác thú
Bác Hồ già hoá dạng bác Hồ Ly
Đôi dép lốp nặng bằng trăm đôi dép sắt
Bộ Ka Ki vàng, vàng như mật dân đen
Quỷ quái, đê hèn, lừa đảo!
Gia tài tra khảo cướp trên tay
Từ buổi quỷ vương hớn hở mặt mày
Đứng trước Đảng Ký trịnh trọng
Đọc lời Khai mạc thuở hoang sơ
Tụ tập đảng viên đại hội dưới cờ
Nguyện đem cuộc đời hồi thơ
Đạp bằng, phá vỡ
Ngàn năm văn hiến ông cha.
Ảo vọng dựng lên một thứ sơn hà
Mê muội, nặng nề không hề nghiêng ngả
Nó lừa, Nó thả
Lũ mặt người dạ thú xông ra
Khiến động xa
Hơi mấp mi mồ mả
Các hồn ma cũng hả vong linh
Vì thấy địa ngục của mình
Còn ít nhục hình hơn dương thế!
Mạng sống không bằng con rùn con rế
Đầu ngẩng lên tuy nhìn thấy trời xanh
Mà chân không thể nào rút khỏi
Vũng lầy man mọi hôi tanh
Ma quỷ rình canh, nghiệt ngã
Rau cháo cầm hơi, mồ hôi tầm tã
Bọn này lâu đã chán cả chờ trông

Hãy cam phận sống trong bùn xám
Đời cằn u ám
Quỷ Vương càng đình đám liên hồi
Ôi, dẫu đã tôi không phải là tôi
Một khối rữa mòn nhức nhối
Mang đầy mộng ước thiu ôi.
Nếu tôi đổ mồ hôi
Mồ hôi sẽ hoá mái phổi
Nhưng những niềm căm quá vời mà đầy đàn phận tối
Không nhường thịt gân một chỗ để dẫn hồi!
Bao đêm rồi tôi nguyện luyện hồn tôi
Trút bỏ buồn đau tiếc hối
Nén dập hờn căm dữ dội
Ngày đêm dìm luộc thân tôi
Nhão nhừ, nóng hổi!
Nhưng làm sao trút và nén nổi
Nhưng làm sao điếc, mù, câm nổi
Khi con người chưa sống được bao nhiêu
Cũng như khi chưa yêu mến thật nhiều
Làm sao biết ghét!
Chỉ quả bóng vì hơi đã bẹp
Mới để cho Người - Định mệnh - dẫm lên trên
Còn những đại dương sóng dậy vang rền
Chỉ dịu lắng khi mệt vì bão táp!
Tôi ngồi yên nghe thời gian chậm chạp
Mang tâm hồn thấm hết cảnh trắng xương
Trên đồng không nước lối sương buông
Cây cỏ lạnh mờ, hoang vắng
Ôi những bờ xa, lời xanh nhạc nắng
Nếu có kẻ cho đời là cay đắng
Hãy vào đây nếm thử vị đắng lây
Cho dạ dày, óc, tim, lưỡi, cổ
Biết biệt phận tân khổ ngọt bùi!

2/ Giữa biển vui không hiểu tiếng cười
Là những kẻ cuộc đời chưa dạy sống
Trời cao biển rộng có cũng như không!
Một tiếng qua đêm ảo não rỏ xuống đồng
Tôi tỉnh hẳn, trở về còn ác mộng
Muỗi nhơn nhởn từng đàn vang động
Những con cưng của ngưng đọng tối tăm
Chúng trưởng sinh trong đêm tối nhiều năm
Nên chúng tưởng màu đen là ánh sáng!
Ếch nhái vẫn đồng thanh đều cáng
chửi bới mặt trời, ca ngợi đêm đen
Lũ sậy lau còm cõi đứng ~~chen~~ chen
Hơi có gió là cúi đầu ~~r~~ rạp hết
Bát ngát xung quanh một màu khô chết
Đồng lầy mỏi mệt
Lặng câm, lũ kiến đi về
Ôi, cuộc đời hay một cơn mê
Mà Người, ngựa, trâu, bò giống nhau đến thế!
Những ~~chiếc~~ chiếc sơ mi bỏ ngoài để che bụng phệ
Đi về chầu chực xe "dim"
Lúc vuốt xoa
Lúc hăm dọa
Lúc gật gù
Với một lũ lù lù rác rơm ăn mặc
Những loài thảo mộc
Ngu ngốc, ủ lỳ, nhẫn nhục
Nằm đời ngập tàn mục thối tha
Mặc cuốc kền thọc thẳm đêm ngày
Xác gầy, khổ não!
Bọn gốc đó phải chờ giông bão
Mới chịu ào ào nhổ rễ đứng lên
Nhưng hình như Trời đã bỏ quên
mảnh đất đồng lầy xám ngắt
Nên tôi vẫn ngồi đây héo hắt
Mắt thâm quầng trông ngóng trời xanh
Bốn chung quanh ếch nhái vẫn đồng thanh
La ó mong làm hỏng tim hư óc.

Để trai tráng say men chết chóc
Để người già yếu vui tang tóc
Tơi lại là để từng nguyện ly tan
Những mặt trời mùa thu mà như tiết đại hàn
Súng ống từng đoàn run run, nhớn nhác
Đảng lùa đi, tan tác, thương vong
Mái ngói, mái gianh lệ thảm ròng ròng
Nhớ xương bốc hơi trong lòng vạc bỏng
Đảng dữ thét gào, hóc xương ngang họng
Giọng thều thào, giương gạo hung hăng
Lưỡi thép nói chuyện chính tung quăng
Khốc liệt, bạy xằng, uế oan, cay đắng
Dân đen tay trắng cam đành
Từ rừng núi hoang vu tới phố xá thị thành
Từ hải đảo xa xôi tới ruộng đồng bát ngát
Màu áo vàng cành xác
Tràn lan, nhợt nhạt cả màu xanh!
Cuộc sống đừng lây rộp rát, nhoét tanh
Bom đạn chiến tranh còn giật giành chút xương da thảm hại.

Cái cảnh mười đi, hai ba trở lại
Cái cảnh một trai giành nhau chín gái
Đường diễn ra và sẽ còn diễn mãi
Nếu Đảng còn nắm ~~vận~~ vận mạng tương lai.
Lũ bày lau xưa chỉ biết thở dài
Cũng phải người trông đất trời, vấn hỏi?

*

Trăng lặn ... Sao tàn ...
Bình minh không mong mỏi
Từ từ xuất hiện trong sương
Một bình minh héo hắt thảm thương
Đẩy dân tộc trên giường xuống đất.
Hãy lắng nghe một điều chân thật!
Bình minh đây đau khổ nhất địa cầu
Nó báo hiệu một ngày không một phút

thảnh thơi, thoải mái, ngang đầu.
Bình minh đầy muôn thuở một màu
Nó báo hiệu mồ hôi kiệt quệ
Những con người, không, những chiếc máy thảm thê
Không dấu, không mơ
Hồng vỡ ~~đỏ~~ trước thời gian
Hãy coi chừng phải giữ vẻ hân hoan
Tiếng khóc, tiếng than làm yếu ma run sợ
Tội chúng phạm vô cùng man rợ
Lộ ra, ai để chúng sinh tồn?
Nên lo âu, hốt hoảng, bồn chồn
Chúng nghe ngóng, bỏ tư tiếng nói
Hỏi tất cả những chân trời sáng chói!
Hãy hiểu rằng yên lặng nơi đây
Giữa chốn đông lầy
Là tiếng gọi lâm ly đầy tuyệt vọng
Biết bao giờ mùa thu lật lọng
Bị lôi lên dàn lửa trời hỡ!
Tôi vẫn chờ trông muôn vạn tiếng ve
Dạo khúc tưng bừng báo trước
Mùa hè khắp nơi đang tiến bước
Tiêu diệt thu đông
Lấy lại sắc hồng
Phá cũi sổ lồng cho đàn chim bát hang
Những giờ đầy thu lạnh
Vẫn thoả sức tung hoành
giết hại màu xanh
Sặc sụa mùi tanh
Nó dùng mãi hằm những dòng nước mắt
Vắt những giọt mồ hôi
Bịt tiếng người cảm bắt
Mong bốn phương lặng ngắt giữa cô hồn!
Để nó tự do vang dạo khúc đàn
yêu ma!
Lừa bịp người xa
Buốt óc người gần
Trời đất ơi, nếu có quỷ thần
Quỷ thần sao dung tha mãi nó?

Đôi lúc nghe mơ hồ trong gió
Tiếng đời qua sông đổ vọng về đây
Bao ước mơ chìm chết đã lâu ngày
Lại nghẹn ngào trỗi dậy
Đau xót, thương tâm.
Bên ngoài kia cuộc sống vang âm
Sao đây mãi âm thầm trong nấm mộ?
Phẫn nộ dâng lên, bao khổ!
Không gian hỡi, hãy tan tành xụp đổ
Cho thời gian đừng làm khổ con người
Cho tuổi đời, khí đốc hết reo cười
Trong tối đen đày đọa
Ôi, các buổi đất trời giáng họa
Cũng là ngày hể hả trái tim đau!
Những gió kể làm gì chuyện bốn bể năm châu
Chuyện những chân trời bấy lâu yêu dấu
Tuyết ấm vơi, lòng người đôn hậu
Đảo thần ngời sáng ngọc châu.
Gió hãy thương kẻ bị đóng trói tọa độ thâm sâu
Giấc chân trời mơ mỏi thương đau
Bốn phía tường rào toàn bóng
Những ngục tù đầu mùa trong bụi đọng
Hoặc trong hầm trong xưởng rũ gầy xương
Để tôi về theo lòng Diêm Vương
Vác bụng đói tôi nghe bầy quỷ dữ
Giả dạng nghĩa là những vị thiên sứ
Đặt chương trình hút máu mài xương
Nhưng lấy tên xây dựng thiên đường
Để mong mê thêm nhiều nô lệ mới.
Tôi không hiểu loài ễnh ương ca ngợi
Cái thiên đường khủng khiếp của ma yêu
Được chúng cho công xá bao nhiêu
Mà đêm tối to mồm, đinh nhức óc
Ấy cơm cá ma vương đãi xương hóc
Hãy coi chừng kẻo nuốt khó trôi qua
Cứ ca đi, hát lạc điệu bài ca
Là Đảng ném toàn gia vào hỏa ngục!

*

Tháng năm trôi mùa thu ô nhục
Vẫn kéo dài ngang nửa dãy Trường Sơn.

3/ Chúng tôi tuy chìm ngụp giữa bùn tanh
Song sức sống con người hơn tất cả
Trước sau sẽ vùng lên quật ngã
Lũ quỷ yêu xuống tận đáy tầng lầy
Huyệt trôn vùi theo nhục nhã là đây
Hè xuân sẽ huy hoàng đúng đấy
Dù chúng tôi hãm hìu không được thấy
Mai hè xuân thì đời của chúng tôi
Cũng làm cho nhân loại đỡ nỗi hãi
Khi trông tới bóng cỏ ma đỏ ối!
Mặt trời lên cao, lòng tôi nhức nhối
Muốn cắt ngay cái phần hại thôi
Trên thân mình đằng đẵng của thời gian
Nhưng nỗi kiêng lề gan
Thời gian thản nhiên tà khước
Tháng năm nặng nề lê bước
Xót xa, ô nhục, đớn đau.
Tôi muốn kêu to trong câm lặng đen dày
Cho nhân loại trăm miền nghe thấy
Ồ ạt đổ về đây
Lấp hố tổng lầy
Diệt bầy muôn độc
Ngay đêm phá huỷ hầm cầu
Nhưng giữa bùn sâu ngập cổ ngập đầu
Tiếng kêu cứu khò khè trong cuống họng!
Trong khi ấy những lời lật lọng
Của muôn vàn ếch nhái vẫn vang ngân
Bịp bợm xa gần
Nằm chắn bốn bề
Tôi biết thế, nên càng không thể để
Cho thời gian tự hệ nhấc tôi lên
Tôi xiết rên, quằn quại, tự tìm đường
Dù có phải bồi thường bằng xương thịt
Tôi không thể an tâm nằm hết
Mùi bùn đen tanh tưởi khiếp kinh
Bốn chung quanh yêu quỷ nấp canh rình
Súng ống sẵn sàng nhả đạn
Con người tôi tiêu điều nát dạn
Có sợ gì viên đạn oan khiên
Giải thoát bao đau khổ triền miên

Hồn tôi đói tuổi quên bay bổng
Màn thép kia dù không lỗ hổng
Tôi sẽ dùng răng cắn đứt một khâu
Dù quỷ yêu bắt được quẳng vạc dầu
Tôi vẫn sẽ lao đầu không hối hận
Dưới bùn sâu, người tù lận đận
Đuổi bắt mặt trời theo lệnh ma vương
Lũ tiểu yêu ngang dọc đầy đường
Đốc thúc, nghe rình lời than tiếng thở
Thằng này, sao mắt mày không hớn hở?
Thằng kia, sao dám thở dài?
Lũ chúng bay phải làm việc bằng hai
Để quỷ chúa mừng sống dài trăm tuổi!
Giữa thời gian muôn người đương chết đuối
Lòng cầu sao nhanh chóng khắp địa cầu
Đứng đều lên, ô tới đánh tung đầu
Con rắn đỏ vô cùng hung hiểm
Nó rình ra lưỡi lên như mác siểm
Nhả nọc hận thù, phô phỉnh công phu
Khéo léo đầu cơ lòng yêu nước đui mù
Lạy lục Tàu Nga không sợ điếm nhục
Đủ trời sức nó biến hình phản phúc
Ngóc đầu, phì rít, bắt nhân
Cắn cổ lê dân, quẳng quật mộ phần
Phá đạo, phá đời, uống khô sông suối!
Ôi thằng Tây mà trước kia người dân không tiếc máu
xương đánh đuổi
Nay họ xót xa luyến tiếc vô chừng
Nhớ vuốt nanh của lũ thú rừng
Mà bàn tay tên cai trị thực dân hoá ra êm ả!
Lòng ái quốc bị lừa còn đương nằm buồn bã
Đảng gian ma mang kiếm chác thêm gì?
Bày tha hồ viện tới Lý, Trần, Lê
Người dân đã chán chê với cái trò hề chiến tranh cách mạng
Cái họ được là khăn tang và nạng
Cái mất đi ánh sáng, cuộc đời
Đảng bắt câm, bắt nói, bắt khóc, bắt cười
Bắt đói, bắt làm, hé răng oán thán
Là tù ngục mục xương độc đoán!

Phải chăng đó giá công lao huyết hãn
Mấy ngàn ngày đánh Pháp những năm xưa?
Biết lì bao ô uế, lọc lừa
Người dân đã có thừa kinh nghiệm
Bùa phép yêu ma không còn linh nghiệm
Bạo lực đen ngòm trắng nhởn nhe nanh
Trại lính, trại tù xây lũy thép vây quanh
Song bạo lực cũng đành bất lực
Trước sự chán chường tột bực của nhân tâm!
Có những con người giả đui điếc thằng câm
Song rất thính và nhìn xa rất tốt
Đã thấy rõ ngày đảng này mai một
Con rắn hổng dù lột xác cũng không
Thoát khỏi lưới Trời lồng lộng mênh mông!
Lê cùng thằng huyền bí vô chung
Giờ phút lâm chung quỷ yêu làm sao ngờ nổi!
Rồi đây
Khi đất trời gió nổi
Tàu hung đi, Bão lửa, Trốn vào đâu? Bám vào đâu?
Lũ chúng bay dù cho có điên đảo
Lo âu, phòng bị,
Bàn bạc cùng nhau
Chiếc đám sậy lau
Sẽ thiêu tất lũ bay thành tro xám!
Học thuyết Mác, một linh hồn u ám
Không gốc rễ gì trên mảnh đất ông cha
Mấy chục năm phá nước, phá nhà
Đã tới lúc lũ tông đồ phải lôi ra pháp trường tất cả!
Song bay vẫn tiếc từng nhát da
Tưởng loài cây to khỏe chặt đi rồi
Không gì nghi ngại nữa!
Bay có hay sậy lau gặp lửa
Còn bùng to hơn cả đề, đa
Nhưng con người chỉ có xương da
Sức bật lật nhào, Trung hết!

*

Hoa cuộc sống ư, Đảng leo đây, mong nát chết
Nhưng mà không, sông núi vẫn lưu hương

Mỗi bờ tre, góc phố, vạn nẻo đường
Hương yêu dấu còn thấm vương thắm thiết
Nếu tất cả những tâm hồn rên xiết
Không cúi đầu cam chịu sống đau thương
Nếu chúng ta quyết định một con đường
Con đường mới, con đường giải thoát
Dù có phải xương tan thịt nát
Trong lửa thiêng trừng fạt bọn gian ma
Dù chết chưa trông thấy nở mùa hoa
Thì cũng sống cuộc đời không nhục nhã
Thì cũng sống cuộc đời oanh liệt đã!
Nếu chúng ta đồng tâm tất cả
Lấy máu đào tưới thắm tưới cho hoa
Máu đơm hoa, hoa máu tràn hoa
Hoa sẽ nở muôn nhà muôn vạn đoá
Hoa hạnh fúc tự do vô giá
Mái căm hờn phun đẫm mới đâm bông!
Đất nước sa vào trong một hầm chông
Không fải một ngày thoát ra được đó
Con thuyền ra khơi fải chờ lộng gió
Fá xích, fá xiềng fải với búa đao
Còn chúng ta fải lấy xác làm bè
Lấy máu tưới ra, tạo thành sóng nước
Mới mong nổi lên vững lấy đầu ngược
Nắm lấy cây sào cứu vạn trời cao
Tiếp sứng, tiếp gươm bè bạn viện vào
Fá núi, vén mây, đón chào bão lộng
Mới có thể tiến vào hang động
Tiêu diệt yêu ma, thu lại đất trời
Thu lại màu xanh, ánh sáng, cuộc đời.
Chuyện lâu dài, sự sống ngắn, chao ôi!
Nỗi chờ mong thắm thiết mãi trong tôi.

Tôi mong mãi một tiếng gì như biển ầm vang dội
Một tiếng gì sôi nổi con tim
Đã bao năm rồi teo chết nằm im
Trong những quan tài hùng hai hèn đớn
Âm tiếng đó dội lan qua các trại tù, trại tập trung rừng rậm

Làm suy nghĩ lũ quân thù trái lộn
Tái tạo niềm tin cho tất cả những ai
Đã gần như tuyệt vọng ở ngày mai
Lũ lau gầy, sậy úa, cỏ tàn phai
Náo nức, reo hò, trông ngó
Âm tiếng đó gây thành giông gió
Khắp ~~giữa~~ đại dương cùng khởi ầm ĩ
Chớp sẽ trở đen, báo hiệu lũ quân thù
Giờ hủy thể!
Tôi mong mãi một tiếng gì như tiếng ầm vang của bể
Đồng bào tôi cũng mong như thế
Tôi lắng nghe
Hình như tiếng đó đã bắt đầu
Nhưng tôi hiểu rằng đó là tiếng của lịch sử dài lâu.
Nên trời đêm dù thăm thẳm ngòm sâu
Dường như vô giới hạn ở trên đầu,
Tôi vẫn nguyện cầu
Vẫn sống, và tin
Bình minh tới, bình minh sẽ tới.
Cờ vô đạo đương ngang trời phấp phới
Tôi vẫn mơ chân lý tận xa vời
Tôi muốn tan ngàn vực tối trên đời
Trong hào quang dữ dội hiển linh!
Muôn ầm ầm chấn động trời thinh
Báo hiệu bình minh sét nổ
Ôi, ghê sợ cả một trời phẫn nộ
Cả một trời đau khổ khôn lường
Đã bao ngày nén xuống thảm thương
Dưới tận đáy lòng lầy tủi hổ

Sẽ trào dâng như sóng gầm thác đổ
Bọn quỷ yêu sẽ tới ngày tận số
Xác lũ bay sẽ [illegible] ngập đường ngập phố
Máu lũ bay hoen ố [illegible] cả nền trời
Kêu tự do tắc. [illegible] thắng ngời ngời
Khai mạc bình minh [illegible] khôi phục cuộc đời.
Ôi tôi sống và tôi [illegible] chờ đợi
Ngày triệu triệu trái [illegible] tim bừng nở tung trời!
Đêm dông lẫy lừng [illegible] bươm sương rơi
Cờ rước, trăng buông [illegible]
Rười rượi . . .

(1972)

Như mũi tên

Như mũi tên đã rời khỏi giây cung
Dù mục đích biết nhắm chẳng trúng
Tình cảm tôi phiêu dạt mung lung
Giữ lại làm sao dẫu người rẻ rúng!
Quá nửa đời tôi mông choang áo thụng
Nắn đất bùn làm tượng thánh thủy chung
Đàn lòng nay giây đứt lại giây chùng
Âm hưởng năm xưa vẫn còn lưng tưng
Vì những bản tình ca lại vung
Vách đá vọng về rồi rung tàn hung
Mà óc tim tôi vẫn thấy đẹp lạ lùng!

1968

Tôi chưa sống

Tôi chưa sống cuộc đời tôi định sống
Tôi còn yêu bao giấc mộng thương yêu!
Philippovna, Marguerite, Thúy Kiều
Chiều Mạc Tư Khoa, nắng loa đất thánh
Đêm Danube nước trôi sao lấp láng
Ánh niềm vui trong hốc mắt người thân
Những vần thơ trong lao ngục nhục nhằn
Những khoản chót sâu vào tim óc khắc
Những khoản lời lên là tôi đã mắc
Ước mong gì trang trả nửa anh đi!

1969

Bước theo nỗi buồn

Bước theo nỗi buồn, vĩnh biệt niềm vui
Hành trang có mồ hôi đất bùi
Chút tiền vốn - thơ và mộ nhẫn túi
Xó toa đen thối chịu khó quen mùi
Chuyến xe đời lửa đỏ táp qua mui
Đầu vũ bão xoay vần sông với núi?

Không một chỗ

Không một chỗ trên con tàu quá đát
Tôi là người hành khách bơ vơ
Lỡ chuyến, lầm ga, mất cắp, bây giờ
Đứng chen chúc trên sàn toa bẩn nhất
- Sàn một toa đen dành cho súc vật

1967

Tôi nhắm mắt

Tôi nhắm mắt nằm yên không ngủ
Kẻng báo rền vang, sáng từ bao giờ.
Tôi nằm yên không nghĩ ngợi không mơ
Mà liệm chết trong bóng mờ ủ rũ:
Bóng mẹ cha già đói đau hoá mụ
Đêm tối mênh mông đốm lửa vật vờ
Bóng cuộc đời tôi lặng vắng như tờ
Thất thểu, bơ vơ, khóc cười lỡ dở
Bóng nhạt xanh vài mối tình khổ sở
Lảo đảo đi về, tuyệt vọng âm u
Bóng hình tôi ho ra máu, lưng gù
Mở mắt ra sừng sững bóng trại tù!

1969

Ngủ thức đêm ngày

Ngủ thức đêm ngày, thần kinh ốm nản
Chỉ thấy đi về toàn bóng hồn oan
Đã khô rồi giọt nước mắt lìa tan
Tình non nước, tình yêu, tình người, tình bạn
Thứ hiện nguyên hình lưỡi dao bội phản
Thứ ngấm ngầm đục ruỗng cả buồng gan
Thứ chua nồng như thể nước cường toan
Thứ tàn phá hơn là bom với đạn!
Ở tường trăm mầu thiết tha vô hạn
Cháy đen thành một đống buồn thảm
Nỗi thăng giờ cuộc đời mãi tiêu tan
Cũng từng bước xa rồi không sức cản
Lực đã tàn và chí xưa đã cạn
Mất cả rồi những vật lếp thời gian
Mảnh hồn tôi nguyện là một cây đàn
Muôn điệu ngân giây, vô vàn vang dậy
Giờ tiếng buồn đau cũng không thể gẩy
Tiếng rã rời ôi cũng vậy thâm câm!
Tất cả trong tôi chết chóc lên mâm
Tối xâm, mốc, ẩm.

1970

Cuộc cờ nhân loại

Cuộc cờ nhân loại tỉnh hay mê?
Tướng sĩ trong cung một lũ hề.
Quanh quẩn, quẩn quanh vài bốn nước
Dọc ngang, ngang dọc mấy thằng xe.
Lũ pháo rú gầm trong sát huỷ
Ngựa voi loài vật cũng ra uy
Đáng thương chỉ có đám thằng tốt
Bị thúc qua sông mấy kẻ về!
Thua được xoá bẵng bao thế hệ
Cuộc cờ nhân loại tỉnh hay mê? 1975

Trái tim tôi

Trái tim tôi, câu chuyện triền miên
chỉ em nhớ hiểu và yêu thích
Em không hiểu cái thâm trầm súc tích
Nhưng hồn em hiểu được cái thần tiên.
Trái tim tôi, bút nghiên và ống quyển
của anh đồ thì cử vô duyên
vất nằm yên trong xó bụi che dầy
Mở vòng lọng Kiều cổ như nước chảy!
Trái tim tôi, quả ớt hồng cay
mà mấy kẻ quen mùi ngon ngọt
Dám tò mò mon men nhấm nhót
Thò lưỡi vào đã phải rụt ra ngay.
Trái tim tôi, quán nghèo gió lọt
chỉ dừng chân kẻ lỡ đò đường
Giữa đêm dầy lạnh lẽo hơi sương
Kẻ lỡ độ sẽ tìm ở đó
chút lửa ấm ngọn đèn dầu vặn nhỏ.
Trái tim tôi, lòng thung mà nệm cỏ
Sẵn sàng đỡ kẻ rủi ro
Từ đỉnh non cao coi đời là nhỏ
Xẩy chân lộn ngã thình lình
Trái tim tôi, toà lâu đài cổ kính
Đứng âm thầm soi bóng nước lung linh
vài kẻ qua hiểu giá trị, cúi đầu
song kết cục không một người muốn tậu!

Trái tim tôi, khởi thuỷ ngàn đời
Rồi nó hoá biển sâu dào dạt
Giờ nó chỉ là nơi cồn cát
Mà Dã Tràng thôi việc đã từ lâu.
Trái tim tôi, đồng trũng nước sâu
Nó chờ mong nước lũ mưa ngâu
Để có thể trào dâng muôn đợt sóng
Và Sông Kia, những ngọn sóng bạc đầu!
1965

Tôi không tiếc

Tôi không tiếc khi bị đời ra thải
Thân thể vùi tan rữa, hoá bùn đen
Nhưng vần thơ trong đêm tối đi hèn
Cùng rệp muỗi viết ra mà bị mất
Tôi sẽ tiếc, khóc âm thầm trong đất.
1971

Đêm nằm nghe...

Đêm nằm nghe tiếng mưa rơi
Nghe hơi gió thổi, nghe đời quạnh hiu
Hiếm yêu nát đặt, tiêu điều
Niềm tin bóng đổ riêu riêu mái trường
Chân trời - chuyện cũ đáng thương -
Văn chương nặng chữ gông xiềng khổ đau
Gia đình tan tác lìa nhau
Trưa chiều lưng bát cơm rau lạnh lòng
Nửa đời thân thế long đong
Nhà thương tù ngục xong vòng tuổi xuân
Một năm thổ huyết dăm lần
Mười năm cắm cổ tiêu dần thịt da
Rừng hoang biên giới mưa sa
Hoẵng kêu nác giọng xa xa trên ngàn
Chân đơn khôn ấm nỗi hàn
Co lên đắp tấm thân tàn bỏ đi...
1974

Những võ sĩ

Những võ sĩ tài ba tuyệt đích
Để luyện rèn đau đớn nề chi
Hoá thân thành bị cát vô tri
Để sau đó hoá thành vô địch
Nghề văn sĩ giống y nghề võ sĩ
Muốn nên tài cần phải chịu đòn đau
Những cú vào tim, những cú nhiệm màu
Giúp cho nó đập ra tình ra ý

1971

Cả đời muốn ngả chén

Cả đời muốn ngả chén
Lại tự chém thêm then
Sao quên những chân trời sai lời hẹn
Cho tâm tình sâu lắng dứt còn hèn!
Trong màu tối đen
Mẫu quả chờ mong và ước mơ bỏ cuộc
Tôi ngồi, không trà, không thuốc
Tiếp nạp thơ bằng những tiếng cục cằn.

1970

Từ Tư Tưởng

Từ tư tưởng bước sang hành động
Phải có cầu ngôn ngữ giao thông
Trên giòng sông chuyển chính mênh mông
Đừng nghĩ chuyện xây cầu bắc cống!
Sóng ngôn ngữ ngày đêm vẫn sống
Âm thầm đưa tư tưởng sang sông
Qua muôn trùng hệ thống xiềng gông
Đẩy ra sức dừng thay cầu cống
Thoát khỏi đấy là tư tưởng sống
Sẽ có ngày tạo những kỳ công!

1971

Đêm rừng, một tiếng chim

Đêm rừng, một tiếng chim xa lạ
Một tiếng giầy canh bước hụt đá
Người lính đi tuần pin lập loè

Trong sở lim tiếng gà điên la
Ta nằm không động nghe tê tạ
Mảng đời niên thiếu lặng trôi qua
Đau ốm lao tù thui chết cả
Bao búp xanh lòng mới nhú ra.

1968

Núi

Người đứng đó, cao to giữa loài cây cỏ
Sóng ngàn vạn mối lo ngày đêm chập chùng chực đó
Chắc người hiểu rõ
Bao kẻ thèm đặt chân lên đỉnh đầu người
Người nhô lên trong những cơn động đất nhất thời
Thì rồi cũng có thể nhất thời Người chìm trôn trong
những cơn đất động.
Hỡi núi cao lồng lộng!
Chót vót song chon von và không lớn rộng
Quanh quẩn bên người toàn lũ phù vân
Người càng cao càng tê lóa tâm thần
Vận mạng của người nguy mất!
Người quên cả dưới chân người là đất
Năm tháng nắng đè, đất sụt, đứng vào đâu?
Người có chiều cao, mà chẳng có chiều sâu
Lòng dạ của Người tối tăm biết mấy!
Tục ngữ đo người không quá ba thân cây.
Đi chỉ những kẻ khờ ngây
Mới khiếp hãi coi người là vĩ đại
Văn minh càng cao, Người càng thấp đi thảm hại
Trên đầu Người bao kẻ đã bay qua
Hang hốc Người bao kẻ đã xông pha.
Còn ta,
Ta chỉ nhìn qua và lắc đầu buồn bã
Ta biết người chỉ là chất đá
Giá trị không bằng con cá lá rau
Người ì ra, không xấu hổ với đàn sau
Nặng chịch, thù lù, thô lỗ
Cao mà chẳng chút thanh cao
Nói gì lớn lao đức độ!
Nhưng con người của thời đại cũng hằng điều kỳ đồ sộ.
Nếu Người cứ trở đường đi
Sẽ đục thủng suốt người hoặc san bỏ Người đi

Bằng mọi cách!
Hỡi Núi!
Biết bao kẻ trong bọn người thét ra lửa một thời hống hách
Đã lần lượt trở lại lạnh ngắt tàn tro
Thế giới này không thể để cho
Một lũ các ngươi nhấp nhô hỗn độn
Trong tương lai các ngươi sẽ không còn là nơi chốn
Cho các loại độc xà và ác thú nghênh ngang
Trái đất rồi đây chỉ có những ngai vàng
Cho những kẻ nhô lên tới Trái tim Vĩ đại!
1973

Cây.

Cùng với muôn loài, Ta sinh ra và lớn lên trong không gian man mọ
Gốc rễ của ta nằm sâu trong lòng đất đai xứ sở.
Nhờ ánh sáng mặt trời và những hạt nước mưa
Từ những chất vô cơ ngày đêm vận hành trong vũ trụ
Ta hút vào, nhả ra, thành hoa, thành nụ
Và lớn lên, nhọc nhằn từng vụ
Quê hương ta thường ít chẳng đủ
Nắng hạn, sâu trời, binh lửa, ly tan
Đàn em ta còi chết, cỗ hàn
Nhựa sống kiệt dần, héo rũ.
Bao năm qua sài lang làm chủ
Bách tính muôn loài hiếm mái phôi da
Đêm đêm thường thao thức cùng ta
Sông núi âm thầm chẳng ngủ
Ta không có giấc mơ, mơ mình thành loài tượng thụ
Muôn đời trụ với Thời gian
Ta chỉ mong sao trên mảnh đất suy tàn
Được góp một phần trái hoa phong phú
Thân mình ta thời gian lụ mủ
Những mũi tên thù, những vết dao đâm
Nỗi rừng thiêng gian hiểm thâm cầm
Hoa trái của ta thâm bầm nở nụ
Xung quanh ta màu rêu xanh phủ
Lá rụng, thu buồn, mốc ẩm, âm u
Ta đứng im, in bóng xuống ao tù
Gió lồng lộng tầng cao ào ào nhắc nhủ.

Ta vững tin, đất Trời kia chẳng phụ
Công đất vun bồi nuôi dưỡng thân ta
Trong đêm cùng vung nhiệt đới bao la
Trái lửa của ta sẽ bùng lên vạn ánh!

1974

Mẹ tôi

Mẹ tôi trong những ngày gió chạy
Thường ngồi chắp tay cầu khấn gió lâu
Chiếc áo hoa liền cũ đã bạc màu
Tôi chỉ thấy mẹ dùng khi lễ bái
Đời của tôi nhiều khổ đau oan trái
Mẹ bao giờ cũng cầu nguyện cho tôi
Đứa con trai tù tội mấy phen rồi
Hàng nước mắt chảy giòng trên má mẹ
Ngồi bên mẹ, tôi thấy mình nhỏ bé
Tình thương yêu của mẹ lớn bao nhiêu
Mẹ ơi, con lòng chỉ nguyện một điều:
Được gần sống, đừng lìa xa khỏi mẹ!
Giờ hẳn mẹ mỗi khi ngồi cầu lễ
Cho đứa con tù bệnh chốn rừng sâu
Chiếc áo hoa liền cũ đã bạc màu
Phải đẫm ướt biết bao hàng nước lệ!

1968

Nhắm mắt là con

Nhắm mắt là con nhìn thấy ngay
Mẹ mắt mờ run bước cạnh thầy
Căn gác âm thầm ngao ngán quá
Hai bóng già nua tới lại ngày.
Mơ về căn gác yêu thương ấy
Tan nát lòng con lắm, mẹ thầy
Đau ốm, héo gầy, đôi mắt lóa
Đêm ngày trông đợi đứa con xa
Giam hãm trong rừng cây vách đá
Con vẫn hình dung thấy ~~mọi thay~~ cảnh nhà
Lệ ứa hai hàng hoen ướt má
Mẹ khóc vì con mãi, mẹ già!
Thầy hỡi, con hình dung rõ quá!
Thơ thẩn vào ra, nét mặt gầy
Hình bóng muôn vàn đau xót ấy
Quặn buốt lòng con tới đọa đày!

1968

3/

Xưa Lý - Bạch

Xưa Lý-Bạch ngẩng đầu nhìn trăng sáng
Rồi cúi đầu thương nhớ quê hương
Nay tôi ngẩng đầu nhìn nhện giăng bụi bám
Cúi đầu giết rệp nhặt cơm vương
Lý-Bạch rượu say gác lên bụng vua Đường
Tôi đói lả gác lên cùm rỉ xám
Lý Bạch sống thời độc tôn u ám
Phong kiến bạo tàn chưa có tự do
Tôi sống thời cộng sản ấm no
Hạnh phúc tự do, thiên đường mặt đất
Rủi Lý-Bạch, mà may tôi thật!

1967

Anh gặp em

Anh gặp em trong bốn bức rào dây
Má gầy, mắt trũng
Phổi em lao, chân em phù thũng
Gió lạnh từng cơn rú qua thung lũng
Em ngồi run, ôm ngực còm nhom
Y sĩ công an nhìn em, thời mặt nộ om sòm
Em ngồi lọt thỏm
Giữa bọn người vàng bủng co ro
Những tiếng ho
Những cục đờm máu
Mớ tóc rối đầu em rũ xuống
Mình em, teo nhỏ, loã lồ...
Em có gì đâu mà em xấu hổ!
Em là đau khổ hiện thân
Ngấn lệ đêm qua còn dấu hoen nhoà
Trên gò má tái
Trong lòng anh bấy nay xám lại
Nhìn em, lệ muốn chảy dài
Anh nắm chặt bàn tay em hơi rụt lại
Em nhìn anh, mắt đen, tròn, tê dại
Nước da xanh mái thoáng ửng màu.
Trong quãng đời tù phiêu dạt bấy lâu
Đau ốm một mình tội thân em quá!
Chắc đã nhiều đêm em khóc như đêm qua

Khóc mẹ, khóc nhà,
Khóc buổi rời miền Nam thơ ấu
Chân trời hun hút mây đâu?
Rồi đây, khi nằm dưới đất sâu
Em sẽ hiểu một điều
Là đời em ở trên mặt đất
Đất nước đè em nặng chịu hơn nhiều!
Nhưng nghĩ lúc thân mình bó trong manh chiếu
Anh biết lòng em kinh hãi hơn ai.
Khi gió bấc ào qua vách ải
Những manh áo vải
Tả tơi
Vật vã
Vào thịt da...
Em có lạnh lắm không?
Mưa gió mênh mông
Thung lũng sũng nước bùn
Bệnh xá mối đùn, ẩm mốc
Những khuôn mặt xanh vàng gầy độc
Nhìn nhau, đỏ dấu không lời
Nhát nhát em ho
Từng miếng phổi tung rời
Bọt sùi, đỏ thắm!
Em chắc oán đời em nhiều lắm
Oán con tàu tập kết Ba Lan
Trên sóng năm nào
Đảo chao
Đưa em rời miền Nam chói nắng...

*

Sớm qua ngồi, tay em anh nắm
Muốn truyền cho nhau chút tình lửa ấm
Mặc bao ngăn cấm đê hèn
Sáng nay em không trống không kèn
Giã từ cuộc sống
Xác em rấp trên đồi cao gió lộng
Hồn anh trống rỗng, tả tơi... (1965)

Thương đôi mắt

Thương đôi mắt không dám nhìn cái đẹp
Sợ rằng cái đẹp không vui!
Đôi mắt sẽ ngượng ngùng cúi xuống
Bàn chân thầm lặng quay đi...
Đôi mắt Trường-Chi
Đôi mắt sinh ra để nhìn đáy nước
Năm mươi đứng trước, xanh trong...
Năm tháng suối giòng... lành đạm.
1964

Thời gian hỡi

Thời gian hỡi, ta chán người rồi đấy
Từng phút giây người đốt bỏng lòng ta
Ôi tháng ngày sao cứ dài ~~ra~~
Đằng đẵng thế ta chịu làm sao nổi!
Ta mong mãi một bình minh đổi đời
Đây ngày nay về ác mộng xa xôi
Nhưng năm mươi giả tạo hoá ra rồi
Sự sống hồi sinh viết dậy!
Thời gian hỡi,
Ta cúi xin người hãy
Rút ngắn tháng ngày để lòng ta thôi bỏng cháy
Để phút giây đừng hoá tàng đời ta
Ta muốn thấy mùa hoa
Ta muốn hái ngàn hoa
Trước lúc cỏ hoa đón ta về bụi đất
Thời gian hỡi, ta van người nói thật
Ngày bão bùng hoa nở có lâu không?
Năm, mười năm, ta có thể chờ trông
Có thể để cho người làm khổ
Nhưng lâu quá, ta dùng dao cắt cỏ
Chặt đứt đầu người
Dù đứt cả đời ta! 1960

Chuyện chính với mày

Chuyện chính với mày nhiều áo sọc
Đem khoác bừa lên tổ quốc mình.

Rừng rú trại tù san sát mọc
Tiếng mừng năm mới, tiếng yêu tinh!
Ôi cái mùa xuân gieo khiếp kinh
Vào trong tim óc, phá gia đình
Ngục tù dựng gấp khắp vô xứ
Vạn ức mường, mèo, thái, thổ, Kinh! 1962

Con người không thể tưởng

Con ng: không thể tưởng hôm nay
Thế kỷ hai mươi mảnh đất này
Củ ~~Hạt~~ ~~Bắn~~ thằng ~~lật~~ sâm, đắng lấy
Thiên đường hay địa ngục đương xây.
Đau ốm nằm không thuốc một bầy
Nằm dài vêu mõm, rũ chân tay
Thâm, vàng, xanh bủng, run run gầy
Bao chỗ trồng đã bón cho cây! (1970)

Sao có thể sống

Sao có thể sống thế này được mãi?
Hiện tại hoang tàn dám mất tương lai.
Quá khứ là chi? Một chuỗi ngày dài
Bị sắt thép nghiền tan, thảm hại!
Là vô vị đời treo gắng mãi mãi
Ngay từ khi chưa kịp bước lên đài
Bị Mác Lê áp lại đánh thua dài
Nằm đó vấn trong mưa rãi nắng dãi!
Là Thi sĩ có hồn thơ khắc khoải
Có cuộc đời hạnh phúc sống lý khai
Có niềm tin sắt vụn ở ngày mai
Có Tù, Bệnh cặp kè nhau huỷ hoại.
Tôi sống mãi những ngày quằn quại
Những ngày khao khát sống về khoái
Những ngày trốn sống cả đời trai
Trừ khí khái, tình thương, lẽ phải!
(1968)

75 47

Con tầu rêu

Bờ vỡ mãi nơi biển trời quanh quẽ
Đêm ngày mơ sao cập bến bờ vui
Giữa lênh đênh trong sóng gió dập vùi
Tôi đã đóng những con tầu đẹp đẽ
Và từ đó triền miên trên sóng cả
Con tầu tôi đi kiếm bến bình an
Bởi chung quanh lồng lộng bão cơ hàn
Không phá nổi mảnh buồm căng gió thả
Tôi lướt đón những cuồng phong quái lạ
Con tầu say như ních chuột không gian
Giữa mùa điên không biết lúc điêu tàn
Xô vỡ vụn nơi ngời băng tuyết loá.
Trong trắng xoá những ngày mưa tầm tã
Con tầu đau vật vã trước bờ xanh
Giá mơ xa thôn xóm đứng yên lành
Thân tầu đã tan tành trên mũi đá.
Cay đắng quá những bến nghèo tàn tạ
Đón trông tầu lui tới, đứng buồn thiu
Khi tầu tôi men đến cũng dập dìu
Gạt sóng gió đám dìu cho nhục nhã
Ôi tiếp tới nước triều dâng vật vã
Con tầu run chưa tiến đã chùn lui
Đành mệt mài nơi đáy nước rêu vùi
Làm chỗ ở cho tôm, sò, ốc, cá
Tôi đã biết những đêm dài dằng dã
Con tầu câm trôi giữa đám trăng sao
Biết đường đâu, không bóng hải cảng nào
Ra tín hiệu đón con tầu buồn bã
Tôi đã biết những bình minh tơi lả
Biển sang màu loang tím của chiều hoang
Con tầu ơi, sức kiệt, lệ dòng hàng
Thương xót những mảnh tầu trôi vạn ngả
Trong khi ấy những con tầu hể hả
Những con tầu cận bã của tùng dương
Chúng dọc ngang trên khắp mọi nẻo đường
Phun khói độc kín trời mây biển cả
Không thấy nữa, những bờ xanh nắng toả
Những vịnh hiền, những bến cảng đông vui

Con tàu tôi không thiết cả lau chùi
Cho chất mặn gậm mòn thân thép lá.
Giờ nước mặn từng đường thắng nước lã
Mảnh buồm thô tơi tả hạ từ lâu
Con tàu đi, vỏ đinh, lộ rêu màu
Đầy thêm mãi nằm buồn đáng tiếc hạ
Tàu tôi hỡi, thôi chìm sâu đáy nước
Đâu còn gan giương lại cánh buồm xưa
Khi trông về bát ngát dưới màn mưa
Phơi xác nát bao con tàu thua trước!

(1965)

Là quỷ?

Là quỷ? Là ma? Là thú dữ?
Gian manh, tàn ác, đê hèn
Lũ cười đau, bóp cổ dân đen
Để gọi chúng, tiếng người không đủ chữ!
Và cũng khó tìm trong ngôn ngữ
Chữ gì diễn đạt nguyên si
Kiếp sống lầm than, đọa ải, đen sì
Ngoài cái chết, không còn đâu lối thoát!

(1969)

Mỗi lầm lỡ

Mỗi lầm lỡ, một mảnh lòng rạn vỡ
Song thời gian hàn gắn được đôi phần
Riêng cái lầm nơi đất đỏ dung thân
Thời gian khoét to và sâu, bất tận!
Cuộc đời tôi có nhiều lầm lẫn
Lầm nơi, lầm lúc, lầm người
Nhưng cái lầm to uổng phí cả đời
Là đã ngồi nghe và tin Cộng sản!

(1963)

Biết đến bao giờ

Biết đến bao giờ tôi được gặp
Người trong huyễn tưởng bao năm?
Biết đến bao giờ đi được khắp

Chân trời đốc mộng xa xăm?
Biết đến bao giờ vần thơ chôn rấp
Lồng lộng bay, lay thức nhân tâm?
Trời, bao giờ rút được lưỡi dao găm
Hai lá phổi Thần Tự-do cắm ngập!

(1970)

Thơ của tôi

Thơ của tôi không phải là thơ
Mà là tiếng cuộc đời nức nở
Tiếng cửa nhà giam ngày đêm khép mở
Tiếng khò khè hai lá phổi hang sờ
Tiếng đất vùi đổ xuống lấp niềm mơ
Tiếng khai quật cuốc đào lên nỗi nhớ
Tiếng răng lạnh đập vào nhau khô khổ
Tiếng dạ dầy đói lả bóp bằng quơ
Tiếng tim buồn thoi thóp đập bơ vơ
Tiếng bất lực trước muôn ngàn xụp lở
Toàn tiếng của cuộc đời sống dở
Và chết thời cũng dở, phải đâu thơ!

(1970)

Thơ của tôi

Thơ của tôi không có gì là đẹp
Như cướp vồ, cùm kẹp, mái hỏ lao
Thơ của tôi không có gì cao
Như chết chóc, mồ hôi, bắng súng
Thơ của tôi là những gì kinh khủng
Như Đảng, Đoàn, như lãnh tụ, như Trung ương
Thơ của tôi kém phần tưởng tượng
Nó thực như tù, như đói, như đau thương
Thơ của tôi chỉ để đám đau thương
Nhìn thấu mặt tim đen phường quỷ đỏ

(1975)

Đất thảm

Đất thảm, Trời sầu, nào đâu đổi mới?
Tất cả ngả vàng, đỏ mất cho chi?
Thời gian nào có mấy khi
Mang lại cho ta những gì mong đợi
Ôi, mọi thứ chân trời đổ tới
Con người phải dấn thân đời
Dù ngàn muôn họng súng đen xì
Phục đón trên thượng thiên lý
Ta dám sống, và ta dám nghĩ
Chuyện dám làm, dám chết như đâu không
Ta sẽ dành cho sự thắng công
Bảo bối cuối cùng - mạng sống -

(1976)

Vì ấu trĩ

Vì ấu trĩ, khờ dại, ngu tối
Vì muốn ai thân, vì tiếc máu xương
Cả nước đã quy về một mối
- Một mối hận thù, một mối đau thương! -
Hạnh phúc, niềm mơ, nhân phẩm, luân thường
Đẩy tới là tan nát cả!
Lịch sử sang trang, phũ phàng, tai hoạ
Nào đâu chính nghĩa thắng gian tà?
Đau đớn này không chỉ riêng ta
Mà tất cả!
Cả những kẻ đã nằm trong mả
Và những bào thai trong bụng mẹ chớt sinh ra
Chúng sẽ có quyền nguyền rủa lũ ông cha
Đã để chúng sa xuống hầm tai vạ.
Lỗi lầm tại ai? Xét ra tất cả
Mấy ai người đem hết tâm can?
Trước quân thù hung hiểm gian ngoan
Biết bao kẻ mơ hồ mong hưởng lạc!
Nghĩ tới ngày mai lòng ta tan tác
Đến bao giờ lấy lại được giang san!
Chế độ này trâu ngựa sống không an
Sài lang đã dựng xong nền thống trị
Ai đứng dậy diệt trừ lũ quỷ?

5/ Ai trái tim lẫn máu vạn dân tan?
Miền Nam ơi, từ buổi tiêu tan
Ta sống trọn vạn ngàn cơn thác loạn!
(1975)

Tôi lấy Thơ

Tôi lấy Thơ thuở còn đi học,
Buổi gặp nhau đầu Thơ đã biết tôi yêu
Thơ của tôi hồi ấy đẹp như Kiều
Lộng lẫy như Tần cung nữ!
Những Cô Lý, Cô Hương, Cô Sử
Tôi quên, tôi quá yêu rồi.
Thơ thương buồn, Thơ cũng như tôi
Chỉ có bạn là Mơ và Mộng
Thơ lấy tôi vì tôi không thể sống
Không Thơ an ủi bên mình.
Đám cưới chúng tôi, một đám cưới tình
Chỉ có Mộng, Mơ phù dâu, phù rể.

☆

Thơ giờ đã tay bồng tay bế
Tủi lao đày đọa, xanh gầy
Thơ dọn nhà ra khỏi cung mây
Từ buổi Mộng, Mơ hóa thằng ngu xuẩn!
Đời chê Thơ nhiều buồn đau, hờn giận
Không chịu bôi hồng, chát phấn
Bán mình cho Đảng mưu thân
Gắn bó cùng tôi, Thơ khổ vô ngần
Chia sẻ bao sầu, bao hận
Thơ chịu âm thầm chung thủy tận khi nào?
— Tận khi nào
Anh nói với Thơ lời dối trá!
(1963)

Hàng ngày tôi tới

Hàng ngày tôi tới tiệm trà
Vào những lúc vắng người đông nhất
Tôi trọn chiếc bàn kê trong xó khuất
Ngồi một mình, vừa xem báo, vừa pha
Tin tức nọ kia nào có thiết tha

Tôi giở qua loa vài trang rồi bỏ
Ngồi ngả người nhìn nắng trong góc đó
Óc mệt buồn chẳng nghĩ ngợi chi
Thuốc hút luôn cũng chẳng thấy vị gì
Tôi thỉnh thoảng chỉ thở dài lặng lẽ
Hoặc lắc đầu để cố xua đi
Những hình bóng mơ hồ, rầu rĩ
Của một đời vô vị, bỏ đi.

(1958)

Tôi, một kẻ

Tôi, một kẻ không gia đình, bè bạn
Sống một mình, bệnh hoạn, xanh xao
Chai nước con, chiếc điếu hút thuốc lào
Chiếc giường vải, chiếc bàn bằng gỗ cũ
Đồ đạc tôi thế là tạm đủ
Cuộc sống nghèo hèn, không đói, không mơ
Ngoài thời gian dạy học vài giờ
Tôi tìm kiếm niềm khuây trong sách vở
Ít ra khỏi căn buồng con tôi ở
Chủ nhật, ngày thường tôi thấy như nhau
Những khi buồn tôi đem điếu ra lau
Hoặc khe khẽ ngâm vài câu thơ cổ
Mỗi tháng một lần tôi mang phiếu sổ
Tiêu chuẩn thịt, đường một lạng mua ăn.
Trong lòng tôi chỉ một nỗi băn khoăn
Sợ bị bắt, bị nghi là bất mãn.

Anh có biết

Anh có biết giữa lao tù cay đắng
Rét không quần, không áo đập hàm răng
Đói xương sườn, xương sống chọc căng
Ốm không thuốc thân tàn xem khó thắng
Tôi vẫn có những đêm dài thức trắng
Tạo vần thơ câm lặng, anh ơi!

(1966)

Đảng đày tôi

Đảng đày tôi trong rừng
Mong tôi xác bón từng gốc sắn
Tôi hoá thành người săn bắn
Và trở ra đầy ngọc rắn, sừng tê
Đảng dìm tôi xuống bể
Mong tôi đáy nước chìm sâu
Tôi hoá thành người thợ lặn
Và nổi lên ngời sáng ngọc châu.
Đảng vùi tôi trong đất nâu
Mong tôi hoá bùn đen dưới đó
Tôi hoá thành người thợ mỏ
Và đào lên quặng quý từng kho
Không phải quặng kim cương hay quặng vàng cho đồ nữ trang xinh nhỏ
Mà quặng uranium cho bom nguyên tử.

(1972)

Đảng

Đảng dìu dắt thiếu nhi thành trộm cướp
Giải phóng đàn bà thành đĩ, thành trâu
Giúp người già bằng bắt bỏ rể dâu
Và cải tiến dân sinh thành xác mướp
Đảng thực chất chỉ là Đảng cướp
Đảng tiêu diệt mống người giữa văn minh
Sống tạm thời nhờ thủ đoạn yêu tinh
Nhờ súng đạn Tàu Nga bắt bớ
Đảng tắt thở cuộc đời mới thở
Đảng còn kia bắt phố hoá thành mồ!

(1973)

Không có gì quý hơn độc lập tự do.

Không có gì quý hơn độc lập tự do
Tôi biết nó, thằng nói câu nói đó.
Tôi biết nó, đồng bào miền Bắc này biết nó
Việc nó làm, tội nó phạm ra sao.
Nó đầu tiên đem râu nó bện vào
Hình xác lão Mao Lông Lá
Bàn tay Nga đầy băng tuyết giá
Cùng nhoài qua lục địa Trung-Hoa

Không fải xa đâu, mà trước tôi nó tá xa.
Nó đứng không yên, tất bật, điên đảo
Lúc rụi vào Tàu, lúc rúc vào Nga
Nó gọi Tàu Nga là cha anh nó
Và tình nguyện làm con chó nhỏ
Xông xáo giữ nhà gác ngõ cho cha anh
Nó tận thu từ quả trứng quả chanh
Học lối hung tàn của cha anh nó
Cuộc chiến tranh chết vợi hết thanh niên đương diễn ra triền miên
ghê gớm đó
Cũng là do Nga giật, Tàu co
Tiếp nhiên liệu gây mồi cho nó:
Súng, Tăng, Tên lửa, Tàu bay
Nếu không, nó đánh bằng tay?
Ôi đó, Thứ Độc lập không có gì quý hơn của nó!
Tôi biết rõ, đồng bào miền Bắc nầy biết rõ
Việc nó làm, tội nó fạm ra sao
Nó là tên trùm đao phủ năm nao
Hồi cải cách đã đem tù, đem bắn
Độ nửa triệu nông dân, rồi bảo là nhầm lẫn!
Đường nó đi từng điệp bất nhân
Hầm hập trời đêm nguyên thuỷ
Đói khổ dựng cờ đại suy
Con cá, lá rau nát nhàu quản lý
Tiếng thét, tiếng dao vọng từ hồi ký
Tiếng thở lời than đạn hoạ ụp vào thân
Nó tập trung hàng chục vạn nguỵ quân
Nạn nhân của đường lối "khoan hồng chính nhân" của nó
Mọi tầng lớp nhân dân bị cấm chân trên đất nó
Tự do, không thời hạn đi tù!
Mắt nó nhìn ai cũng hoá kẻ thù
Vì ai cũng đói mòn nhục nhằn cắn răng tạm nuốt
Hiếm có gia đình không có người bị nó cho đi suốt
Đất nó thâm căm cũng chẳng được tha
Tất cả fải thắng [illegible]
Sa sả đêm ngày ngợi ca nó và Đảng nó
Đó là thứ Tự do không có gì quý hơn của nó!
Ôi, Độc lập, Tự do!
Xưa cũng chỉ vì quý hai thứ đó
Đất Bắc mới lừa mất vào tay nó
Nhưng nay mà vẫn còn có người mơ hồ nghe nó
Nó mới vạn lần cần nguyền rủa thực to! (1968)

6/

Từ buổi Đảng về

Từ buổi Đảng về họ mạc tới thăm
Do thông cảm chỉ ngồi chơi chốc lát
Miếng thịt miếng thà bỏ rời đũa bát
Trẻ già khao khát tháng năm!
Con chó con mèo mất tích, mất tăm
Vì đâu nông nỗi?
Chiếc kéo Đảng dùng cắt tem phân phối
Gạo ngô từng lạng từng cân
Đã cắt nhỏ tình thân cốt nhục.
Manh áo niêu cơm, cuộc đời rữa mục
Vợ chẳng cậy chồng, con chẳng cậy cha
Mẹ hiền đành ôm bụng tống thai ra
Giỗ tết nói chi chuyện người trong mả!
Chao ôi, buồn tất cả
Mất cả rồi những bài tình ca
Những điệu ru ~~[illegible]~~ mến thiết tha
Gắn bó với ta từ hồi ẵm bế
Trẻ con đói chột cả lũ
Còn đâu bi, đáo, khăng, cù?
Tiếng sáo diều vời vợi chiều thu
Chỉ còn là âm hưởng vi vu của thời xa lắc
Luyến tiếc, than van đi tù lượt lũ
Thiếu chi rừng rú hoang vu
Để đất vàng sao cùng ánh sáng mùa thu
Dựng những trại tù làm tù!
Ôi từ buổi Đảng về làm chủ
Khổ nhục chất chồng không thể đo cân!
Cụ Mác ơi, mỉa mai và quá đủ!
Con chuột mà có dịp thoát thân
Cũng ba cẳng bốn chân
Chạy khỏi cái thiên đường của cụ!

(1967)

Tôi muốn sống với...

Tôi muốn sống với Vũ Tùng đả hổ
Với Quan-Vân-Trường mặt đỏ râu đen

Vào lính ngự lâm cùng Athos làm quen
Bạn với D'Artagnan, Porthos và Aramis!
Tôi muốn tới Palestine, mộ Jesus Christ
Cùng Ai-van-Hô làm cuộc Thập tự chinh.
Sống một ngàn một đêm lẻ trong dinh
Dựng lên bởi Thần đèn giúp A-la-đanh cưới vợ
Sang châu Mỹ đất tân kỳ man rợ
Cùng Jack London đi xe chó tìm vàng
Tôi muốn sang Nga yến tiệc với Nga Hoàng
Tiếp chuyện André một chiều trên bến nước
Cùng Petchorine giữa Caucase dạo bước
Đấu súng, đấu gươm, khiêu vũ tiệc hoa
Gặp Dostoi trong đêm trắng pha trà
Mặc tuyết rơi, ngồi bên ấm Samovar
An ủi chàng sinh viên giết người Raskolnikov
Khuyên Philippovna lấy chàng ngốc hiền hoà
Tiếp tục hành trình tới đời Tây ban Nha
Theo Don Quichotte đi phò nguy cứu khổ.
Sống thoả thuê tôi trở về đất tổ
Vào Lam Sơn tìm gặp vua Lê
Ngồi câu thuyền bên Nguyễn Khuyến ở thôn quê
Thờ rượu với Tú Xương trên bờ sông Vị
Bàn với Nguyễn Du về mệnh tài đố kỵ
Về đời Kiều oan khổ đau thương
Tới phường Khán-Xuân cười với chị Xuân Hương
Tới quán Nam-Xương viếng vợ chàng Trương chung thuỷ
Nghe anh chàng Trương Chi nghệ sĩ
Ca lời ca đau khổ mộng mơ
Theo Bái-bình-Vương giong trống mở cờ
Tiến đánh Thăng Long núi Nùng sông Nhị
Tôi muốn sống thật nhiều và tỉ mỉ
Ngược thời gian lịch sử bao đời
Cho thoả lòng ham sống, anh ơi,
Bị trà xéo trong cõi đời hiện tại
Cõi đời thêm cả sắn và khoai! (1962)

Cây mọc tùm lum

Cây mọc tùm lum, cỏ dại
Đường đi vào trại âm u
Qua bãi tha ma đầy mộ
Thâm trầm, ai biết? ai thăm?
Rừng hoang tịch mịch, chiều sâu thẳm
Lòng thung rợn rợn hư vô
Người đi giữa đêm cùng vực thẳm
Nào đâu quá khứ, tương lai?
Hiện tại - Đường đi vào trại -
Dài như mối hận ngàn thu!
(1976)

Tôi im lặng

Tôi im lặng khi kẻ thù hành hạ
Sắt thép đưa vào, đau đớn hồn mơ
Câu chuyện anh hùng để kể con nghe
Tôi im lặng chỉ vì tôi tự nhủ:
Có ai đi rừng gặp loài dã thú
Lại mở mồm kêu xin chúng thương tha?
(1974)

Lý tưởng...

Lý tưởng, quang vinh, mộng tình, lẽ sống
Chuyện trên trời dưới biển xa xôi!
Thực tế là dân đói chúng tôi
Chỉ mơ ước được no bằng con vật
Vì giấc mơ được làm con người đã mênh mông không
thành sự thật
Lại ru tù cả lũ như chơi!
Gạo, sắn, ngô, khoai - Tứ chướng trên đời -
Quấn chặt, rối bời, điêu đứng! (1971)

Điều khiển máy

Điều khiển máy, và chăn nuôi gia súc
Là con người, nhưng nghĩ thật cay chua!
Ngồi đống thừa fải hoàn để, ai mua?
Nên giá trị đành thua con vật.

Song máy móc mới thật là quý nhất!
Đã đắt tiền lại ngoại tệ mới mong mua.
Kinh tế Mác Lê đâu phải chuyện đùa
Đảng lãnh đạo càng thêm sáng tạo!
Mong ước gì, ôi lũ dân đói gạo,
Trong tiếng thét gạo năng suất nâng cao?

(1963)

Khi nào được gặp

Khi nào được gặp lại anh
Sẽ kể anh nghe nhiều về chuyện sắn!
Có chuyện thương tâm, chuyện cười, chuyện bẩn
Có chuyện nhục nhằn, phản phúc, gian manh.
Tất cả từng làm đau xót lòng anh
Niềm đau ấy quấn thu khiếp hãi
Tôi có thể viết dài, viết mãi
Những chuyện mủi lòng về sắn và khoai
- Chế độ ta, khoai sắn, một đề tài
Cũng bất diệt như đề tài Trai gái!

(1967).

Con tàu cuộc sống

Con tàu cuộc sống tháng năm trôi
Bến cũ sông xưa khuất hẳn rồi
Sóng nước mênh mông, chiều tắt vội
Ánh đèn xa lạ sáng quanh tôi...
Chỉ một lần, chỉ một lần thôi
Trở lại sông xưa, kẻ khác ngồi
Ai mất, ai còn, ai lận lội?
Tìm trong ký ức xa xôi.

(1977)

Vì Nhân loại

Vì Nhân loại từng bằng ~~không chút~~ quá ít bạn, tàu
Tôi những càng chôn vùi đời đau rẫy rụa
Vì Cộng sản đã ~~thêm~~ hung ác chủ tâm
Dùng thời gian tiêu diệt chúng ta, bắt chúng ta suốt đời phải làm trâu ngựa.

7/ Lịch sử hỏi không chờ người được nữa!
Người chậm và ngu như một con rùa
Đời con người ngắn ngủi kẻ thua
Phải quyết định gọn nhanh và nảy lửa!
(1976).

Cuộc chiến đấu này

Cuộc chiến đấu này chưa phân thắng bại
Ta vẫn còn đây và sát thủ còn kia
Chết chóc thầm câm, cốt nhục chia lìa
Ta vẫn sống và không hề lẩn lủi
Ta muốn nói với loài dã thú
Khúc hát khải hoàn ta sẽ hát thiên thu!
(1975).

Tôi không tiếc

Tôi không tiếc khi bị đời ra thải
Thân thể vùi, tan rữa, hoá bùn đen
Nhưng vần thơ trong đêm tối dế hèn
Cũng rệp mãi viết ra mà bị mất
Tôi sẽ tiếc, khóc âm thầm trong đất.
(1974)

Như áng mây chiều

Như áng mây chiều
Vô định bồng bềnh theo gió...
"Mang áo trắng phớt hoá thành con chó
Màu xanh ..." Ôi Đỗ - Phủ thương yêu!
Mảnh hồn tôi như áng mây chiều
Màu sắc, hình thù hư ảo
Nhưng mãi mãi chỉ là hơi có đạo
bập bềnh trôi giữa không trung
Trong đêm đông mưa gió mịt mùng
Trong nắng lửa tưng bừng lộng lẫy
Bao ngày tháng ngược xuôi trôi chảy
Trên mọi bầu trời kim cổ đông tây
Giữ hồn tôi kiệt sức đông tây
Tan tác, bơ phờ, nhàm nhờ
In nếp nhăn buồn vô hạn giữa trời thơ.

Bỏ thể xác tôi trên mặt đất vật vờ
Lăn lóc ở
Hết lao tù khổ sở tới nhà thương!
(1967)

Khi ta tới

Khi ta tới mặt trời đã nguội
Gió mùa thu giờ gió may cao
Những mầm non khô cùng tế bào
Mới thay sắc mang màu xanh xít
Và mặt đất hoá thành mặt thớt
Và con người còn cá thiu ươn
Khắp nơi nơi nhung nhúc loài lươn
Loài giun đất không quản khi dẫm.

Tính mộng đã vùi trôn một nấm
Hận thù treo tại sống mũ cối
Những vần thơ lãng mạn câm rồi
Còn rổ xương mặt giống đỏ xẫm
(1963)

Lệ

Đừng nhỏ chi giọt nào nước mắt
Đời nó buồn, oan khổ, lưu li
Nó âm thầm chẳng nói năng chi
Mà ẩm ướt tình người trong vắt
Đau đớn phải trào ra khỏi mắt
Nó chảy vòng liên luyến hàng mi
Nước mắt đào trai má là khi
Nó tưới mát mảnh hồn héo hắt
Trái tim ta trong giếng nước mắt
- Ngọc trai trong giếng nước diệu kỳ -
Trong muôn giống trái đất tươn đi
Giống trong nhất là giống nước mắt!
Thế kỷ sẽ về đầy đủ mặt
Đại đoàn viên nước mắt chia ly.

(1971)

Nếu Trời Còn

Nếu trời còn để có một ngày mai
Tôi sẽ kể chuyện đêm dài khủng khiếp
Cho thế hệ hiện nay cùng đàn sau kế tiếp
Giật mình thức tỉnh, thương đau
Fẫn nộ trào dâng, dốc sức cùng nhau
Đánh fọt óc con rắn hồng độc hại
Giải fóng cả một fần ba nhân loại
Bị nó cuốn tròn, sống trong ngắc ngoải.

(1960)

Cuộc đời tôi

Cuộc đời tôi có gì đâu, tình thơ
Những năm tù, những năm đói, còn dư
Là những năm da tái nhợt, lừ đừ
Trong chết độc giam buồn đau cô khổ
Ôi tất cả đều thành quá khứ
Thực đời đâu rồi cũng hoá hư
Hồi mong chờ buồng giam ưu tư
Sao còn đòi lòng ta nhiều sự?

(1971)

Từ Vượn lên người

Từ vượn lên người mất mấy triệu năm.
Từ người xuống vượn mất bao năm?
Xin mời thế giới tới thăm
Những trại tập trung núi rừng sâu thẳm!
Tù nhân ở chuồng từng bầy đứng tắm
Rệp muỗi ăn nằm hôi hám tối tăm
Khoai sắn tranh giành cướp, bắn, chém, bằm
Đánh đập tha hồ, chết quăng chuột gặm!
Loại vượn này không nhanh mà rất chậm
Khác vượn thời tiền sử xa xăm
Chúng đói chúng gầy như những cái tăm
Và làm ra của cải quanh năm
Xin mời thế giới tới thăm!

(1967)

Đêm ngày nghe

Đêm ngày nghe gió thổi
Bao mùa thấm nhạt trôi!
Sao sắc màu chẳng nổi
Thấm quằng, mất một đời!

Sáng nhìn cây nắng gội
Ngỡ ngày vui tới rồi
Nhưng ước mơ lừa dối
Đường xanh đâu mở lối!

Trưa nhìn ao bèo nổi
Nước lầy chùm cỏ rối
Thấy lòng như mớ cỗi
Xác xơ tình đứt mối!

Chiều thơ thẩn bên đồi
Trông vòm mây trắng trôi
Lỗ lửng về xa xôi
Chán cảnh lòng chật chội!

Đêm nằm trong buồng tối
Mưa rơi trên lá gội
Nghe không gian lầy lội
Nghe thời gian nhức nhối!

Không còn trông đợi nổi
Biết chỉ thế thôi
Nhưng lửa sống hồn tôi
Làm sao tôi dập nổi! (1965)

Độc lập là

Độc lập là chuyện hão
Khi đứng gần bác Mao!
Tự do là tù lao
Khi cùng thờ cụ Mác!
Hạnh-phúc là khoác lác
Khi gạo tem đói rạc!

(1960)

87. Bồi bút

Các loại bồi đều vô có tri ó danh
Bồi ông bạn cùng ngành có học có hành hẳn hai là bồi bút!
Ông bạn này chỉ biết ăn biết hút
Biết lách chui vào mọi khách sạn no say
Và to mồm hô vạn tuế: Hôm nay!
Để lương tâm không vò xé gắt gay
Ông cố gường đeo vào đôi kính đỏ!
Nhưng buồn thay tư nhớ
Không biết làm gì bằng hai bàn tay
Việc sửa sang khách sạn hàng ngày
Ông đành phải vục đầu thè lưỡi
Liếm đệm, liếm giường, tầng trên, tầng dưới
Cho sạch như chùi mọi dấu vết của đêm!
(Có lẽ không cần phải giải thích thêm
Là nhờ đôi kính đỏ lọc lừa
Ông mới không nôn bừa ra khách sạn!)
(1973)

Miếng thịt lợn

Miếng thịt lợn, chao ôi là vĩ đại!
Miếng thịt bò lại vĩ đại bằng hai!
Chanh, chuối, cam, đường, lạc, đỗ, gạo, khoai
Tất cả những gì người có thể nhai
Đang mở tới tự nhiên thành vĩ đại.
Chuyện có thực mà tưởng như thần thoại
Mà tưởng như ác mộng bi ai!
(1974)

Bác Hồ rồi lại

Bác Hồ rồi lại bác Tôn!
Cả hai đều thích ôm hôn nhi đồng
Nước da hai bác màu hồng
Nước da các cháu nhi đồng màu xanh
Giữa hai cái mặt bành bạnh
Những khăn quàng đỏ bay quanh cổ cò!

(1970)

Một tay em trỏ

Một tay em trỏ: Đời xua đuổi
Một tay em trỏ: Hận vô bờ
Thế giới ơi, người có thể ngờ
Đó là một tù nhân tám tuổi!
Trên bước đường tù tôi rong ruổi
Tôi gặp hàng ngàn em bé như em!

(1971)

Những thiếu nhi

Những thiếu nhi điển hình chế độ
Thuở mới đi tù trông thật ngộ!
Lon xon không phải mặc quần
Chiếc áo tù dài phủ kín chân
Giờ thấm thoắt mười xuân đã lớn
Mặt mũi vêu vao, tính tình hung tợn
Mở miệng là chửi bới chẳng trừ ai
Có thể giết người vì củ sắn củ khoai!

(1966)

Ánh chiều loang lổ

Ánh chiều loang lổ vàng trên thảm cỏ
Bóng ngả qua đè nặng cây đa
Nước rầu rầu kể lại tháng năm xa...
Người khách đứng trầm ngâm nhìn bóng đổ
:" Dù cuộc sống có muôn vàn đau khổ
Đừng than van hay khao khát làm chi
Tất cả rồi lặng lẽ sẽ qua đi
Màu nắng đã lụi dần trên nấm mộ."

(1960)

Đất này

Đất này chẳng có niềm vui
Ngày quẹt mồ hôi, đêm chùi lệ ướt
Trại lính, trại tù người đi không ngớt
Người về thưa thớt dăm ba...

Trẻ con đói xanh như tàu lá
Cày bừa phụ nữ đảm đang
Chốn thôn trang vắng bóng trai làng
Giấy báo tử rơi đầy mái rạ
Buồn tất cả
Chỉ cái Loa là vui!
(1965)

Trên mảnh đất

Trên mảnh đất Đảng gieo mầm tội lỗi
Trong làng cũng phải tanh hôi
Trẻ con chưa mở mắt đã tù rồi
Bạn lực đi về rất vội!
Chết trận, chết tù, hỡi ôi xã hội!
Biết bao là vợ góa, con côi
Bán chồng rồi lại bán cả mồ hôi
Mà đói rét vẫn quần cho sớm tối
Mảnh đất chỗ trồng và sắn hồi
Thuế giả tiêu sau chai nước là đen sôi.
(1964)

Bác Hồ tới thăm

Bác Hồ tới thăm thiếu nhi
Bác cười bác hỏi chi li ngọn ngành
Việc ăn ở, việc học hành
Lao động bác dặn chấp hành tốt, nhanh
Kẹo bánh bác hứa để giành
Chủ nghĩa xã hội hoàn thành sẽ cho!
Thiếu nhi khăn đỏ cổ cò
Vỗ tay xuống chúc bác Hồ sống lâu...
(1967)

Khi muối chát

Khi muối chát đưa vào mồm thấy ngọt
Và khi lá sắn hoá bùi, thơm
Cũng là khi tới lấy máu làm đòn
Quết vào mặt Mác-Lê bằng mọi giá
Kể cả giá treo cổ! (1976)

Đảng đề ra

Đảng đề ra chính sách ba khoan
Khoan một khoan yêu
Nếu đã yêu rồi thời khoan hai khoan cưới
Nếu đã cưới thời khoan ba khoan chửa
Và nếu phạm sai lầm chót chửa
Do thiếu đề cao cảnh giác lúc yêu đương
Thì Trung ương sáng suốt khác thường
Đã lường được tất
Quốc sách nạo thai kịp thời đề xuất!

(1964)

Nếu ai hỏi

Nếu ai hỏi tôi mong gì trong cuộc sống
Biết tôi tù, anh sẽ nói: Tự do!
Tôi đói lâu rồi, anh sẽ nói: Ấm no!
Không, không phải, Anh lầm, Trời đất cộng
Những thứ đó đã trở thành huyền mộng
Ai ngồi ôm ấp chờ trông
Tất nhiên phải sống
Quỳ lưng, quỳ gối trước quân thù.
Trong cuộc trường chinh đọ sức với lao tù
Tôi chỉ có lời thơ ấp ủ
Và hai lá phổi gầy sọ.
Để đánh kẻ thù, tôi không được hèn ngu
Để thắng kẻ thù, tôi phải sống ngàn thu!

(1976)

Nay Nã-pá-luân

Nay Nã-pá-Luân, nay cigar
Sao nỡ đẩy bạn các con ngã thế!
Mẹ sợ làm cái trò chơi hoàng đế
mà các con thời quá say mê
chẳng thương các mẹ già
Lệ rơi thấm đá!

(1968)

97

Mưa

Chiều sớm mưa rơi
Đời ơi, nhạt trắng
Cầu mong chi, lòng ngậm đắng!
Tháng năm dài nặng qua nhanh
Một đống ngày xanh bỏ xó
Hàng hiên mưa vỡ
Đầm đìa cây cỏ
Niềm tin lụt lội tan tơi...
Hẹn ước chao ôi lỡ dở rồi!
Trái tim đầy bóng tối
Mưa buồn rơi trên khắp lối
Mong gì xa xôi cho lòng tiếc hối
Từng cơn đau đời, lòng ơi!

Tầm tã mưa rơi
Đất trời trắng nước
Ngàn hoa mơ ước rũ tàn
Sầu sũng không gian
Mưa tràn lan bốn ngả
Giận này không hả
Hận này khôn tả
Họa có cơn đời nghiêng ngả biết sao?
Mưa vẫn tự tầng cao
Ào ào rơi mãi
Dột nát cả đời trai
Dẫu đá chí cả nhòa phai
Nào bóng ngày mai đổi mới?
Hằn đợi tháng chờ, niềm vui chẳng tới
Lệ tuôn rơi...
Rơi...
Đợi...
Tàn đời...

(1964)

Trong bóng đêm

Trong bóng đêm đè nghẹt
Phục sẵn một mặt trời
Trong đau khổ không lời
Phục sẵn toàn sấm sét
Trong lớp người đói rét
Phục sẵn những đoàn quân
Khi vận nước xoay vần
Tất cả thành nguyên tử.

(1976)

Tôi đã sống

Tôi đã sống, và còn sẽ sống
Những ngày những tháng lông bông
Sớm tối lêu têu, nếu mệt về nằm
Và nếu có dăm hào trong túi
Thời tiện trà lui tới lê la
Nhấm nháp vị đời vô vị!
Tôi tuy tiếc thời gian uổng phí
Tuy buồn
Nhưng cố quên đi
Tôi mặc cho năm tháng xàm xì
Kéo đến chỗ con người phải đến
Khói ơi tôi cằng đầy mang nhện
Trái tim tôi đau quá đổi rỉa xù lông
Một đôi khi cuộc sống chậu lòng
Có làm tôi phát tởm
Phát buồn nôn!
Thời tôi đem trộn nó với rượu cồn
Rồi nốc tuột để làm trôi nó xuống
Kim đồng hồ lại nhấm nhách quay xuống
Đếm những sợi tóc bù sớm bạc
Ô, cuộc sống cũng có phần đổi khác
Đổi trên thể xác con người! (1961)

Dù trời đêm

Dù trời đêm chưa mang về yên nghỉ
Dù trời đêm còn đá lộ trên núi
Song màu đêm đã xao động lạ kỳ
Bởi những giật co dồn về thể bí
Đêm hung bạo tới không còn lý trí
Cũng là đêm tự lại để tan đi.

(1971)

Tôi muốn nói

Tôi muốn nói những lời tha thiết
Định mệnh bạo tàn đã giết hồn tôi
Tất cả xa xôi tàn lạng lâu rồi
Nàng thơ ơi nằm câm hấp hối
Tâm hồn tôi qua còn bão nổi
Bờ đổ trên đồng tàn hoang
Sự sống trong tôi sôi ngả màu vàng
Màu của những hoàng hôn bừng hoang
Tôi chờ đón màu đen bầu bạn
Fủ lên vàng trái xanh xao
Hạnh phúc tôi ngả mũ xin chào
Mơ với ước thả fao theo cánh khói
Sống chết thôi đặt thành câu hỏi
Đợi chờ khăn gói ra đi
Đời chẳng còn chi để mất!
Trái tim tôi nặng nợ tổn thất
Của Tình - của Mộng - của Niềm Tin
Thực tế hiểm gian nhờ một thái nin
Gai bẫy bẫy chìm nguyện ước
Trong từng nhịp bóp tim tôi
Mạch sống rung theo tiếng nổ liên hồi
Đất đoạn!
Mọi bình minh đều khốn nạn như nhau!
Ảo tưởng lâng lâng

Đôi cánh đẹp vạn màu
Ai toan nhưng trái sầu địa ngục
Rũ nằm, chết gục giữa đêm sương
Quật ngã Nàng Thơ xuống đá vệ đường
Nàng thơ ơi, và đương hấp hối
Đời tôi sẽ mãi là ngục tối
Nếu chẳng bao giờ tôi cứu nổi
Nàng thơ về lại trời thơ!

(1968)

Tôi khổ gấp trăm lần

Tôi khổ gấp trăm lần hơn Đại Thánh
Mang trên đầu đủ thứ mũ kim cô
Thần chú đau thương: "Tất cả tan tành!"
Khoan vào óc đêm ngày muôn vạn lỗ!
Đời tôi giữa Ngũ Hành Sơn cầm cố
Không mong Đường - Tam Tạng tới buông tha
Tự mình tôi, tôi phải cứu tôi ra
Đập tan hết để xoay vần mệnh số!
Hơn quả sơn trong cõi lòng nát đổ
Là một nguồn an ủi lớn bao la
Với Tề - Thiên đó chỉ là đất tổ
Với tôi là trời mộng rồi cao xa!

(1969)

Cây: gió tới

Cây: gió tới dạt dào ve vuốt
Đêm: Trăng hiền êm mướt thương soi
Núi: Bâng khuâng mây lướt xoa đầu
Lau: Nước tắm thân hiền ru vỗ
Anh: Vách đá ngạo dài vang lại
Tôi: Chiếc bóng in xa trên bãi!

(1960)

Đất nước tôi

Đất nước tôi yêu nghèo bé nhỏ
Lại chịu toàn tai họa quá to
Đồng bào tôi sống yêu lành như thế
Cũng mãi muôn tù ngục nằm co
Các loại mồ hôi đều chảy vào kho
Mái nhuộm cờ, hoa tường bày đây đó
Mắt địa cầu cận thị lồi to
Lộ cả khe hở lụt nhỏ
Miễn là mùi xoa thay thằng cô đó
Vẫy mừng bọn cướp tự do
Đạo mạo, thung dung trên tàu tro xương sọ.
Tôi không nhớ biết tên bọn nó
Duẩn, Giáp, Hồ Hề, Chinh xu gì đó!
(1971)

Vài cánh dơi.

Vài cánh dơi chập chờn quanh cổ miếu
Rừng ngả dần màu huyền bí, âm u
Gió đêm lên thoang thoảng lạnh hơi chiều
Sương ẩm ướt bắt đầu rơi phủ
Trong lặng vắng vút ngân dài tiếng hú
Vài cánh chim lạc lõng vội bay về
Lời tối tăm vang dậy bốn bề
:Tiếng ếch nhái côn trùng trong cỏ nước
Người lữ khách giật mình chân rảo bước
Bản mường xa có kịp tới qua đêm?
(1959)

Đêm rừng, rả rích

Đêm rừng, rả rích mưa, phòng dột
Ôm gối ngồi run lạnh, nhìn nhau
Chăn lửa mờ xanh một ngọn đèn dầu
Thùng nước giải, thùng phân, sau rệp đốt
Đêm trừ tịch tù năm sáu mốt.
(1962)

Gửi Bertrant Rút-xen.

Ông là một bậc triết nhân
Nhưng về chính trị ông đần làm sao
Ông bênh Việt cộng ồn ào
Nhưng ông hiểu chính trị nào cho cam
Mời ông tới bắc Việt-Nam
Xem nó lề đối phải làm ra sao
Mời ông tới các nhà lao
Xem bồ lớn được đổ cao hơn người
Không ai kêu nổi một lời
Mồm dài Đảng khoá đã mười mấy năm!
Xem rồi ông mới hiểu căm
Muốn đem bọn chúng ra bằm ra vằm
Tuổi ông ngót nghét một trăm
Nhưng thua cái bé mười lăm đối giày
Về môn "cộng sản học" này!

(1968)

Suất cơm tôi.

Suất cơm tôi một hôm đánh đổ
Tôi cói đường đau khổ nhìn theo
Thế nhanh như một đàn heo
Bốn, năm đầu bạc đâm tèo lên nhau
Bốc ăn một lúc sạch làu
Miếng cơm, miếng đất, lẫn bàn chửi nhau!

(1966)

Dựa vào sự vô tư

Dựa vào sự vô tư trong an lạc
Nên tàn giờ cộng sản vẫn nghênh ngang
Được vô tay cao ngợi tưng tràng
Ở làm chó, trở nên gây tội ác!
(Nói đường đường thiên đường kiểu Mác)
Nói này cũng vô tay nhưng vô khác
Vì nếu tay không vỗ khoá vai ngay!
Đảng kiểm tra gay gắt đến ngay
Hội nghị khác là đi tù mục xác

Con cháu cũng bị tù cho tới thác!

(1970)

Hãy cho qua

Hãy cho qua những gì đã qua
Chớ nghĩ tới những gì sẽ tới
Điều đó được, nhưng còn hiện tại
Hiện tại hung tàn không chút dung tha
Tra tấn ta từng phút lại từng giờ
Bắt ta khóc những ngày qua đã mất
Đợi ngày mai dù chẳng thấy tăm hơi!
Nghĩa là khi ta sống ở trên đời
Đời lang sói ta cũng không thể trốn
Fải chiến đấu giữa muôn trùng nguy khốn
Gỹ fần thắt bại với tương lai
Đó cũng là tia chớp của ngày mai
Đã mất hút trong trời đen hiện tại
Tôi thừa nhận tia chớp này vĩ đại!

(1975)

Nếu có trời

Nếu có trời, đời tôi fải khác
Đâu bị đói nghèo, tù lao tan tác!
Vì tôi chưa làm việc gì độc ác
Và luôn sống với tấm lòng chất fác
Dù toàn gặp những điều bội bạc
Và lòng buồn như đêm sa mạc!

(1967)

Cả cuộc đời

Cả cuộc đời vô vọng thầm im
Vẫn chưa đủ nhấn chìm hy vọng?
Cả một trời đau khổ đổ vào tim
Vẫn chưa đủ, vẫn tìm mơ mộng?
Có lẽ Trời bình yên cao rộng
Là trời man mác hồi thu?

(1972)

Mỉa mai thay!

Mỉa mai thay mấy con đường tắc tị
Được cấu biểu, khua chiêng đường chân lý!
Nào đường sang Nga, sang Tàu, sang Mỹ
Dân tộc điêu đàn dẫy xéo kéo nhau đi
Thế kỷ hai mươi thành thế kỷ chia ly
Đói gạo, no tù, đạn bom sát huỷ
Riêng béo bở có mấy thằng vô sỉ
Nga, Mỹ, hay Tàu chúng vẫn vui vẻ!

(1974)

Tôi có thể ăn

Tôi có thể ăn vài cân sắn sống
Ngon lành như nhai kẹo xô-cô-la!
Bạn phục tôi tài hơn cả lợn à?
Tôi đương sống trong nhà giam Việt Cộng!
Mùa đông rét, ào ào gió lộng
Đứng ngâm mình vớt nứa giữa giòng sông
Bạn tưởng tôi xương sắt, da đồng?
Tôi đương sống trong nhà giam Việt Cộng!
Chỗ tôi nằm sáu mươi phân chiều rộng
Hai người bẩn, một hủi, một ho lao!
Bạn bảo tôi còn biết làm sao?
Tôi đương sống trong nhà giam Việt Cộng!

(1968)

Ôi, ảo tưởng

Ôi ảo tưởng, nhựa thân cây cuộc sống!
Không người, cây hết lá hoa hương
Có người bẫn, gai góc hoá hoa hường
Địa-Ngục, Thiên đường lẫn lộn!
Đừng để mất xanh hồng ảo tưởng
Bạn lòng ơi, dù nắng xế hoàng hôn!

(1973)

11/ Hồng trần khao khát

Hồng trần khao khát thiên thai
Thiên thai lại nhớ trần ai tìm về!
Tâm hồn nhân loại nhiêu khê
Khó đâu là đúng, đừng chê trách đời.
Phường xưa Từ Thức dong chơi
Đào nguyên lạc bước lại rời trần ai
Thời y lại chán thiên thai
Giữa bầy tiên nữ thở dài như xưa!
Triết nhân là kẻ có thừa
Dù cho cái có là chưa có gì!
Thường nhân là kẻ ngu si
Quẳng đi cái có khổ vì cái không!

(1961)

Tôi thường đi qua

Tôi thường đi qua phố
Có anh chàng mù, mắt như hai cái lỗ
Kính chẳng đeo, mồm thổi xếch xô
Ngón vào tiêu, cổ nổi gân lên
Đôi lời tan thổi đứt đoạn như rên
Mấy bài hát lăng nhăng ca ngợi Đảng
Đã mang lại Ấm no và Ánh sáng!
Một buổi sớm anh hình như choáng váng
Gục xuống đường, tiêu rớt sang bên
Tôi vội vàng chạy lại đỡ anh lên
Anh chỉ kể rên: Trời, đói quá!

(1959.)

Khi tới nhà ông

Khi tới nhà ông tôi sẽ nói
Cùng vợ con ông rằng ông đói quanh năm
Tuổi ông già, răng ông mòn, nhưng ông chăm
Đi lao động kiếm phần ngô còm cõi!
Miệng bát sành con mèo nhẵn như đá sỏi!

Ông nuốt vào rồi lại tống nguyên ra
Và con ông cũng cháu chắt trong nhà
Chắc sẽ phải vui lòng hả dạ
Vì thấy ông già tiến bộ khác xưa xa
Dưới chế độ ta dân chủ Cộng hoà!
(1968)

Khi Mỹ chạy

Khi Mỹ chạy, bỏ miền Nam cho Cộng sản
Sắc mạnh toàn cầu nhục nhã kêu than
Giữa tù lao, bệnh hoạn, cô hàn
Thơ vẫn bền, và thừa dư sức đấy!
Vì thơ biết một ngày mai xa xôi nhưng sẽ lại
Không gian cho thế lực yêu gian
Tuyệt vọng dần lan tràn
Hy vọng dần tiêu tan
Dân nước dẫn đến dài ai oán
Thơ vẫn đó, giọng cười tiếu vang
Âm thầm, thâm tím, kiên gan
Biến trái tim thành "chiến yêu kiểu" giữa nhân gian
Nhân số nguyện hình Cộng sản
Tất cả sụp tan, sức thơ vô hạn
Thắng không gian, và thắng cả thời gian
Sắt thép quân thù năm tháng rỉ han!
(1975)

Lạc giống đem trồng

Lạc giống đem trồng trộn lẫn tro phân
Để tránh sâu ăn, nhưng vô tác dụng
Trộn D.D.T thử xem dám động?
Kết quả là tự đổ vung hàng cân!
Ngàn thước lạc giống không nẩy một nhân
Đảng đã hoàn thành kế hoạch đông xuân!
(1962)

Chim ơi chim

Chim ơi chim, chim còn non dại lắm!
Lông cánh to chưa đủ che thân
Mỏ nhỏ xinh còn đượm vết ân tình
Sao sớm vội xa rời đôi cánh mẹ?
Ta về vuốt cho chim đừng lặng nhé
Chiều đi rồi sương giá xuống nơi nơi
Dạ thần đang tung bóng tối kín trời
Đừng chiêm chiếp, nằm im, chim nhỏ bé!
Chim có biết đời ta mới hé
Vừa rời đôi cánh mẹ như chim
Giống chim non ta muốn thấy mây trời
Nhìn hoa lá, vẫy bay trong ánh sáng
Nhưng Dạ thần, lão già mù quáng!
Giam ta vào trong chiếc áo lông đen
Ta đang ngồi đây trong làn tối đê hèn
Bao thương tiếc mơ về nắng ấm
Như thuở nào chưa xa lắm chim ơi!

(1958)

Tôi đã ngán

Tôi đã ngán cả buồn phiền khao khát
Còn trong tôi là rời rã mà thôi
Tâm hồn tôi giờ chỉ biết buông trôi
Như chiếc lá, mặc dòng đời phiêu dạt.
Trước mắt tôi màu trần gian đã nhạt
Nét đau thương mờ hết vẻ thê lương
Hàng phố xanh xao hương sắc tầm thường
Không đượm thắm như thuở lòng mơ ước
Trên đường sống tôi chẳng buồn cất bước
Ngại tương lai quá khứ, trước và sau
Cả hai đều nhạt nhẽo ngang nhau
Giống hiện tại như một chiều lạnh giá!

Tôi có lẽ đã thành pho tượng đá
Mà cuộc đời đen đủi đập bổ liền.

(1960)

Lãnh tụ

Lãnh tụ béo mục
Dân đen gầy rục!
Lao động hùng hục
Họp hành liên tục
Đói ăn khắc phục
Kêu ca tống ngục!
Cộng sản đánh gục
Đời mới hết nhục!

(1962)

Hôm nay 19-5.

Hôm nay 19-5
Tôi nằm
Toan làm thơ chửi Bác
Vần thơ mới hơi phang phác
Thì tôi thôi.
Tôi nghĩ bác
Chính trị gia sọt rác
Không đáng để tôi
đổ mồ hôi
Làm thơ
Dù là thơ chửi Bác
Đến thằng Mác
Tổ sư bác!
Cũng chưa được tôi nguệch ngoạc vài câu!
Thôi hơi đâu
Mặc thây bọn văn sĩ cà đầu
Vuốt râu, xoa đầu, mơn trớn Bác
Thế rồi tôi đi làm việc khác
Kệ cha Bác!

(1964)

12/ Màu thời gian

Màu thời gian đã chuyển về sắc xám
Vì thời gian đã ngả tới mùi thâm
Nửa trang đời dập, xóa, tẩy còn lầm
Và còn đó nửa trang đời lang trắng..
Tim trúng độc hóa ra bầu mật đắng
Hệ thần kinh một mớ chỉ xù lông
Nửa trang đời không một chữ nào trông
Thẳng nết chữ, nửa trang đời lang trắng.
Không gian tắt không còn vương chút nắng
Một vầng trăng lang lở đứng bơ vơ
Nửa trang đời toàn viết một bài thơ
Nhưng lỗi vận, nửa trang đời lang trắng...
Giống gió hết bờ phố trùng quang vắng
Hoành hoang tàn cây đổ, mái nhà xiêu
Nửa trang đời thâm tím với bầm bìu
Lòng đột nát, nửa trang đành bỏ trắng?

(1963)

Nhìn thân chết

Nhìn thân chết hiện lên dần từng bước
Thân tù lao không có lực xô lui
Anh chết oan, chết thảm, chết dập vùi
Hơn khí nào không thể nào siêu thoát
Đêm đêm hiện về đây lang toát
Bộ đồ đen, bụng fù trướng, bước đi
Anh người nhìn tôi, ra hiệu, chẳng nói gì
Mặt bủng xám, mắt ngời lên sáng quắc
Anh bạn ơi, đời tù lao nghiệt khắc
Có thể nào đốt được nén hương thơm
Tặng hồn anh cùng quả trứng bát cơm
Để tỏ ý xót thương và tưởng niệm!
Anh đã linh thiêng về đây ứng nghiệm
Thế đủ rồi, tôi hiểu, hãy nên lui
Thể xác anh chuột khoét đã chôn vùi
Hồn anh hãy về vui nơi cực lạc
Lưu luyến chi đời tù lao đói rạc

Sống đọa đày thoi thóp, sống ngựa trâu
Chết như anh, hết khổ, có chi sầu?
Anh vẫn nhìn tôi, bưng bình lắc đều
Còn một đất cực hình chưa hưởng đủ?
Tùy anh đó, thôi chào anh, tôi ngủ!

(1968)

Bao nhiêu rực rỡ

Bao nhiêu rực rỡ ngày hôm trước
Trời đất hôm nay mất cả rồi!
Khoảnh cỏ vật vờ lay bóng nước
Buồn thiu, trở lại phía đồi xa...
Lối xóm bờ phố phơi xác nắng
Đi về thơ thẩn một mình ta
Vẫn biết chờ trông là chuyện hão
Mấy xanh năm tháng có là bao!
Mỏi mòn thương nhớ đời trong mộng
Mộng tới hoàng hôn mộng cũng tàn!
Cơm áo đời ta là cái nạn
Hững tâm thôi có cũng thằng không!
Bóng tối đưa chiều qua xứ bạn
Trời xa thương nhớ gọi, mênh mông...

(1964)

Này những kẻ

Này những kẻ suốt đời khao khát
Thiếu tháng năm thành từng đống tro buồn
Mà trái tim đau còn như lửa rát
Đốt từng giây từng phút, bóng linh hồn!
Này những kẻ ước mơ cõi chết
Bước trần ai sớm biết gai chông
Trái tim đau là một nấm mồ tròn
Bao ký ức bầm thâm còn lấn vết!
Hãy đến cùng ta, ta là thần chết

Hãy đến cùng ta như những dòng sông tới biển
Lòng ta sâu thẳm mênh mông
Bao nhiêu khổ não nơi trần thế
Về đến lòng ta cũng hoá không!

(1965)

Trông trâu mả

Trông trâu mả khiếp cho trâu
Lở loang, tàn loét, sắc màu nhớ nham
Lệnh ban giám thị nhà giam
Những ngày quốc khánh cho làm thịt ăn
Tù nhân tính toán băn khoăn
Bốn mươi cân thịt, người ăn một nghìn!

(1967)

Trời mưa tầm tã

Trời mưa tầm tã đêm qua
Sáng nay lạc rỡ cả ra trộn bùn
Sá gì bệnh sán, bệnh run!
Dịp may hiếm có, tũm tũm nuốt nhai
Tôi nghe rào rạo bên tai
Một nhân lạc phải trộn hai nhân bùn!

(1962)

Toán tôi rỡ lạc

Toán tôi rỡ lạc ngoài đồng
Có ông quản giáo ngồi trông đàng hoàng
Thừa cơ quản giáo trông ngang
Một anh tranh thủ vội vàng nuốt nhai
~~Quả tang! Báng sú~~
Vài nhân lạc cả vỏ ngoài
Quả tang! Báng súng nện hoài không thôi!
Mồm anh toé máu, vêu môi.

(1963)

Đời tôi rồi sẽ

Đời tôi rồi sẽ tới đâu
Lòng tôi cũng chẳng tìm câu trả lời!
Nhà lao nay bước chân rồi
Ngày mai có thể như chơi lại vào
Đất này là thế biết sao
Tội hay vô tội luật nào xét cho
Người đâu chẳng khác con bò
Nay cày ê cổ, mai lo sát sinh
Những gương bất bỏ quanh mình
Toàn dân hướng thiện tội tình gì đâu!
Đối với ta thân một câu
Phần tuyên truyền tội ở đâu bước vào
Thế là đến ở nhà lao
Sống đời bấu giá biết nào kêu đâu?
Hèn ngu, trí thức, nghèo, giàu
Phú nông, địa chủ từng sau đi tù
Nhà sư cho chí thầy tu
Cũng chung số phận mặc dù tù bị!
Bàn tay mọi rợ, man di
Hễ nghi là bắt cứ chi tội tình
Nhiều khi tôi tự nhủ mình
Phải phòng lúc bất thình lình bị tóm
Áo quần sắp sẵn sớm hôm
Để khi bị bắt là ôm đi liền!
Cuộc đời kể cũng lạ phiền.
(1960).

131 **Nắng phai**

Nắng phai, trời đất nhòa theo
Một ngày tàn tối khổ nghèo trôi qua...
Ngôi chùa heo hút đồng xa
Cùng theo thôn xóm tan nhòa... đêm buông...
Chiều đi không một tiếng chuông
Tiễn ta về với căn buồng tối tăm.
Đêm nay nào phải đêm rằm
Mà mong trăng sáng lên nằm trời xanh!
Gió rung vật vã cây cành
Có con đom đóm vờn quanh nấm mồ
Bao giờ cho hết điên rồ?
Bao giờ tìm giống nước hồ phẳng phiu
Đường đời chồng chất phiền cừu
Lòng này rồi mãi buồn thiu rã rời
Lung linh sao sáng trên trời
Ấy nơi xa thẳm khôn vời đi lại!
Đêm về mưa rỉ rả rơi
Nhớ thương rồi sẽ triền miên sáng ngày
Hồn tan hình xác hao gầy
Ngày mai lại giống ngày nay, mong gì?
Cúi đầu, nặng bước chân đi
Mấp mô lối xóm, đen xì mặt ao
Trời cao muôn vạn vì sao
Đó là thế giới của bao mộng chờ!
Hè qua, thu tới bao giờ
Đống buồn đã chồng gầy chờ đợi ta
Rồi ra trông lại ngày qua
Mênh mông một bãi tha ma lạnh lùng
Gió than, đêm tối mịt mùng
Chang quang ếch nhái côn trùng vẫn kêu (1965)

Trước mắt nhà thơ

Trước mắt nhà thơ
Vạn vật tỏ mờ ảo thực
Vũng nước ổ gà cũng hoá đại dương
Bác phu xe lưng gập xuống đường
Cũng như cũng to chẳng khác gì các đố vương
lừng danh sách sử?
Nhà thơ có khả năng biến chiếc điếu
cày thành bất tử
Biến đám cầm quyền nghiêng ngả non sông
Thành lũ hề nhỏ như bóng lồng
Nhưng ở xứ mười mường
Những nhà thơ loại này chỉ có
Hai bàn tay không
Mà cảnh sát tự do xông tới nhà khoá lại!
Thế giới muốn gặp những nhà thơ loại này xin
mời vào các trại
Tập trung rừng rậm tiến sâu
Các nhà thơ sẽ đọc cho nghe những lời thơ
Mà chẳng phải là tráng sĩ Kinh Kha đọc kia cũng dựng
Hát trong chiếc mũ vàng sao lấp lánh đêm sâu!
(1972)

Khắp non sông

Khắp non sông vang nhịp đón xuân sang
Lòng nặng nề khôn mở đón xuân sang
Xuân được mùa, mùa được đồng bằng rồi
Thắm nở đào hoa, sắc lòng tím ngắt
Sáng biếc mây trời, tối sâu ánh mắt
Giữa đời buồn, xuân vẫn tới xuân đi!

Muốn cao bay theo khúc đàn xuân mới
Hồn nặng chìm, đôi cánh rũ đau đời
Hận tháng trôi, hồng thắm đã phai rồi
Thắm nhạt, hồng phai, tiếng lòng thổn thức
Hiểu khúc tưởng bừng đàn xuân náo nức
Lỗi nhịp rồi xuân hỏi chí ngàn cao!
Ước mơ chi khi nợ nần cơm áo
Còn nặng đè lên lưng xác xanh xao
Xuân đến kia, hồn mới chớ thay màu
Lỗi hẹn cùng xuân, tiếng đời vang ngất
Biết đến bao giờ lòng xuân mới tắt
Tiếng nghẹn ngào sai lỗi nhịp xuân đi!
Xuân thắm tươi, xuân của đất của trời
Xuân xanh ngắt, xuân của người của nước!

(1964)

Dù đời ta

Dù đời ta sa đáy vạc khổ oan
Cũng được, miễn là thoát ra khỏi đó
Đời ta sẽ tự do như gió
Mang lời ca thê thiết tâm can
Bay khắp địa cầu kêu cứu nhân gian
Trừ Cộng Sản!
Là nghệ sĩ ta chỉ có một niềm lo đền giải
Ta biết khổ oan là 1 thứ linh đan
Nuốt vào lò bỏng cháy tim gan
Lời ca hoá ra vạn thuở!
Nên quằn quại mỗi chiều, đớn đau là thế
Bạc cả tóc râu dưới đáy vạc dầu

Ta chỉ ngẩng đầu cao xin thưa ngỏ
Đừng để linh đàn qua hoá đất thăng than
Cả cuộc đời sáng tạo tan toan!

(1973)

Trong bộ máy

Trong bộ máy tự động bằng sắt
Tôi không muốn thấy những dòng nước mắt
Cũng không muốn thấy những điều cười!
Tôi muốn xem tất cả mọi người
Chỉ có hàm răng nghiến chặt
Bàn tay không đụng vào đâu!
Không chịu hoá thân thằng cho hay trâu
Cái thân thế răng tự chuồng hay lâu
Là do có hay không bị người ~~kéo~~ người đó
Nếu chúng ta không là đất thó
Chúng ta sẽ được là Người!

(1970)

Anh là một

Anh là 1 sinh viên Hà Nội
Bao tư tịch anh ngồi đem một tôi
Chiếc bút máy vỡ hỏng thay mới
Rất nhập nhìn, ~~hấp hối~~ anh ngoay nguẩy hiền hoà
Nhưng mai sáng chặt bỏ đi vì thối
Vì bọn không nhà mới, anh đi!

(1969).

14/ Trong chiếc võng

Trong chiếc võng trời mấy cây lá
Tôi nằm nghe chim chóc líu lo ca
Võng đu đưa theo làn gió hiền xoa
Võng trắng nhợt, mé dưới dột vá
Những ngày đẹp võng treo mấy cây lá
Theo chỉ vàng chỉ bạc óng nền xanh
Võng đu đưa nguyên chuyện cây cành
Ru lòng sạch buồn khổ cặn bã!
Nằm trong võng hồn tôi thư thả
Thấy đời lại như cuộc sống trong tranh
Bốn chung quanh đất đai một màu xanh
Xanh của lá của trời, rêu, cỏ, nước...
(1965)

Mùa đông ập tới

Mùa đông ập tới, đêm sương giá
Gió bấc mưa dầm buốt thuốt qua
Củ khoai hạ điểm thắng vô giá
Bệnh cũ âm thầm lại phát ra
Lũ tôi đã đoán bao người ngã
Trong vụ đông này khó đứng qua
Thân xác như hình nan cốt mã
Mong cái Đông già nới tay tha!
(1970)

Quanh hồ liễu rủ

Quanh hồ liễu rủ
Giữa hồ tháp đứng âm u
Đền Ngọc Sơn không hương khói lạnh lùng
Cầu Thê Húc nằm nghe lá rụng...
Đâu những bác thầy tàu, thầy cúng
Những bà già đi lễ năm xưa?

Cảnh hè Gươm mưa nắng bốn mùa
Lấp quất bóng rùa, lặng lẽ...
(1958)

Không tưởng tiếc

Không tưởng tiếc, thôi xin chào đóc mộng
Ta về nơi ấm cúng của mùa đông
Bỏ lại sau bao loang loáng xanh hồng
Không tưởng tiếc, Không còn gan lần lữa!
Thôi, thôi nhé mùa Đông đừng gõ cửa
Lòng của ta hay gọi những trưa hè
Le lói lại vài ba tia nắng hè
Chỉ càng thêm mù xám quãng đời mưa
Thôi Thôi nhé, lòng ơi, đừng khổ nữa
Thôi giận buồn, Thôi giấc mộng ngày xưa
Khuấy động làm chi những tháng năm thừa
Khi thân thế đã Không đường sửa chữa!
Thôi hãy đốt đời xuân trong bếp lửa
Để hồn xanh theo khói biếc bay đi.
Huyền nhiệm thay, ngày giây phút phân kỳ
Trong ảo mắt đã say màu quên lãng
Thôi hãy giốt Tương Lai và Quá vãng
Trong Rượu hồng hay mực của lòng ta
Trong mộng trong hay nước mắt ngày qua
Khắp quanh ta muôn vật hãy phai nhòa!
(1963)

Toàn hoàn đau

Toàn hoàn đau đời, chất chồng 1 số
Sâu dưới, sau trên nhẹ hấp nhẹ nung

Bị lèn như trong 1 chiếc cạp lồng
Hơi đất hơi người bốc lên, thở khè!
Quần áo nồng hơi giăng đầy đây đó
Muỗi rệp tung hoành, chuột đàn lông nhông
Mùi hố tiểu, hố tiêu cùng xông
Hen, xuyễn, ho lao, điên rồ, náo động!
Cứ như thế lại dần sẽ sống
Cứ như thế rụng dần từng mống...
(1968)

Tôi lại về đây

Tôi lại về đây
giữa căn phòng nặng đầy ký ức
Không khí quanh tôi bừng như rạo rực
Mười năm trời, Hy vọng, Thời gian...
Tôi lại về đây, thể xác lụi tàn
Cuộc sống lầm than, giống trước
Khác chăng, đời bước về chiều
Đói nghèo, ốm yếu...
Mười năm trời vẫn còn đây chiếc chiếu
Những ngày tái sống
Ngồi không, mút khói buồn tênh
Chiếc giường tre mau gãy cập kênh
Biết mấy đêm dài héo hắt
Áo cơm, Nước mắt, chuyện lòng
Chiếc bàn mộc mọt sâu gặm hỏng
Ngăn đầy, lồng chồng toàn thơ!
Những vần thơ thất chí giận đời
Giấy ố, mực mờ, gián nhấm
Tôi muốn xem những mảnh lòng bị gặm
Nhưng hồn tôi tối, ẩm, tan đen

Không chút men thuở đó ư!
Chiều hôm mệt ngủ
Bóng tối nhọ nhem đã tụ trong buồng
Tôi mệt oải buông mình xuống ghế
: "Mười năm trời vẫn thế, hoặc tồi hơn!"
Muỗi đói chạy chờn, mon rọ
Trên chiếc tủ sơn dầu, rạn vỡ
Con thạch sùng bỡ ngỡ bò ra
Tôi mở xem, dưới lớp bụi nhòa
Đựng những trang chồng sách báo
Và tôi chán nản đậy vào:
: "Mỗi kỳ 7 hào, giấy mốt!"
Mười năm trời xót xa, mất mát
Mất tan ảo tưởng lạc loài...
Mảnh đất cày bừa thuở trẻ.
Hạn khô, nứt nẻ, bỏ hoang rồi
Tôi đã cuống mê hối tát nước
Trái đất mênh mông thu vào một thước!

*

Mùa rác bụi, hàng cây phía trước
Mùa đông tước trụi lá cành
Chiếc máy phóng thanh
Vẫn hát loanh quanh vài điệu hát...

(1966)

15)

Có những chiều

Có những chiều mưa buồn lạnh cóng
Giữa bùn trơn tê tái xương da
Chúng cuốc nhìn rừng núi bao la
Trong bùn nước mờ mờ lẫn bóng...
Có những chiều mặt hồi như lửa bỏng
Giọt mồ hôi mờ rát con người
Đất gánh fần, nhìn bốn phía đất trời
Rừng núi đứng im lìm trong nắng lóa
Có những chiều thịt gan rời rã
Trong sầu buồn thở thẩn bao ra
Rừng núi xanh, xanh tỏa mờ xa
Vòm mây trắng bay về nơi ước mộng...
Những chiều đó, lòng tôi xao động
Nhớ mẹ cha vò võ trời xa
Xót thân tù đơn chiếc, tiếc ngày qua
Hận, sầu, nhớ dày đời tan tạ!
(1961).

Tôi nhớ căn fòng

Tôi nhớ căn fòng bừa tàn thuốc lá
Sách vở ngổn ngang nằm la liệt cả
Chiếc điếu bát nằm lỏi đáy bỏ
Bộ đồ trà hoen cáu sớm khuya fa
Tôi nhớ chiếc bàn tim óc vắt ra
Suốt năm tháng ngày đêm vất vả
Bao giờ thoát cảnh tù lao nhục nhã
Tôi lại về căn gác thiết tha
Sống cuộc đời vì nghệ thuật xót xa
Cuộc đời đã dạy tôi lâu ngã
Qua các Trại tù trên đất Bắc xương da!
(1968)

Với tôi, ngày sống là

Với tôi, ngày sống là sống giả
Lao động nhục nhằn, đói ăn rõ là
Chuyện tiền, bỗng dưng như quên tất cả
Và như tù mãi chẳng cần ra
Nhưng đến về tôi mới sống xót xa
Cả quá khứ, Tương lai cũng hiện thức
Tim với óc căng lên vì động lực
Đây vẫn thơ từ đau khổ chồi ra
Những vần thơ có hình dạng là hoa
Song sức fá vạn lần hơn trái fá!

(1971)

Nắng đã lên rồi

Nắng đã lên rồi, hè đã sang
Trước sân yên tĩnh bóng cây bàng
Anh em tù fạm đem chăn áo
Fơi khắp sân và giây thép cao
Quần áo chăn màn tuy chẳng mới
Phần đông rách và màu bạc fai
Nhưng những con người trong khổ ải
Trăm ngàn ve vuốt, lo ngày mai
Bỗng dưng tôi thấy lòng bối rối
Vì tôi nghĩ tới ngày tháng tôi
Và vì những thơ fơi trong nắng
Là cả đống buồn trước mắt tôi.

(1962)

Tôi là bạn

Tôi là bạn của cô gái đẹp
Ế khách ngồi ngủ gật ở vườn hoa

Tôi chẳng có gì an ủi cô ta
Ngoài tấm cảm thông hoà và không khinh bỉ
Tôi là anh của những em nhỏ tí
Xó chợ đầu đường, ăn cắp vặt nuôi thân
Bé tí hon mà tù tội bao lần
Miệng tục tĩu, Hồn như trang giấy trắng!
Tôi là con lão ăn mày cay đắng
Không gia đình, tàn phế, lắt lay
Mỗi lần với một bữa rượu thực say
Nghe lão khóc kể những ngày xa cũ
Tôi tóm lại là trái tim ủ rũ
Thông cảm với nhiều số phận buồn đau
Vì chính tôi, tôi là gã nhiều phen
Khổ đói, lao tù, nhục không nếm đủ!

(1967)

Biển đã mênh mông

Biển đã mênh mông, sông đã dài
Người nhỏ bé lại còn sống dai
Gọi sông biển là Trường Giang Đại Hải!
To, to thêm, Nhỏ, càng nhỏ lại.
Ôi những vầng tim óc bến khơi
Sống đời thế hệ man dại!

(1972)

Sương xám

Sương xám rừng cây xuống mịt mù
Xương từ mấy mộ đất hoang vu
Sương xám ôm kín khu âm phủ
Sương muối đời trong hận ngàn thu!
Rau mọc xôm xa, tóc bạc xù

Mưa ngàn gió núi tái tê rừ
Chân trời thương khóc bao người phu
Đau tôi, hồn oan khuất Việt Vũ!
(1970)

Bao thương tiếc

Bao thương tiếc cảnh bình minh thức dậy
Vườn đầy chim, trời xanh ngắt, mát tươi
Gió động hàng tre và nắng nhẹ cười
Bàn một đĩa ngô vàng bưng bếp ngậy
Mẹ chẳng biết từ bao giờ đặt đấy!
Tôi ngồi ăn quên mất cả câu mời
Thấy ngoài sân đường đông gây rộn rời
Mẹ từng giã ra chắc nhỏ ở đời...
(1965)

Một hình bóng

Một hình bóng mơ hồ của thời xưa ấu thơ
thoáng hiện
Giấc ngủ còn say mê cay đắng đã mênh mông
Thế giới vô tư, thương nhớ chập chùng
Lay tỉnh, xuân đau vùng bụng!
Ôi những trời buồn nằm trong thung lũng
Mắt đã quầng, má xanh đã trũng!
Tôi cần một giấc ngủ yên
Quá khứ thường xuyên xô xiên rồng ra
luồng điện
Giật tiếng thức tôi co lại quằn lên!
Điện tắt, sóng buồn lan mãi, vô biên!
(1972)

16/ Có người mẹ

Có ng: mẹ gầy nhom, mắt loà gần loà
Có ng: cha quá già, quá yếu!
Có ng: con bất hiếu là tôi
Hết tù lại tội
Bệnh ốm không nuôi nổi thân mình...
Ôi ng: mẹ nặng tình yêu dấu!
Ôi ng: cha hiểu thấu lòng con!
Còn hay mất?
Ngày con đầy bụi đất trở về
Cơn gió
Lá rừng xào xạc canh khuya...
Bóng cha già gậy guộc đứng kia
Phất trần nhẹ đưa, lặng lẽ
Trên bìa sách bụi bàn con
Bóng mẹ già sầu muộn héo hon
Quờ tay sờ mó
Nắm tóc cũ giường đắng gió lồng con
Chiếu ấm thấm lạnh tất tiền Non...
Không còn được nữa
Những tình xưa thương mến vô vàn!
Gió núi mưa ngàn, lạnh buốt
Rau rừng ngoạm nuốt thân tàn
Kiếp sống về đâu?
Bốn giá sậy lau một mầu hoang xám
Đi về những đám tang câm
Trong ly tan thương tâm
Chết chóc âm thầm
Con vẫn nuôi mầm mơ ước
Xoay vần thuở trước xa xăm!

Mịt mù trời đất tối tăm
Mẹ thầy sống được bao năm trên đời!
Con đi nỗi dõi đau đớn
Ngày về, rộn buốt tim gan
Cuộc sống hoàn toàn vô nghĩa
Niềm lo rửa rồi tâm tình
Bạn bè hiện nguyên lòng chó đẻ!
Ai thương người tươi trẻ
Cùm gông rút về da xương
Mà vẫn mơ mộng ảo tưởng
Cho đời bận vướng con tim
Đói lả đã lịm
Vẫn mộng làm chim vỗ cánh
Vượt trời xanh tới xứ yên lành!
Xương da mong manh
Đói rét tràn giăng xác ốm
Đời như đốm lửa lụi tàn.
Muỗi rệp tương tàn, cắn xé
Ta thương tiếc cuộc đời, tuổi trẻ
Ta lại thương người mẹ thương yêu
Người chị sớm chiều héo hắt
Xuân về nước mắt chan chan!
Bao giờ hết nỗi ly tan
Bao giờ dừng lệ khổ oan mỗi ngày?
Xuân này đau đớn vô chừng
Thân con trên sống xé rừng đắng cay
Bao nhiêu thương nhớ mẹ thầy
Con xin hẹn tới một ngày xuân vui
Rưng rưng hai giọt ngậm ngùi
Con xin thư đất niềm vui cuối cùng!
(1968)

Xuân thắm

Xuân thắm, hè tươi, đã mất không
Nên lòng hoang xám buổi thu đông
Bốn phương vắng lặng, mùa khô chết
Theo lá, ngàn cây đứng tiễn tiếng...
Tan tác vàng khô gió cuốn tung
Mùa thu đương chết giữa không trung
Tiếng thu rên xiết lời trăng trối
Trong tiếng vàng phai, tiếng não nùng!
Thu đã về đâu?, đây gió đông
Ta mải hoang lang khắp núi sông
Chốn xa khi đất trời thay sắc
Anh có buồn thương thân thế không?
(1964)

Nếu em không phải

Nếu em không phải người em gái
Trong giấc mơ dài suốt tuổi thanh xuân
Thì lòng anh mưa lạnh với tro tàn
Sao có thể rực hồng lên để đợi?
Ôi, Em chính là người em gái
Trong giấc mơ hãi tuyệt vọng mãi hôm nay
Mới về trong căn gác khổ đau này
Cười đến lệ cho bàn tay anh nắm
Bàn tay ước mong bao năm!
(1963)

Tôi khao khát

Tôi khao khát một tình yêu thuần khiết
Tạp chất cuộc đời không bị dính mảy may
Một tình yêu từ ngàn trước tới nay

Chỉ những chàng say tưởng ra và viết!
Tôi mơ ước một tình yêu mãnh liệt
Sức hút địa cầu không thể hút, cao bay!
Mặc hàng tấn bụi bặm đứng hay quay,
Tôi xử những chàng say bao đời tha thiết!
Sức của tôi giờ đây héo kiệt
Giữa bùn lầy chân đứng lung lay
Và đời cái nhiều màu mà những chàng say
Chắp nối cho tôi, buồn thay, đã biết!
Song men họ rót vào hồn tôi tinh khiết
Đã hoá thành chất độc đắng và cay
Gặm óc tim tôi mòn mỏi đêm ngày
Yêu thương đời tôi mong gì được biết!
(1966)

Cô thể cô ta

Có thể cô ta là người trung sạch
Và dường như đã hiểu tôi nhiều
Biết đâu rồi tôi chẳng được yêu
Yêu tha thiết, chân thành, trung sạch!
Từ buổi đó, tháng ngày tôi lọc cạch
Đạp chiếc xe tàng tới hiểu cô ta
Mua cơm tem, thế giới gọi là
Tiểu chàng cố, già đẳng tôi thanh bạch
Song mấy năm rồi tôi chỉ là người khách
Chung thuỷ, hơi buồn, chẳng nói bao nhiêu
Hình ảnh cô ta như ánh mây chiều
Gợi thương nhớ mơ hồ, xa cách...
(1964)

17) Khi nào ánh sáng

Khi nào ánh sáng của vầng Dương
Còn chiếu vàng trên hai mái sương
Thì lòng khi ấy còn mong sống
Đời vẫn còn hai bóng giáng thương
Nhưng khi bóng tối của đêm sương.
Đã phủ lên đầu hai mái thương
Thì lòng tôi khi mà phân biệt
Vầng Dương sẫm tối với đêm trường!
(1964)

Những giải mây chiều

Những giải mây chiều vàng mái chang
Nằm trên đỉnh núi sáng hào quang
Chừng mươi lăm phút rồi tan loãng
Nhường chỗ cho màu mực tím loang...
Em ví lòng em như buổi sáng
Khi bình minh ló, tiếng chim vang
Lòng anh em nói em không hiểu
Muốn hiểu em đi, Hãy đợi chiều!
(1965)

Có phải em là

Có phải em là em bé
Bố / tập trung xa cách đã mười năm
Bố dường em là bác da ngăm ngăm
Là đồng chí bí thư nơi mẹ em công tác?
- Anh là bạn tù của bố em, từ tỉnh khác
Về tìm em để nhắn hộ tin
Bố em giờ đau ốm cần xin
Ít kỷ niệm, ít đường để bồi dưỡng
Bố dặn mẹ hãy ăn bằng, đừng ngượng
Bố hiểu cảnh tình, rất thương mẹ và em
Hãy nín đi em đừng khóc!
Bố sắp về rồi, bố sẽ cho em đi học

Mua cho em đồ đẹp em đi
Em sẽ được là thiếu nhi quàng khăn đỏ
Là cháu ngoan bác Hồ em có thích không?
— Có thích!

(1926)

Bom đạn tầng cao

Bom đạn tầng cao chưa đủ!
Tên lửa tầm xa chưa đủ!
Đất này cần quân nát bởi xe tăng
Mới có thể san bằng khu nhạc
Mới có thể đào lên khối óc
Giá trị con người, phong tục, thi ca
Dù xích tăng nhằm nghiến nát đi đã
Dù bước tận cùng cộng sản thủ tiêu ta
Ôi, những bản đoạn trường phải chuốt ta
Tiếng gầm rú của người sẽ làm ta hả dạ!

(1972)

Thế lực đỏ

Thế lực đỏ phải dùng tầm đập nát
Để nó hoành hành, họa lớn sẽ lan nhanh
Nhưng không thể dùng bom A bom H
Phá nát địa cầu vì 1 lũ gian manh
Nên phải viết, phải muôn ngàn kẻ viết
Nhưng đôi tay dùng được bằng bút tinh vi;
Hầu nhân loại mọi người đều biết
Cộng sản là gì, tức nó sẽ tan đi
Thời nào khang từ xã [illegible]
Sự hiểu biết sẽ là mồ huỷ diệt

(1973)

Tưởng còn nóng dội

Tưởng còn nóng dội, tưởng còn rét
Thịt bắp tiêu dần, xương với da
Chân vỡ xương, cườm tay lở loét
Rệp muỗi quây quần hút máu ta.
Vi khí ơi bước trong hầm đá
Không khí như là hơi nước rồi
Ta khẩy thân mơ hơi đất vữa
Cơm muối nhai cùng phân chuột hôi
Thời gian ẩm mốc, ngày như tối
Cặp mắt mờ run bởi hẳn rồi
Hồ mũi hơi thường xông nhức nhối
Một mùa trong ngục đời qua tối...
(1972).

Được nghe bà

Được nghe bà kể khổ
Con thấy đời con thực là đáng chết!
Con đã đi bóc lột để nuôi bà
Con bây giờ không dám nhận là cha
Dù bà là do con đẻ ra
Con, thằng phản địa chủ thối tha
Trước Nhân dân, trước Đảng, trước bà
Xin thằng khấu cúi đầu chịu tội!
Đó là lời một cụ đồ ở ngoại thành Hà Nội
Trước đấu trường giảng giải với con.
(1972)

Sẽ có một ngày

Sẽ có một ngày con nghĩ hôm nay
Vất Đường, vất cùm, vất cờ, vất Đảng,

Đội lại khăn tang, quay ngang vòng nạng
oan khiên!
Về với miền đường, mồ mả, gia tiên.
Mấy chục năm trời bặt bặt lãng quên
Bao hận thù được địa đầy lên
Theo luồng khói lửa lan, tan về cao rộng
Tất cả bị lùa qua cơn ác mộng
Kẻ lọc lừa, kẻ bạo lực xô chân
Sống sót về đây an nhờ phúc phần
Trong buổi đoàn viên truyền đến tương thân
Đứng bên nhau tiễn mất mát quây quần
Kẻ bùi ngùi hối hận
Kẻ bồi hồi kính cẩn
Đặt vòng hoa tái ngộ lên mộ cha ông
Khai sáng kỷ nguyên tả hẳng thống cả Hồng!
Tiếng sáo mục đồng eo ả
Tình quê nhà thiết ngân nga
Thay tiếng Tiến quân ca
Và Quốc tế ca
Là tiếng sáo diều trên trời xanh bao la!

(1971)

Nghĩ tới

Nghĩ tới cuộc đời, nghĩ tới tương lai
Là tim muốn nát ra vì vỡ nát
Không nghĩ tới gì, không nghĩ tới ai
Thì lửa đói đốt thiêu lòng dập nát!
Hai nỗi khổ như là hai cái tát
Giáng vào hai má chúng cuộc đời hai
Bị ngục tù ủ mốc, bốc mùi hoai!

(1970)

85 18)

Tôi đi một mình

Tôi đi một mình trong đêm trăng
Cửa đóng âm thầm, phố vắng thênh thang
Hai dãy cây tăm tắp thẳng hàng
Bên hè im đâu, sờ sững
Một mình đi lòng thương
Bụi mưa rơi
Nước mắt cô đơn vì sao khóc trên trời!
Gió ngang hồi
Cây lá nghẹn lời
Không biết giờ này năm tới
Mình còn đi in bóng với cây không?
Có con gì vụt qua đường không tiếng động
Một con mèo, có thể là con chuột cống
Mất mình ngay một kiếp đi.
Ngay trước khi buồn,
Mình thường thẩn thơ, ước mơ suy nghĩ
Giờ chẳng ước mơ chi
Không còn suy nghĩ
Suy nghĩ thua hơn nằm nghỉ...
Đôi tình nhân sát vào nhau, thủ thỉ
Không biết rằng họ có hiểu họ đang đi
Trên quãng đường lắm xích tăng khủng khiếp!
Quãng đường cổ kim hiếm tuyệt
Đó cả niềm tin san bổ vẫn chẳng thắng!
Bóng ngả lòng khòng
Gù gù, tóc bạc, thất thểu
Ý nghĩ đang cay khởi đầu bằng tiếng Nếu
Lâu le chẳng lười
Khi sá mình cười

(Cái cười vẽ nên hình cái mếu!)
Xe sở Công an loé đôi đèn chiếu
Vụt qua, bỗ mất hút đằng xa
Ôi chiếc đèn pha!
Ánh sáng mới chiếu vào đâu tận ngõ?
Người đã lùa tan sự yêu thương bao nhả?
Một chiếc xe thùng lọc xọc lăn qua
Khiến cô gái làng chơi đương ngồi thui thủi
Chửi một câu tục tĩu giữa ghế đá vườn hoa
(nguyên là ngồi chửi thời thuộc Fáp)
Ô, nghĩ lại cái thời thuộc Fáp
Cũng thương cô gái làng chơi
Chân đất một đời như thế!
Anh hàng fở ế
Mấy năm rồi còn ôm gối ngồi đây
Những chiếc đùi gà béo cũng mở chạy!
(Ngày mai nhiều sẽ ăn cơm)
Đường fố này ngan ngát giống hoa thơm
Về đêm hương mùi toả
Nhưng đời ta hôi quá
Hương buồn thả thẩn trong đêm...
Một đống xương da co quắp bên thềm
Tấm mặt thêm bóng đèn, nhăn nhíu
Giống như in mặt mũi cuộc đời!
Ngửa mặt trông trời
Tai mé bao mưa rồi
Gửi mặt nhìn đất
Đất xót đẫm nước mắt
Chắc chắn mùa đông sẽ còn cắn chặt.

Hàm răng nửa bằng giả
Lên da thịt loài người
Loài chỉ đáng cười, không đáng khóc!
Tiếng động gạch vôi tung bừa ngang dọc
Những ngôi nhà cũ phá đi
Những ngôi nhà đẹp đẽ tiện nghi
Lũ chuột mừng sẽ dắt nhau tới ở!
Loanh quanh lại anh hàng phở
Những chiếc đùi gà béo căng nước mỡ!
(Chuột mừng rồi cũng có chân tay)
Những ai kia mà bụp bịp mặt mày
À, anh mấy tay thầu khoán
Chuyện nghề về bẫy
Kiến thiết đường khủng khiếp chứng đấy!
(Có chung thiếu sợi giây thòng lọng!)
Mừng để quên 1 điều quan trọng
Là về đêm
Mọi vật đều yên
Mọi mắt nhắm nghiền
Không động đậy!
Thôi về ngủ, mặt trời lên, sẽ dậy.
(1964)

Chìm thỏm giữa

Chìm thỏm giữa biển mù đen xám
Giữa thanh âm muôn loại vỗ vang ầm
Giữa vấp va, ôi kiếp sống âm thầm
Đến vô tận, hướng về đâu, mù mắm?
Người bừng tỉnh, gậy rơ la, bước chậm!
Hồn cuồng giam trong chiếc bị xin cơm
Mặt thoả thuê khi ngửi thấy mùi thơm

Một mai chàng đây ngồi thuở buổi sớm
Biển thẳm đen sẽ từ thẳm ghê gớm
Hai hồn người thoát khỏi ngục đen kia
Khiến người đi hồn và xác chia lìa
Bao xác đống lòng ta dồn cả lại
Ta cũng sống trong khốn cùng quằn quại
Nhưng người đi, người mới thật đi thường
Kiếp sống cái bỏ, xó chợ đầu đường
Để biến mất người thằng ra súc vật
Ôi, đó mới là điều kinh khủng nhất!

Không fải chết

Không fải chết, sống mới muôn mối khiếp
Sống niềm cơm manh áo cũng đọa đày
Sống yếu lòng, sống cũng khó yêu thay
Sống lao tù, sống bềnh hoàn lắt lay
Sống đau nhức cả thần kinh bắp thịt
Sống đường mắt đỏ ngầu trông xám xịt
Năm tháng kéo ưu ưu lên bất tuyệt
Ôi sống thế chẳng thà tự diệt
Mà không hề lưỡng lự mảy may
Thiên đường hay địa ngục cũng đi ngay
Nhưng một niềm hy vọng đắng cay
Để đứng chết ta xuống mảnh đất này!

(1973).

Lòng vẫn nhớ

Lòng vẫn nhớ làm sao cái ngày lạng đời
Hàng trăng 1 gói lên đường:
Giữa cảnh đen tưởng rời bỏ quê hương

89

19/ Rồi bỏ gia đình, ~~thân~~
Tình thương đứt mất!
Thôi rồi, đời đời mất tử đày
Vĩnh biệt tử đày
Vĩnh biệt!
Ngày về nào biết khi nào?
Cửa sắt tù lao
Khép chặt!
Mẹ cha già sống trong héo hắt
Thương đau ...
Lần lượt cùng nhau khuất bóng
Chẳng còn trông ngóng
Đứa con tù về đời
Trong các trại tù tăm tối nhất dương gian!
(1976)

Tôi tin chắc

Tôi tin chắc một điều
Một điều tất yếu
Là ngày mai mặt trời sẽ chiếu.
Tôi lại nghĩ một điều
Một điều rất thảm
Là đêm tàn Cộng sản tối tăm
Có thể kéo dài hàng mấy mươi năm
Và như thế sẽ buồn lắm lắm
Cho kiếp người sống chẳng bao lâu!
(1969)

Đừng sợ

Đừng sợ cái cực kỳ man rợ!
Dù nó đương thắng thế rộng rỡ mọi nơi
Phải vững tin vào bước tiến con người
Vì khi nó bị dìm ngang mô cát
Cũng là lúc nó tìm ra mức bật
Đau thương kỳ diệu đi lên!

Từ muôn ngàn tấn lửa không tên
Sẽ bùng nổ một trời hoa lạ quý
Từ đêm cung chập chùng chuyển chữ
Văn minh nghệ thuật chối sinh
Chỉ xót cho lớp trẻ hiền lành
Của đời khổ, tù đày, nhem nhuốc
Phải cứu chúng, phải tìm ra phòng thuốc
Dù là thuốc nổ! (1975)

Đêm nay

Đêm nay đông đã tràn về
Từng cơn gió lạnh, tái tê đất trời
Rừng cây trút lá bời bời
Non xa lặng vắng sao trời mờ sương
Trong lòng nhớ tới quê hương
Cách xa kể đã gió sương mấy mùa
Buồn thay số phận thiệt thua
Sa chân một bước xót chua một đời
Mẹ cha ở chốn chân trời
Thương con chắc hẳn lệ rơi đã nhiều
Tuổi già sống được bao nhiêu
Mà đau khổ tới sẽ chiều chưa thôi
Đời con, con đã liệu rồi
Sống hay thác cũng thế thôi khác gì!
Chỉ thương cha mẹ một khi
Con nằm dưới đất lấy chi khuây sầu
~~[illegible]~~ Ôm đau hai bóng bạc đầu
Sớm hôm thui thủi, canh thâu nghẹn ngào
Đêm nay cây gió dạt dào
Trăng lu khuất bóng, lòng sao đượm buồn?
(1962)

Thời tiết tàn thu

Thời tiết tàn thu, sương mới rơi
Vì sao run lạnh đứng trên trời
Rừng cây đen sẫm, buồn câm nín
Bụi khô trên bãi, nước sông vơi...
Đêm khuya le lói, ai chờ đợi?
Đêm buồn trên lá tiếng sương rơi
Mẩu thuốc đỏ hồng trong nghĩ ngợi
Bản mường xa thoáng bóng ma chơi...
– Rừng khuya chiêng trống, ai cầu cúng
Tiếng hú ngân dài trong không trung
Dừng chân ngồi nghỉ bên nhà táng
Chăm đỏ thêm mùi thơm hương tang
~~Không gian~~ vầng trăng vàng mọng như phù thũng
Thời gian ngưng đọng giữa mông lung...
– Đường đi đâu rõ, đêm về sáng
Một cành cây gãy, tiếng khô khan
Nửa vầng gỗ mục bay từng quãng
Ngực gầy đau nhói, tiếng ho khan...
(1959)

Cung đàn bịp

Cung đàn bịp bợm năm xưa
Giờ nghe lạc lõng nhuốc nhơ, lỗi thời
Lừa đảo mấy chục năm trời
Dã tâm quỷ dữ đã phơi rõ ràng
Ngốc Nga chúng vẫn mơ màng
Mở nguyên đĩa cũ tiếng vang đã rè
Điếc tai nhức óc chán phè
Làm người đập cả đài nghe xuống đường

Để rồi rời bỏ gia hương
Sống đời tù ngục mục xương trên rừng!
(1968)

Việt-Nam dân chủ

Việt-Nam dân chủ Cộng hoà
Độc lập - Tự do - Hạnh - phúc
Cùm 1 chân
Ăn 9 cân
Lý do: Dựa vào lo ra mấy vài lần
Đã trói chẳng giáo dục đã nhiều lần
Lao động vẫn ù lỳ
Cần nghiêm trị!
Giám thị Ký.

Ôi mảnh đất

Ôi mảnh đất mùa trên hình chữ S
Ước lìa người, ta ước được lìa người
Ta chót yêu người từ thuở lên mười
Người hoá phản nên đời ta mắc kẹt
Tình yêu đã trở thành thù ghét
Nếu rời người, dù cụt mất một chân
Chặt mất một tay, ta cũng không cần!
Mà coi đó là điều may mắn nhất
Vì sống gần người là ta mất tất
Vì sống gần người, ta thành mê vật!
(1967)

93 20/

Ngày qua là...

Ngày qua là đẹp sáng tan hoà
Của những trời xanh, của nắng hoa
Là tiếng ngân dài trong hối tiếc
Mơ hồ như một giấc mơ xa...

Ngày nay là mớ chất chua cay
Trộn với mùi tanh của bùn lầy
Khổ đói đen dầy xây lũy thép
Lao tù vây khép mọi chân mây!

Ngày mai là một tiếng bi ai
Của những chữ trắng bị kéo dài
Ôi những con người đương ngắc ngoải
Không còn giờ nghĩ tới tương lai...

Cộng cả ba thân một số không
Cùm chặt đời ta như chiếc gông
Lăn lóc muôn vòng trong hiện thực
Bao giờ dẫn tới hố Hư Không?

(1964)

Hiện-tại

Hiện tại mơ hồ chữ xoá nhằn
In hình đen xạm xương da nhăn
Trên ba mươi tuổi xoè tay trắng
Hai bọp đôi chân nát sẹo lằn
Quá khứ mang đầy những khát khao
Vỡ tan ngàn mảnh cắm sâu vào...
Quay đầu ngoảnh lại trông chi nữa?
Hãy cố dấn bộ tới hố đào!
Đợi chờ ngày tháng không mang lại

Thân thế chìm trong tiếng thở dài
Thôi nếu tim còn dư chút mực
Trang đời xin gạch chữ Tương Lai
(1968)

Giống Như Kẻ

Giống như kẻ mù lòa mơ ánh sáng
Để trong tim sẫm tối cả hồn ngoài
Trời biếc xanh tôi cất cánh bay hoài
Để tan tác mảnh hồn trăm miếng vá!
Giấc ước mơ ngày đêm đánh phá
Tòa lâu đài hoang phế - trái tim tôi -
Lớp rêu xanh mờ đau khổ liên hồi
Phủ lên đó, không thể nào chống nổi
Sức công phá của đoàn quân đời đợi
Chịu đầu hàng, mơ ước chiếm tim tôi!
Ôi người, người đã bị vây rồi -
Người đã kẹp trong vòng vây sắt thép
Người sẽ bị quân cuộc đời nghiến bẹp
Quân cuộc đời, quân khủng khiếp sao đương!
Quân ước mơ quằn nổi tiếng can trường
Quyết mở cuộc tiến công vào cuộc sống
Trái tim tôi ngày và đêm vang động
Quân cuộc đời, quân mơ ước giao tranh
Quân ước mơ thây xác chất nên thang
Bê bết máu, thân mình đầy thương tích
Vẫn quằn quại, cuồng điên, phản kích
Quân cuộc đời lạnh lẽo chém, đâm, bắn
Cho tới khi chiến địa ngổn ngang nằm
Quân mơ ước chết không còn 1 bóng!

Có vẫn thời gian truyền: « Quãng cuộc sống
Phải sẵn sàng, chinh chiến sẽ còn to
Quãng đời mở cứu viện đã sang đò
Chung chủ Khuất khi nào tìm hết mãi! »
(1963)

Tôi đã đi

Tôi đã đi hơn nửa đoạn đường đời
Mà chưa gặp bao là vị ngọt tang!
Bước cất bước hơn tôi là vừa mang –
Giờ mùa kia nhạt loang tựa sương trời
– Hồn đã nhằm mơ đời đặt mưa rơi
Cùng gió lạnh phũ luồng hơi độc ác!
Đường độc đạo, không còn mong lối khác
Gió và mưa lạnh dứt buốt tê tim!
Nửa đường sau, lòng nếu muốn đi tìm
Tiếng lệ nhỏ của một người chân vịt
Bỏ tất cả những huy hoàng mơ mệt
Tiếng lệ giăng của sẽ đóng im lìm
– Có ai đi trước kẻ gió mưa dìm
Để chuốc lấy buồn đau và đứt át?
Nửa đường trước đã đi vào mất mát
Của ước mơ vụn vỡ dưới chân nện
Liệu ai còn can đảm gan bền
Xây lại giấc mơ vàng vụn nát!
– Hãy dọn hết xác lâu đài vàng giát
Rồi lợp lại mái lạ, kịp hay chưa?
« Lợp mái giang, Xây lại giấc mơ xưa? »
Tôi vẫn lắng nghe tiếng lòng trung thực
Run run lên khi đáp lời: « Bất lực,
Hãy mặc đời theo sóng nước trôi đưa »

Lòng của tôi trong những tháng năm thừa
Ôm xác giấc mơ vàng không chịu tàn!
(1963).

Khi Na-Tra

Khi Na-Tra bị băm thân thịt nát
Hồn bay về tìm Thái Ất chân nhân
Quỳ khóc than kể hết chuyện dương trần
Toàn khổ não, oan tình cùng uất hận!
Thái Ất nghiêm trang truyền học trò: Thời gian!
Rồi buồn buồn giảng đạo lý cao xa
: Hỡi oan hồn của Thái Tử Na-Tra
Người đã thoát trần gian đầy khốn cực
Ta cho người hạ sơn tìm Sư Thúc
Sư Thúc thấy rồi, người đã về đây
Quỳ dưới chân ta, nước lệ tràn đầy
Tình Sư đệ thực lòng ta ái ngại
Nhưng khi trao phép mầu ta buộc phải
Để cho người tắm gội giữa đau thương
Cho linh hồn tinh khiết tỏa mùi hương
Cho thể xác ô tì tiêu tan hết!
Hỡi oan hồn Na Tra đã chết
Hãy nhập ngay vào trong đóa Sen tươi!
Đóa hoa sen vừa nở hóa một người
Quỳ sụp xuống, hôn bàn chân sư phụ
Thái Ất chân nhân ôn tồn huấn dụ:
- Bao oan thù kiếp trước hãy quên mau
Lời ta truyền, tim óc khắc ghi sâu!
Thái tử Na Tra vâng mệnh cúi đầu
Nhưng một mối buồn không tưởng đến
Một mối buồn mênh mông vời vợi
Tái lúc hồi sinh đã ngự trong tim
Thái tử dời ra nhìn mây núi, như tìm

21/ Lòng yêu sống, yêu người trong kiếp trước!

(1972)

Giữa nắng

Giữa nắng, giữa hoa, giữa trời, giữa nước
Tâm hồn tôi, bao thuở buổi hừng đông
Trong mùa giông vẫn cứ rực hồng
Trên muôn thể một trời hương khói biếc...
Giữa tan biến sắc hương, tan tạng tượng bụt
Giữa muôn phương chết chóc cô hàn
Rác rưởi hồi tàn, sắt thép hung tàn
Ở nơi liêu miền muôn đời đón chết!
Bao thuở quý tôi gom dùng cuộn hút
Mong khói huyền xưa xứ khí chung quanh
Lại cạn từ lâu, điếu vẫn cuốn không thành!
Chỉ còn trơ một thể xác gầy xanh
Từ, bệnh trang giường ngày không
Và tuyệt hết mọi cơn thượng lâu hồn!

(1970)

Nơi đây

Nơi đây không có mùa xuân
Có chăng chỉ có tuổi xuân chôn vùi
Nơi đây cay đắng đủ mùi
Sẵn dăm ba khẩu tiệm vui, giấu lòng
Thương xuân không kể đoái mong
Đành cam lặng lẽ sẽ riêng đắng cay
Xuân đi, chết tới chốn này
Mỗi xuân mai sẵn cùng say với từ
Ngày mai tan lớp mây mù
Đón xuân tự hứa sẽ bù cho xuân

(1974)

Ốm đau không thuốc

Ốm đau không thuốc, không gì
Chuyện thông thường đó nói chi thêm nhiều!
Bác nằm liệt sát cầu tiêu
Mùi phân nước giải sớm chiều nồng hôi
Bác đi, bác đấy chết rồi
Bác không còn sức để ngồi được lâu
Bác nằm thoi thóp khẽ rên
Bát cơm ngô, bát rau rền đặt bên
Bát thêm một miếng đường phèn
Nhà giam Cộng sản bác quen bác tù
Trước nay cái chết lù lù
Tới khiêng bác - khỏi hận thù ngàn thu! -

(1968)

Không lối thoát

Không lối thoát, tối đen và lạnh toát
Đôi chân đau gai nát, muốn đi lui!
Nhưng đằng sau toàn những bụi cũng to
Nếu tôi giẫm lên mà tung chúng nó
Mắt tôi sẽ bị cây xé và đó!
Nếu không tiến không lùi, tôi đứng đó
Trông thời gian lật lọng lấn qua
Vung búa liềm phá trụi các loài hoa
Cỏ rả, lau gai cũng chẳng được tha!
Tôi đứng đó, và ghi vất vả
Qua ánh đèn pin chộp chúng tung nả!

(1973)

Ngày xuân tới

Ngày xuân tới, hồi sinh muôn vật
Sao lòng ta khô héo chẳng tươi màu
Ta nhớ khi xưa, ở thuở ban đầu
Bao náo nức, bao niềm mơ, nỗi ước
Nhưng buồn, giận, đau, thương
Theo mãi ta từng bước
Biết nói sao? và biết làm chi?
Hy vọng ư, Nhưng hy vọng làm gì?
Khi đã rõ khổ đau là định mệnh.
Đất ơi, ta muốn nằm yên trong lòng đất mát
Để không còn khao khát sống tươi vui
Kiếp thê lương năm tháng ngậm ngùi
Ta sợ lắm những đêm dài nung nấu
Những tủi buồn không hiểu vì đâu
Bao bóng hình thương mến mất từ lâu
Lại trở lại hằn hình tâm não
Đến nay già thừa, lòng ta tả tơi xác xao
Nỗi niềm riêng đày đọa tâm tư.
Cha mẹ ơi, đừng giận đứa con hư
Hãy coi nó như là đã chết
Tình thương xót không bao giờ hết
Của mẹ cha làm tan nát lòng con
Để cuộc đời đau khổ chất thương non
Còn cha mẹ, con còn phải sống
Vì con biết con là lẽ sống
Là niềm vui, là tất cả của mẹ cha
Biết bao nhiêu tội lỗi những ngày qua
Con đã mắc để cha buồn mẹ khổ!

Con đã biết đời con đau đớn
Không thể làm gì báo đáp mẹ cha
Dù cho năm tháng trôi qua
Mối hận ấy con xoá nhoà sao nổi!

Đêm nay giao thừa, ngoài sân gió thổi
Lá bàng rơi, xơ xác cành khô...
Sương rơi buồn mờ...
Ta ngồi viết mấy vần thơ
Giãi niềm oan khổ. (1961)

Những Truyện

Những truyện "mắt thần" "Nhạn trắng" "Dao bay"
Khiến con trẻ thời xưa lập đảng này đảng nọ
Từ đảng "đầu lâu" tới "đôi mắt đỏ"
Con trẻ thời nay không còn có
Những mắt thần, mắt quỷ trao tay
Nhưng các cô, các chú, các thầy
Lại bắt các em đọc những cuốn ~~sách~~ dạy về Đảng
Thế là các em cũng thành lập đảng
Cũng Trung ương, cũng Xứ ủy Bắc Kỳ!
Chuyện trẻ con tôi nói làm gì?
Nhưng Đảng – Đảng thật! – lại bỏ tù các em mới thảm!
Cha mẹ các em mặt mày xanh xám
Khi ~~thấy~~ lệnh bắt con mình ghi rõ tội danh
"Phản nhân dân" "Phản cách mạng hiện hành"
Em nhẹ nhất cũng ba năm tù cực khổ!
Đó là Đảng đã khoan hồng chiếu cố
Cho cái tuổi mười lăm, mười sáu ngây thơ
Nhưng các em cùng thân quyến chẳng ai ngờ
Mãn hạn được tha về là được phúc!
Vô số ba năm lại ra hàng chục! (1963)

22/ Chúng tôi sống

Chúng tôi sống giữa lòng thung lũng
Bốn bên là rừng núi bọc vây quanh
Ở rúc chui trong mấy dãy nhà tranh
Đầy rệp muỗi, đầy mùi hôi, bóng tối.
Bệnh tật cho nhau, đói ôi hết lối
Tuyệt vọng ngắn dài, hồn xác tả tơi
Bảo đây là kiếp sống của con người
Của trâu, chó? So làm sao, quá khổ!
Làm kiệt lực, nửa không giây tới đó
Ốm ngồi rên, bàn sưng thúc vào lưng
Bướng lại à? Hãy cứ coi chừng
Gà liền tới, chân cùm dập nát!
Lũ chúng tôi triền miên đói khát
Đành liều xơi tất cả cư cây rừng
Bữa chiều xong mà cứ tưởng chừng
Chưa có một thứ gì trong ruột cả!
Đừng nói nữa mơ, mà toàn ăn thịt cá
Ngày lắm ngô và cả vỏ khoai lang
Có ai ngờ thăm thẳm chốn rừng hoang
Đang cất dấu dân làng hàng chục vạn
Và sát hại bằng muôn ngàn thủ đoạn
Vừa bạo tàn, vừa khốn nạn, gian ngoan
Biết bao người chết thảm chết oan
Chết kiết lỵ, chết thương hàn, sốt rét
Chết vì nuốt cả những loài bọ rết
Vì thuốc men, tù lập khỏi hai
Chế độ tù bóc lột mười không hai
Biết bao cảnh, bao tình quằn quại!

Có những kẻ thân hình thảm hại
Gởi họ lao thổ huyết vẫn đi làm
Lời kêu xin giấn giải chỉ thêm nhàm
Phòng y tế dữ hơn dòng mật thám!
Những con bệnh bụng vàng hay nhợt xám.
Bước khật khừ như bóng quỷ hồn ma
Buồn thay cho cảnh sống xa nhà
Vợ con mất, thân mòn, còn đau đớ
Mỗi đau khổ nói làm sao hết cả
Đời tù nhân xiết bao nhục nhã
Có những buổi mưa rơi tầm tã
Vác áo quần ra đứng cả ngoài sân
Lũ Công an lục soát toàn thân
~~và đốt sạch không cần đếm xỉa~~
Thấy đốt cả vật tối cần - miếng để! -
Cụ Mác ơi, cụ là đồ chó đẻ
Thiên đường cụ hứa như thế kia à?
Có những ngày đau ốm cũng không tha
Cứ bắt đứng dầm mưa cho ướt sũng!
Tôi mới sống trong lòng thung lũng
Hơn gần một tháng nay thôi
Nhưng mùa đông sắp đến kia rồi
Cái đói sẽ kèm thêm cái rét
Khổ cực còn gấp mấy lên đây?
(1962).

Thư nhà

Đã lâu rồi không nhận được thư con
Mẹ thầy mong tin con quá
Thầy kể qua cho con rõ cảnh nhà
Mẹ bây giờ hai mắt như lòa
Hôm sớm trong nhà quanh quẩn
Thầy gần như lẩn thẩn
Bước đi đờ đẫn run chân
Viết fong thư fải nghỉ tới dăm lần
Mong con về đỡ đần chăm sóc
Nghĩ tới con, mẹ thầy lại khóc
Không biết con còn ở nơi trại cũ
Hay là đã chuyển đi đâu?
Mẹ vẫn nguyện cầu
Cho con được bình yên, không ốm yếu
Nhận được thư này con liệu
Viết về, thầy mẹ đợi tin con.
Ôi, xưa cũng chỉ vì con còn trẻ dại
Suy nghĩ sai lầm, kêu ca khổ ải
Con fải thực lòng hối cải
Đảng mới khoan hồng tha tội cho con
Có thể mẹ thầy mới mong thấy mặt con
Trước lúc không còn sống nữa!
Thầy mẹ chẳng biết nói gì hơn nữa
Chỉ tha thiết khuyên con giữ gìn sức khoẻ
Tuổi con còn trẻ
Con còn fải sống, con ơi!
Thầy mẹ vẫn tin ở đất ở trời
Không nỡ hại người lương thiện

Hôm vừa qua thầy đã ra bưu điện
Gửi cho con đôi tất của thầy
Thuốc Rimifon con hỏi xin thầy
Phải đợi kỳ tiền lưu trữ quý sau
Thầy sẽ mua gửi con dùng, cho con đỡ ốm đau
Thôi cuối cùng, thầy mong con phấn đấu
Lao động đi đầu, thi đua xây dựng Trại.

Thầy mẹ của con.

(1967)

<u>Nào có biết gì</u>

Nào có biết gì chính trị chính anh!
Chẳng qua chỉ vì cả tin, vụng tính
Chúng tôi, thằng dân, thằng lính
Khổ còn chẳng dám kêu ca!
Mà sao tù mãi không tha
Hành hạ đòn đau bằng muôn ngàn mánh!
Khẩu phần Đảng cho: gáp rau, cái bánh
To bằng 1 cái huân chương!
Chúng tôi chỉ còn có xương
Con người lại không có cánh!
Thôi thì cuốc cuốc đào đào lắc lẻ vác gánh
Quanh vòng năm tháng thảm thương
Để khỏi dậy xương
Bởi cơm, bởi đánh!

(1971)

23/ Biết đến bao giờ

Biết đến bao giờ con trở lại
Gia đình xum họp bữa cơm rau
Được thấy được nhìn trong khóe mắt
Thầy gầy mẹ yếu một niềm vui!

Con biết đời thầy đời mẹ khổ
Thân già cam vất vả ngày đêm
Nhưng làm sao, biết làm sao được
Khi chúng đời con cũng dập vùi!

Trong những đêm dài thao thức tỉnh
Con nằm cho tất cả buồn đau
Vò xé lòng con chừng đứt đoạn
Con sợ rồi đây nhỡ tuổi già!

Ôi, Trại mở hồi con về lại
Sau phút tàu càng chợt mất năm
Con chốt mơ về căn gác nhỏ
Bên thầy bên mẹ sống yêu thương!

Nhưng làm sao, biết làm sao được ?
Khi dư tấn hùng năm cuộc đời!
Con vẫn mơ về gần gác nhỏ
Bên thầy, bên mẹ, bữa cơm rau!

(1966)

Từ trẻ tới già

Từ trẻ tới già quét dọn nhà tu
Tới tuổi bảy mươi vô cớ đi tù
Mười năm lao động cần cù

Mưa nắng ngày công giữ đất.
Quản giáo đưa yêu đoạ cùm cổ cụ
Cụ càng tăng nặng mất căn cứ!
Cố công thêm, thêm mãi cái lưng gù
Vãi cả ra quần, ra cứt, khai mù
Ngoài tám mươi cụ bỏ xác trong tù

(1973)

Ôi, người là

- Ôi, người là cây đại thụ
Giữa đời toả bóng thiên thu!
- Bóng thiên thu, hay bóng âm u?
Không, theo luật tự nhiên, một ngày kia ta sẽ
là cổ thụ
Điều lúc đó lòng ta ấp ủ
Là bàn tay lưu dụng bác tiều phu.
Ta không thể tự ru
Bằng khúc nhạc mọt sâu ngấm ngầm đục ruỗng
Vẳng lên vòm lá ngợi ca
Mà cam lòng nhìn bóng rợp của ta
Làm đám chồi non còi nắng!
Ta bừng sinh bừng hai mọc thẳng
Thương mà khinh loài bìm với trắng
Ngàn đời miệng ngậm hương đen
Rủi sau này có kẻ đưa chen
Đeo móc được lên mình ta lại để
Thổi hồi Thần Mưa Thần Gió!

Hãy đưa đường thần Sét giáng lại ta
Lưỡi rìu nhục nhã!
(1974)

Tôi nằm trên...

Tôi nằm trên chốn cao xanh
Luôn rơi luôn ngã quẩn quanh hết đời
Quản chi hồn xác tơi bời
Quản chi đắm thế những lời cay chua
Tôi ôm ảo tưởng lọc lừa
Ôm bình rượu độc say sưa tàn đời
Nhiều phen lòng ngỡ rụng rời
Nâng bình rượu lại chuốc mời Cao siêu
Đời đi, dấu tới xế chiều
Sá chi rượu hồi, có điều đương vơi!
Mỗi khi rơi xuống cõi đời
Nghiêng bình cạn chén cõi Trời lại lên
Lại về thăm thẳm tầng trên
Lại về xanh ngát kết bên ru hời!
(1962)

Xuân này chẳng khác

Xuân này chẳng khác những mùa xuân
Chỉ thấy đôi chân nặng bước dần
Đường sống không còn xa lắm nữa
Nên mừng, Nên tiếc, phân vân...
Lòng chết yêu Hồng xanh Tím Biếc
Đêm dài thương tiếc thêm đen
Bạn quen chết dần từng đứa

Thềm mùa xuân cây đứng nhìn trôi qua.
Uổng phí tài hoa
Chờ trông hoa đá
Bao xanh hồng ong ả bướm ra
Tất lui...
Niềm tin gác núi, nhạt màu...
Con tàu quá khứ
Đêm buồn, Ga vắng, Trầm Tư....
(1961)

Chiều thứ bảy

Chiều thứ bảy
Anh nằm đây mình mẩy ướt đầm
Trong Sà lim chân cùm nghiến tím bầm
Muỗi Rệp công khai, ngấm ngầm hút máu.
Anh nhớ lại một chiều tháng sáu
Cũng oi nồng như thế hôm nay
Anh cùng em đi sát, cầm tay
Dạo bước dọc chiều trên bờ cát trắng
Biển lúc đó vắng và tắt nắng
Gió ngoài khơi lồng lộng dâng triều
Hạnh phúc trong anh xao động quá nhiều
Anh muốn ôm em nói điều sung sướng!
Nhưng tiếng cảm còn như e ngượng
Anh nắm bàn tay em chặt hơn thôi
Tới đằng fi lao, anh với em ngồi..
Giữa trời biển em nói lời gắn bó
Nhưng em ạ, lòng anh, lúc đó

24/ Không hề nghĩ tới tương lai
Chỉ mới mong sao có thể kéo dài
Những fút thần tiên đó mãi!
Vì anh, một nhà thơ từng trải
Hiểu tim người như em hiểu đường kim!
Nên giờ đây cầm kẹp giữa sà lim
Nhận được tin em đi tìm duyên mới
Anh chỉ hơi buồn và hơi nghĩ ngợi
Về đời anh rơi rụng, tả tơi
Chẳng chút trách em về chuyện đổi dời
Chuyện quy luật cuộc đời, em ạ.
(1968)

Nếu một ngày mai

Nếu một ngày mai tôi fải chết
Thì lòng tôi cũng chẳng tiếc đời xuân
Đời đáng yêu đáng quý vô ngần
Song đau khổ đã cướp fần hương sắc
Trong đêm vắng nhìn sao buồn xa lắc
Hồn chìm buông theo quá vãng thời gian
Trong fút giây quên thực tế bạc tàn
Quên tất cả mối cô hận cay đắng...
Giòng lịch sử đưa tôi về mấy chặng
Những lâu đài cung điện thuở vàng son
Cảnh triều vàng kiêu vọng với lòng hờn
Cảnh hàn sĩ cam tâm còn đọc sách
Tôi gặp lại những nhà nho thanh bạch
Sống an bần, xa cách bụi fồn hoa
Những gái quê trong trắng, hiền hoà

Ngồi đốt lửa bên hồ nước toé
Tôi mơ thấy những hồi kể vui vẻ
Những đêm vàng đẩy lửa dưới trăng trong
Tôi vuốt ve bao luồng ấm trong lòng
Tìm cái vọng tiếng hò ngân bát ngát
Tiếng nhịp nhàng thoi cửi lướt trên khung
Tôi mến yêu cảnh rừng núi mịt mùng
Đầy hiểm bí vẻ tràn lan sức sống
Tôi thương nhớ cả tiếng cồng báo động
Cả những con đường, những hắc điếm âm u
Cảnh chiến chinh ngựa hí với quân thù
Tôi cũng thấy tâm hồn tôi đuối đắm!
Tại làm sao? Rõ ràng tôi biết lắm
Cuộc đời xưa còn có những vua quan
Bao bất công còn đầy rẫy lan tràn
Sao tôi chỉ mơ toàn hướng sắc thắm
Toàn sắc màu lộng lẫy đượm hồn thơ
Mà lãng quên bao bóng giáng nhạt mờ?
Phải chăng vì cuộc sống bây giờ
Đầy ưng độc tự bướng gàn, là phải
Còn xưa là muộn lỡ ở đa thôi!
(1960)

Khi số phận.

Khi số phận buộc ai là kẻ sống
Ở cái phần chỗ mà của quê hương
Thì thủy chung duy chỉ gã bạn đường

Là bóng tối lao tù theo kẻ ấy.
Trên nét mặt, trên áo quần như thấy
Còn mang theo tất cả mối cơ hàn
Một con người đang dốc lực nghiền tan
Trong bộ máy không lỗ không thể thoát
Mỗi với lưỡi khô se toàn vị chát
Hương ngọt ngào như mọc cánh bay xa
Trên trán xanh, xanh nhất bóng chiều tà
Bao khát vọng đỡ mơ hồi lấm tấm.
Đời muôn ngả, một màu như một chấm
Nhỏ mờ trong muôn vạn nét tơi bời
Đất mơ hồi tới mặt mụ cười
Hương đủ mọi tháng năm dài gặm nhấm
Trong vườn sống được mà là trái cấm
Rắn Sa Tăng hối cải, hoá thiên thần!
Bởi chung quanh không bóng 1 tử thần
Ngoài chiếc bóng nghi ngờ mờ hoặc xám
(1962)

Tôi sống mãi

Tôi sống mãi những ngày nồng nực
Cuộc đời trong lòng cống rác bùn hôi
Tháng năm dài lết sệt qua trôi
Thường tiếc mảnh trời xanh, tiếng hót.
Lửa Hy vọng cháy tròn như muốn tắt
Trong hồn đầy giông gió bão đang to!
CHẾ độ này tội ác chất từng pho
Dày hơn cả Hoàng Liên Sơn bát ngát!
Tôi không tiếc sẵn sàng đập nát

mảnh đất này để cứu lấy tương lai
Thì tôi coi như mẹ chết kéo dài
Là cuộc sống không màu không sắc
Từng giờ phút quằn đau còn bế tắc
Trời và mây đầy đặc oan khiên
Miền Nam ơi, chỉ một đường biên!
Người có hiểu cảnh tình dân đất Bắc?
Trại lính, trại tù bao la giăng mắc
Triệu vợ người chồng, người mẹ, người con
Nước mắt vạn nhà chảy dột nước non!
Quốc sách đói mòn phần gối
Miếng cơm đầy ngô, vừa mồ hôi!
Bao năm rồi, tôi không phải là tôi
Thân bất động vì tình thương gia quyến
Ôi, những buổi hoàng hôn xao xuyến
Bóng mẹ già cầu nguyện đau thương
Bóng người cha thui thủi bên đường
Lễ thần ôm tiền gối phượng u ám.
Nghĩ như vậy lòng tôi ảm đạm
Nhục nhãn ơ, còn biết nói sao?
Mắt tôi khô mà một tim, gan bào
Bao uất hận dâng trào trong lặng lẽ!
Những đêm buồn trắng sạc quạnh quẽ
Bóng nhà lao sừng sững âm u
Tôi ngồi yên trong song sắt nhà tù
Nghe phố xá âm thầm lặng vắng
Đời giam cầm rất nhiều là cay đắng
Nhưng ngoài kia cuộc sống ra sao?

25/ Ngày bước chân khỏi cổng sắt đề lao
Tôi nghĩ tới mà lòng không rộn rã
Giá mỗi hơi rẻ hơn nước lã
Tiếng Tự do chỉ nghe thấy trên đài
Đời nặng trôi như một đám dài
Mắt không nhìn và đầu đau nhức nhối!

(1961)

Năm 70

Năm bảy mươi tôi gặp một thanh niên
Tôi hiểu anh qua nhiều cái chuyện
Anh yêu nhất rượu còn thuốc phiện
Và căm thù lao động nhất trần gian
Thường nằm say, rồi vờ vất trên bàn
Đám nô lệ gọi anh là gã nghiện!
Men chưa giã, anh đã dùng thuốc phiện
Thuốc còn say, anh đã rượu hàng chai
Anh làm nghề buôn lậu để sinh nhai
Không lấy vợ, không thiết gì con cái
Say lướt khướt, anh thường hay lải nhải
Chửi chính quyền hút tủy đám cùng đen
Hoặc làm thơ thương xót bọn dân hèn
Bầy chó đỏ bỏ tù anh cũng phải!
Tù mấy lượt, anh vẫn không tỉnh lại
Vẫn nói năng bừa bãi, mặc cùm gông
Và khi buồn trông bến ngả mơ sông
Vẫn thơ vẫn nghênh ngạo, đau đớn mãi!

(1970)

Hằng Nga

Hằng Nga đổ xuống hồ ao tối
Từng khối kim ngân loé sáng vàng!
Cây cối muôn loài đương tắm gội
Nô đùa trong biển sáng thênh thang...
Ếch nhái vang lời nhạc hỗn mang
Một vì sao vút xuống thầm lặng
Tối bụi gai dầy, sao hoá đạng
Thằng con đom đóm loé lân quang
Mơ màng mây gió đi lang thang...
Bụi sương mờ trắng tới thôn trang
Đôi lúc ao vàng như mặt kính
Nổi lên vài miếng bạc lung linh!
Những đống rơm vàng đứng lặng thinh
Mồ hôi nhễ nhại khắp thân mình
Khóm chuối thường tình phe phẩy quạt
Hàng cau kiêu ngạo đứng trang đình...
Muôn vạn vì sao trời lên đèn
Trông như muôn vạn cánh buồm xanh...
Hằng Nga đôi lúc buồn, lơ đãng
Kéo tấm màn mây phủ lấy mình.
Mặc mái nhà gianh đứng nấp rình
Há mồm đen ngòm trông khiếp kinh
Muốn nuốt tôi vào trong bụng tối!
Hồn tôi siêu thoát giữa mông mênh!

(1965).

Mẹ ơi!

Mẹ ơi!
Mẹ đã mất rồi!
Trái đất không còn có mẹ
Mẹ chẳng bao giờ còn thấy mặt con
Con khóc mãi!
Con chẳng cần ra tù nữa
Nếu thấy không còn sống, mẹ ơi!
Mẹ đã mất rồi
Mãi mãi không còn thấy mẹ!
Mai hậu đời con cũng hết
Mà vẫn không thấy mẹ, mẹ ơi!

(1970)

Bà kia...

Bà kia tuổi sáu mươi rồi
Mà sao không được phép ngồi bàn khoai?
Cụ kia tuổi bảy mươi hai
Mà sao hỏi họp mệt nhoài không tha?
Tự do tôi quý thiết tha
Mà sao tù ngục hết ra lại vào?
Anh kia đi liều thuở nào
~~Mà sao cũng tội bắt vào tập trung~~?
Tội chơi cảnh sát cũng vào bắt đi?
Em kia học chửa biết chi
Mà sao sớm vội bỏ đi công trường?
Bạn tôi học vấn khác thường
Mà sao vất vưởng cuộc đường ôm lao?
Cậu kia con cụ đồ nho

Mà sao nuốt tủi, mặt trơ chất vào?
Cô kia như giải lụa đào
Mà sao bắt đổ vài hào cũng trao?
Nguyên nhân chẳng phải sâu đâu
Thấy ngay thủ phạm: vàng sao lá cờ!

(1961)

Mắt em

Mắt em mềm mại con đò
Anh nhìn chẳng thấy hẹn hò một câu
Mắt em trong mát giếng sâu
Anh nhìn chẳng thấy nhịp cầu bắc qua
Mắt em là một vườn hoa
Vàng anh, thắm nở chói lòa sắc hương
Vườn hoa ấy, cảnh thiên đường
Anh nhìn chỉ thấy cửa thương đóng nghiêm!

(1957)

Tôi vẫn mơ hoài

Tôi vẫn mơ hoài một giấc mơ
Giấc mơ không biết tự bao giờ
Có khi từ thuở lòng cay đắng
Sớm biết đời tan bóng đợi chờ...
Một chiều như một chiều trong thơ
Giữa khi không tưởng cũng không ngờ
Có bàn tay nhỏ đặt thương mến
Tết lại đời tôi xác tựa vỏ!
Biển sóng lênh đênh một chấm mờ
Nổi chìm, vô tận nỗi bơ vơ
Buồm tan, neo gãy, chờ xô vỡ
Tôi vẫn mơ hoài một giấc mơ...

(1960)

25/

Tình cảm

Anh sợ lắm lòng anh siêu đổ mất
Anh ngại anh đừng qua lại tới đây
Nhưng than ôi, em vắng bóng một ngày
Anh đã sống như người điên loạn nhất
Anh lạnh lẽo, em bi, đừng tưởng thật
Anh cũng giống như vỏ ngoài quả đất
Chứa trong lòng bao khói lửa hôn mê
Anh nhìn em, rồi lặng lẽ ra về
Để đau khổ, để âm thầm cay đắng
Không thể nữa, không làm sao cố gắng
Giữ cho tình cảm mãi ở trong tim
Nhưng còn chi, ngoài khao khát im lìm
Khi thường tiếc tình anh thầm thở mãi
Lòng của em hờ hững thấy chi đâu!
Em có nghe trong tiếng thở u sầu
Bao yêu dấu để sâu đáy thổn thức
Em có hay trong quãng đời cơ cực
Nếu có em, trái đất lại rờn xanh!
Hãy thử cho mở cửa của lòng anh
Mở cửa để đời đau thêm lạnh tối.
Đường vào tim em, anh không có lối
Mỗi mắt chờ, em chẳng hé một giây!
Tâm linh anh ôi đã bị đọa đày
Trong giảng dạy, trong nụ cười tiếng nói
Trong chữ mắt đen, mang tiếu chói lọi!
Trong hững hờ, tan mất mộng cũng mờ
Tình của anh như một áng mộng mơ

Không được bóng vầng Dương - Em - toả chiếu
Điều đau khổ em làm sao thấu hiểu!
- Lòng của em chưa một vết thương ghi -
Thế nên anh cam chịu ôm ghì
Bao gai sắc của từng đau buốt ấy
Niềm an ủi, anh chỉ còn trông cậy
Ở Thời Gian, em hỡi, em có hay!

(1963).

Tình Mơ.

Anh yêu em, Anh chỉ nói thế thôi.
Nói thế thôi, cũng đã thừa rồi
Vì tình ái đâu cần ngôn ngữ
Tình từ Tim, mà ngôn ngữ từ Môi.
Anh yêu em, em đã hiểu lâu rồi
Em đã hiểu từ ban đầu gặp gỡ
Anh hỏi thầm đường, em trả lời, thế thôi!
Em hiểu anh trong giọng đáp bồi hồi
Trong ánh mắt ngập ngừng xao xuyến
Em hiểu anh trong nắng chiều lưu luyến
Em hiểu anh từ tình mới đâm chồi
Từ Hang-Phúc còn như bỡ ngỡ
Trong lòng anh quen nếp đau thương...
Có những đêm Trăng óng ánh trên đường
Trăng tắm sáng lên đầu em tóc rối
Trăng lấp ló qua hàng cây gió thổi...
Em là vầng Trăng Ngọc của đời anh
Anh không em, anh sẽ sống âm thầm
Như những tối trăng vắng lẩn bóng

Đi bên em nghe Ái Tình đập sóng
Trong lòng anh hạnh phúc tràn hoà
Ôi phút giây không thể xoá nhoà
Giây phút ấy, tình em chói toả
Ở trong anh, và tất cả xung quanh!
Anh ôm em, em ngạt thở vì anh
Nhưng em biết lòng anh say đắm quá,
Gì ngây ngất bằng hôn lên đôi má
Mịn như hoa và đượm hương da!
Nắm tay em bao điều khó phai nhoà
Khắp vũ trụ chỗ còn thương mến.
Tình của em nhiệm màu vô bờ bến
Hồn anh hai tàn nó lại rồi xanh
Đời anh như chim hót trên cành
Tươi mát tựa mùa xuân thơm ngát...

*

Giọng ai buồn ngân nga câu hát
Bỗng cơn mơ, Trăng lặng đã lên cao...
Gió ngoài song hiu hắt thổi vào
Rơi mấy cánh hoa đào trên chân xứ...

(1963)

Cái thời chiến quốc

Cái thời chiến quốc xa xưa
Thì Tôn Tẫn mới mong lừa Bàng Quyên
Ngày nay Tôn Tẫn chết liền
Điền Thực, điên giả, Hễ điên là tù!
Phù Sai thuở ấy cung Ngô
Nếm phân đã vội tha tù Việt Vương
Ngày nay ôi gã đần thương
Ăn hàng sọt vẫn mục xương trong tù!
Đảng không tin óc, điếc mù
Nhưng muôn vô tội ôm tù quán quân!

(1970)

Trời u ám

Trời u ám, cây hay là xương xám?
Mây đục mờ, hay vải liệm màu tang?
Gió đìu hiu lạnh buốt can tràng
Hay hơi thở nơi đường tàu âm thịnh?
Lòng thung vắng mịt mù hoang lạnh
Hay mồ ma huyệt địa rắp xương khô?
Từng đoàn đi thiểu não toán tội đồ
Hay quỷ đói nơi Trần gian địa Ngục?
Những chàng trai mặt gầy đen nhẫn nhục
Mắt lạnh lùng, ngời sáng lửa âm u
Họ ngước trông non nước mịt mù
Và cúi xuống, nặng nề suy nghĩ...

(1962)

Khi tổ quốc

Khi tổ quốc đen xĩ
Ta làm sao dám nghỉ!
Phải căm nhớ, nghĩ suy
Phải quan sát, chép ghi
Những tội ác cực kỳ
Mà cộng sản vung phí
Và xảo quyệt dấu đi
Trước con mắt hoài nghi
Của con người thế kỷ.

(1972)

27/ **Đau đớn lắm**

Đau đớn lắm cái lầm to thế kỷ
Sử sách ngàn đời còn mãi khắc ghi!
Mấy chục năm trời xương máu đổ đi
Thử hỏi dân đen thu được những gì?
Ngoài một số từ lừa mị kẻ ngu si!
Người công nhân trước gọi cu li
Người lính cũ nay gọi là chiến sĩ
Song vẫn vác, vẫn khuân, vẫn đói nghèo vẫn bị
Đẩy đi chiến trường chết hoài, chết phí
Cho một lũ Trung ương lợn ỷ!
Còn cuộc sống ngày xưa lầm than tắc tị
Nay vạn lần thêm tắc tị, đen xì!
Đau đớn lắm cái lầm to thế kỷ
Sử sách ngàn đời còn mãi khắc ghi!

(1970)

Những ghi chép vụn vặt

1

Tôi đau khổ mà không hề giận dỗi
Tôi biết mình, và tôi hiểu đời tôi
Sẽ mãi uổng công thất vọng liên hồi
Vì hạnh phúc lòng không quên lãng nổi!

2

Tôi đương sống, nhưng từ lâu đã chết
Chết trong tim, trong óc, chết tâm hồn
Cố đào lên bao thứ đã vùi chôn
Song chúng đã xông mùi, tan rữa hết.

3

Tôi có những mảnh mộng tình đau nhức
Ngập vào tim, mang tấy, lấy không ra
Lý Trí của tôi - Người bác sĩ già -
Vất dao kéo nhiều phen, đành bất lực.

4

Tôi thao thức nhiều đêm không thể ngủ
Chỉ vì tôi còn sót ở trong tim
Chút ước mơ mà thực tế kẹp kìm
Lay dứt triền miên, tấy xưng thành mủ.

5

Tôi đã nói lâu rồi cùng Hạnh - Phúc
Rằng Bình minh chán nản đã vào tim
Trò trẻ thơ chơi đi trốn đi tìm
Cần vĩnh viễn không giằng dai kết thúc.

6

Tôi cần có một nàng tiên ở cạnh
Cho mặt trời bớt đen và vầng trăng bớt lạnh
Nhưng hai vầng nhật nguyệt mãi xoay quanh
Bên giòng suối thời gian không nàng tiên nào bị tha đôi cánh...

7

Tôi thường khóc thảm thê như đứa nhỏ
Mái nhà xưa trong giấc ngủ mơ về.

Nhưng ban ngày khi thức tỉnh không mê
Mắt tôi ráo, thâm quầng, tia máu đỏ.

8

Nếu cuộc đời không có những ngày mưa
Thời nắng ấm sẽ hoá thành nắng cháy
Nhưng Thượng đế, đời con mưa quá nữa
Dột nát lắm rồi, Người ban nắng cho ngày!

9

Ai đem đèn dài thao thức
Trời cùng năm tháng qua trôi
Thương những con thuyền mang ký ức
Đi về sông nước xa xôi...

10

Trong cõi đời băng hoại điêu ngụy
Tôi có lẽ suốt đời là kẻ khát
Tìm đâu giọt ngọt ngào tươi mát
Khi đắng cay từ trong mộng đắng cay đi?

11

Trên khoảng trời xanh nao nao
Đôi phút lung linh một buổi chiều nào
Xa lắc như vì sao, xao xuyến...
Hoàng hôn ơi, thương nhớ vẫn y nguyên!

12

Những cay đắng quen mùi, không biết sợ
Những ngọt ngào, xưa nếm để trong mơ
Giấc mơ tan, men đắng - rượu tận kỹ -
Hơi đã hả, không còn hương với vị!

13

Nắng rơi trên đồng buồn khô
Trên cây gỗ mục, ven hồ, gói sân
Nắng vung phí chốn không cần
Lòng người ẩm mốc chẳng phần một tia!

14

Tuyết ơi, hãy giữ màu trong trắng
Tim ơi, đừng nguội máu tươi hồng
Em hỡi, đừng như mưa với nắng
Ướt hôm nay, rồi khô đó hôm mai.

15

Biết chảy về đâu?
Hỡi những sông dài yêu dấu!
Vũng, lạch, đầm làm sao chứa được
Trời mây sóng nước bồng sâu!

16

Đã lạc chìm đâu?
Hỡi những con tàu mơ ước!
Đất lạnh buồn làm sao có được
Nhà ga tỏa nắng thân tàu!

17

Những đống tro tàn chết ở anh
Ánh lên lửa đỏ thuở hồn xanh
Ôi, bao hư mộng thành lưu ảnh
Xa vời, tan, hiện, mong manh...

18

Lòng xưa có một vầng đông
Tháng năm dìm đắm, giữa dòng chìm đâu?
Đông buồn dần xám mái đầu
Lòng leo lét ngọn đèn sầu chờ mong...

19

Lòng tôi xám lại mất rồi
Còn đâu màu sắc của hồi thương yêu
Đời ơi, sống chưa bao nhiêu
Mà sương lạnh đã như chiều hoang vu!

20

Sự sống mỏi mòn, nhưng vẫn sống
Sống ngấm ngầm kiêu nhẫn trong tôi
Mặc tiếng chuông tuyệt vọng đổ hồi
Mặc thần chết vờn quanh báo động.

21

Nào chí nam nhi, nào nợ tang bồng
Chuyện đã cũ và đã thành sáo rỗng
Nhưng giữa hồn tôi bẩm sinh mơ mộng
Lụy ngàn xưa còn di hận mênh mông.

22.

Trận mưa đêm vừa tạnh
Nước chảy ào ào như thác xung quanh
Thời tiết rừng đầu thu đã lạnh
Mộng ra từ trước đồng tới mông mênh.

23

Khi gió bấc thổi ào qua vách hở
Những thân gầy không chút thịt xuýt hình tôm
Ôi, những trưa buồn lạnh đói hoá chiều hôm
Lòng nhọt xanh, bộn bề bao vỡ lở!

24

Ôi những hoàng hôn tối xám đói lạnh!
Ôi những bình minh mịt quãng lạnh đói!
Võ sắn vỏ khoai đồng thanh kêu gọi
Lũ tù không chịu nổi cướp vồ nhanh!

25

Rồi một buổi chiều đông anh trở lại
Căn gác thân tình bụi bám, vời long
Tường lở loang như những vết thương lòng.
Cả thành phố ngoài song dần xám lại...

26.

Anh về căn gác con còn ấy
May còn hai bóng sống bơ vơ
Có giúp dùm tôi mang tới đấy
Vần thơ thương nhớ viết trong mơ.

27

Khổng Tử nói: "Hà chính sợ hơn mãnh hổ"
Tôi tưởng đó chỉ là lời văn cường điệu mà thôi
Chế độ này đã mở mắt cho tôi
Tôi sợ báo Hồ vạn lần hơn bác Hổ!

28.

Khi Cụ mơ "chân trời cộng sản xa xăm"
Cả nở miệng là Mai-A: "Tốt lắm!"
Nhưng "chân trời cộng sản xa xăm" cũng không lấy gì làm xa cho lắm!
Mai-A đã nhìn và đã nhờ viên đạn giúp tôi mắt mình được nhắm.

29

Tình mộng nở thành hoa oan trái
Vườn hồn cũng nhiễm sắc hương
Lũ hồ điệp ngày xưa quen đường vội bay đụng phải
Mùi hương, rụng xuống thảm thương...

30

Khi bóng rợp tàn lan, bốn bề tắt nắng
Gió thoảng đưa về, gai lạnh tâm tư
Trên núi vắng, một vòm mây xếp tầng
Với cảnh đời giam hãm: Lá tâm thư.

31

Ngày mai, nhếch miệng cười chua chát
Anh với tay cầm chai thứ hai
Anh muốn men lửa ấm chốc lát
Men đời cay át hẳn men chai!

32

Nỗi khổ, niềm vui, cuộc đời thấp thoáng
Sao ta sầu hận mênh mang?
Cuộc sống ơi, ta dẫu đau hoang
Song ta vẫn đang hoang xứng đáng.

33

Tôi đau khổ một phần vì tôi không nghiêm khắc với tôi
Tôi luôn luôn huyễn mình, rồi lại luôn luôn cảm mình tự huyễn
Trái tim tôi co nở từng giây vì từng giây xoay chuyển
Trải hai vùng Tuyết Lửa Ảo Thực, hai cực vực trời tiếp cận trong tôi.

34

Nơi đây không có gì hơn sắn
Người hoá thành ra lũ lợn rừng
Gan óc teo dần, tim chết cứng
Hồn con ma đói dắt đi chăn.

35

Giả sử Đảng và Bác
Cho đi lại tự do
Thời Thiên đường cụ Mác
Sẽ khỉ gáy, cò ho!

43

Trong tù tình cảm để đong ao
Thân thích còn thua điếu thuốc lào
Ân nghĩa mong hơn tờ báo cáo
Tư cách thìa cơm đánh lộn nhào.

44

Lăn hết trại này tới trại kia
Áo quần hôi hám với rau ria
Đói ăn sườn sống xương phổi cả
Rệp, muỗi, vi trùng vẫn quý ta.

45

Tim với óc đau vì nhớ với ước
Năm rồi năm thân giữa nửa Kan đầy
Ôi ngoài kia giòng sông Chảy đêm ngày
Mang nước sống qua ba miền đất nước!

46.

Nào thấy gì đâu, rét tím môi
Bùn mưa đen lạnh, Tết qua rồi
Niềm vui quá nửa đời chưa biết
Theo giòng sông Chảy tháng năm trôi...

47.

Đau ốm, lao tù, xem khó thắng
Năm rồi năm, mưa nắng thay lần
Những mùa xuân không phải mùa xuân.
Kế nhau mãi, tăng dần cay đắng.

48

Bồn bực rào mới
Cửa vào mùa xuân
Một cách bất nhân
Mùa xuân mai ư!

49

Nước mắt là mưa xuân
Mái người là nắng xuân
Rét rài là nhựa xuân

Mồ hôi là mồ xuân!

36

Cả mười người lại có
chín kẻ hoá thành trâu
và trong số làm trâu
đã ba con làm chó.

37.

Lão đạo vì buồn đời
Xanh xao cả giọng nói
Rồng tiên thằng rợ mọi
Đuổi cáo thực sợ tôi!

38

Lao tù lăn lóc nhiều năm rộng
Bao mộng, bao tình cắp nơi đi
Thương tiếc rời mòn, tim nuống trống
Cung đời đường đập khúc phân ly.

39

Trời hỡi bao giờ đời biến đổi
Khơi nguồn sinh lực ở trong tôi
Bao giờ? Tim thắt đau chờ đợi
Mỏi mòn năm tháng vắng im trôi

40

Trời hỡi bao giờ bão tố dâng
Cuộn tung bạo lực dưới muôn tầng
Bao giờ Nhật Nguyệt bùng thiêu cháy
Vực tối dày đen, đứng lại ngay!

41

Ôi Tự do bao đêm ngày mơ ước
Ta biết yêu Người hơn cả yêu ta.
Chính là nhờ quân cộng-sản gian ma
Đã đày ải ta và Người hết nước!

42

Còn đâu bóng quãng đời xa cũ
Rừng núi chìm trong nước mịt mù
Thềm vắng, ho từng cơn, đứng rũ
Mong gì? Mưa hắt, gió vi vu...

50

Tay chúng vung phí
Chết chóc tù lao
Miệng chúng đề cao
Người là vốn quý!

51

Ngoài khổ tới cùng mình
Thời đại Hồ-chí-Minh
Xuất hiện dưới hai hình
Mả Tù và mả Lính!

52

Qua cuộc hành trình loang quang trong lịch sử
Người dân đất bắc đột nhiên thấy mình lùi lại thẳng như gã khổng lồ
Ngồi trước khẩu phần của chế độ tí hon
Một chế độ mọi thứ tiện tươi thẳng nhưng quả bồ hòn rất ngọt!

53

Mộng, Tiếc, Buồn không ngủ suốt đêm
Nằm nghe mưa lạnh hát bên thềm
Tâm cảnh thiếp mệt toàn mơ thấy
Những cảnh đời hiu xám, lắt lay...

54

Ôi khao khát như lò than chẳng tắt
Khi rực hồng khi, âm ỉ trong tôi
Trái tim đau y hệt một con mồi
Bị thui sống, nhưng ngày đêm lặng ngắt!

55.

Ôi những chân trời không thể tới
Xa vời như những truyện thần tiên
Ám ảnh lòng ta như một lời nguyền
Tuyệt vọng, tù lao vẫn không gỡ cởi!

56

Khi mơ ước mãi không thành hiện thực
Sẽ trở thành viên đá tảng lỳ trơ
Đè ở tim ta nặng chĩu không ngơi
Ta hát xuống, nhưng thường không đủ lực.

57.

Rồi đây trên bước đời quang tạnh
Tôi lại cùng anh nhấp chén trà
Ôn lại kiếp tù lao đói lạnh
Ly trà chung nhận mất còn pha.

58

Ta ngồi châm đóm hơ bờ nước
Cảm thương từ sợi rụi, nhỏ nhoi
Bao tâm tình lớn bao mơ ước
Vạc dầu như tàn đóm thập thoài...

59

Vì cửa chiếu vào tim lã mất
Nên tiếng hát Trương-Chi giữa chừng phải tắt
Và giọt lệ Mỵ Nương tuy rằng chân thật
Chỉ khiến ly trà càng thêm đắng ngắt.

60

Cái truyện Tái ông ngày xưa mất ngựa
Không hề an ủi lòng ta
Vì ta muốn Tái ông không mất ngựa
Con không quê mà vẫn được gần cha.

61

Trôi về đâu những năm buồn tháng nản
Sắt thép chập chùng, in bóng cô đơn
Đường ta đi thăm thẳm non ngàn
Tim óc tan hoang, hoàng hôn rùng rợn.

62

Chim giữa rừng sâu nơi hoang vu
Mũ rừng che phủ kiếp lao tù
Từng đêm đón gọi hồn, tu hú
Rỏ tiếng hờn oan trong âm u

63

Lòng thương thầm vắng mờ đồi núi
Bao tháng năm dài xám ngắt trời
Xuân tới trong buồn mưa lạnh tối
Khoai hà nhai mất đời hết vui.

64

Có con đom đóm màu xanh ngắt
Bay tới sà lên tới với ta
Đâu những đêm tìm đom đóm bắt
Bên bờ ao khóm chuối quê xa...

65

Có những mùa xuân chưa về đã hết
Tôi một mình tìm ngõ tối lang thang
Tiếng pháo từ nơi phố xá nhộn vang
Nghe lạnh lẽo như vọng từ cõi chết.

66

Áo quần như tổ đỉa
Tóc bù xù, râu ria
Thực tế cười mai mỉa
Trong mơ, lệ đầm đìa.

67

Hạnh phúc trên đời không thể có
Lòng ơi, đừng chút tơ vương!
Đêm ngày mơ với như làn gió
Mùa đông lùa, tim buốt, xám màu tro...

68

Tuổi tôi xuân ấy, xuân mười sáu
Đời nắng và hoa, mơ cười thơ
Tuổi tôi xuân tới, hai mươi sáu
Nhạt nắng, tàn hoa, thơ khóc mơ.

69

Đâu hỡi tuổi mười lăm, mười sáu
Tuổi đã thành quá vãng xa xưa
Biết là bao thương nhớ cho vừa
Khi nghĩ tới tháng năm thuở đã mãi!

70

Tuổi hai mươi dệt bằng hoa lá
Tuổi ba mươi thành đá trơ lì
Bốn mươi rồi hoá ra chi?
Chẳng say hỏi, hoá ra gì thì hoá!

71

Ngồi xe hôm ấy tay đeo khóa
Đau đớn như ngồi xe tang ma
Xe lắc rung trườn qua phố xá
Qua cầu, rồi tất cả chia xa!

72

Hà Nội ơi, từng mỗi bước đi
Trong mỗi sinh hoạt xám thân chi
Trong lòng đau chốn Thăng đô cũ
Cảnh cũ muôn ngàn đau tiếc ghi!

73

Cách biệt nhau rồi, Hải Cảng ơi!
Thương em lao khổ tận phương trời
Bàng hoàng sống lại mùa xa cũ
Ta với em vui giữa hội đời.

74

Với cuộc đời không mấy may ước hẹn
Cảnh tù lao khổ đói đã dần quen
Riêng mẹ cha già hận ấy lòng con
Tới tận kiếp niềm đau còn giữ trọn!

75

Có chuyến tàu khuya chạy về ga vắng
Có những chân tài tỏa sáng xa xăm
Có lưỡi dao găm, sâu cắm tâm tình
Đêm mưa lạnh, tủi mình, ho rũ rượi.

76

Một chấm mờ xanh ngọn đèn vặn nhỏ
Một làn gió thoảng, lặng quên...
Một buông rơi nhẹ ngoài sân cỏ
Một mùi hương thầm thoảng đơn sơ...

77

Thiên đường cực lạc ~~nghĩ mà kinh~~ hoặc tù lao!
Địa ngục còn xin kính cẩn chào
Nếu cứ tin đài, tin sách báo
Có ngày méo mó với vêu vao!

78

Nhìn tù nhân ăn, nhìn tù nhân làm lụng
Nhìn số lượng tù, cả ai lâu tập trung
Anh sẽ hiểu một điều quan trọng
Tù lao, ngành kinh tế vô song!

79

Anh đừng than thở tù lâu
Anh đừng thắc mắc vì đâu anh tù
Một khi anh hiểu trại tù
Là khu sản xuất bội thu hàng đầu!

80

Ôi cuộc sống, người tới hơn cái chết
Ta nằm run trong cơn sốt triền miên
Bóng tù lao xoá bỏ bóng thâm trầm
Đem đao phủ cực hình đem dụng hết!

81

Sao mau trở một mùa xuân đến đời
Lòng nảy búp xanh, đời ra hoa khắp nơi...
Bao cặp mắt sáng lên, hổ hởi
Nheo cười tươi, chan chứa mặt trời...

82.

Bắt chước mọi người tôi giữ vẻ hân hoan
Chẳng dám thở than dù đời đói khổ
Nhưng khi tiếng bên lề đường xe ô tô
Tôi vẫn giật mình tưởng xe sở Công An.

83

Cuộc đời tôi chẳng có gì đáng kể
Con người tôi, tù binh hom hem
Tôi chỉ có trái tim đầm ướt lệ
Với lòng thành tôi đem tặng cho em.

84

Đôi tai điếc bác Hồ
Buồn hận trong nấm mộ
Trong đêm cùng chế độ

Mọi tia sáng chỉ lóe ra cùng tiếng nổ.

85

Ôi tất cả, cả tình yêu cuộc sống
Theo thời gian lần lượt đã ra đi
Để lại trong tôi một lỗ hổng đen sì
Thù hận im lìm chất đống.

86

Niềm tin dù lớn tựa non cao
Đời cũng hoá xô ngã lộn nhào
Bạn hỡi khi niềm tin vỡ đổ
Hạnh phúc trần gian đứng được nào!

87

Cuộc đời chẳng khác một nhà thương
Dùng thuốc toàn cay đắng lạ thường
Mà chữa không lành hai chứng bệnh
Đợi chờ, khao khát mãi đeo vương!

88

Đói ăn đành buộc phải
Sống bằng i-ô-ga
Bốn phía chung quanh nhà
Toàn mùi phân, nước giải!

89

Tôi nghe tiếng côn trùng rên rỉ
Như tiếng đêm buồn rên rỉ nơi nơi.
Rằng bụng mang chưa thể đói ăn đi
Đừng thao thức chờ trông suy nghĩ!

90

Đừng đem truyện rừng mơ thuở trước
Giữ người dân đã thấm vị chua cay
Lũ Tào Tháo hôm nay đâu bằng Tào Tháo trước
Ngoài rừng mơ đem diễn nào không thay!

91

Hỏi ông, ông đã đi tù
Hỏi nhà, nhà đã tịch thu mất rồi
Vợ con cua cáy lâu hồi
Đêm đêm về ngủ ở nơi xó đình.

92

Phận hèn con cá lá rau
Bới đất lật cỏ cùng nhau kiếm mồi
Hiu hiu gió đã rung rồi
Đảng nghĩ gì họ mà lời đi từ!

93

Anh hãy kiếm một chuyện gì nào khác
Cho đầu óc tôi được thoải mái nghỉ ngơi
Bội nghĩa, vong ân, chung thủy, tình đời
Toàn chuyện cũ, toàn điều khoác lác!

94

Nhân loại hồi có rơi vào thảm cảnh
Bị đọa đày tan tác mất hồn căm
Có sống trong lòng cộng sản nhiều năm
Mới muốn vằm băm chúng ra vạn mảnh!

95

Đêm bão giật, lửa lòe, muôn tiếng sét
Nổ đùng đùng như đánh phá sơn lâm
Nước tự trời cao đổ xuống ầm ầm
Cả rừng núi lồng lên, gầm quát thét.

96

Những làng tự mất hổ phụ lòng cộng sản
Thức ăn thừa mứa phải đem chôn
Để tránh trong dân khỏi có tiếng đồn
Về cuộc sống giàu sang của người cộng sản!

97

Và cứ thế, năm tàn xuân tới
Hè qua thu, ủ rũ đông về
Tuổi xanh trôi, đời vẫn tơi bời
Trong đói khổ, lao tù, thất thế.

98

Toàn những giấc mơ đầm đìa nước mắt
Tỉnh giấc lòng còn quặn thắt đau thương
Đất nước mênh mông mặt nỗi chán chường
Đổ nát tan hoang, đầy đường chết chóc!

99

Có tiếng người ho trong đêm khuya vắng
Tiếng điếu cày lửa đóm chập chờn soi
Tiếng kẻng khô khan đổi gác ngoài chòi
Đêm tù bệnh thường là đêm thức trắng.

100

Trời trở rét
Tấm thân tù khô đét mòn hao
Đắp điếm làm sao chống lại gió may cao
Đường dọt ngay đêm thốc vào gối lóet!

101

Chiều nay gió lạnh mang thương nhớ
Thương vắng ngàn lau xám xạc xào
Quên sao ngày bắt đưa chân áo
Hai bóng thương đau lệ ướt mờ!

102

Năm tháng ca bài ca lỡ dở
Cung đời chưa nắn đứt giây mơ
Trên phím tơ lòng tay ủ rũ
Tâm tình buông mấy tiếng bơ vơ...

103

Trâu từng tốp lùa về tung bụi
Vài tia nắng cuối tàn vương
Đoàn tù nhìn phanh áo chấn chường
Lê thân đói, khuất dần sau núi...

104

Đảng đã nắm là nắm hết cả
Trí thức, ngu hèn, trâu ngựa như nhau
Câu hỏi lớn lao làm tóc bạc răng tiêu đâu
Là hai bữa, mỗi món hai bữa

105

Hạnh phúc đành thôi không còn được nữa
Tuổi tác đã nhiều, hình xác vẹo xiêu
Tình cảm con người khổ đói đã thủ tiêu
Làm chi, làm chi, để kiếm cho ra một ngày hai bữa!

106

Em là ai? mà ngày phút giây đau
Anh đã thấy buồn đau không thể thoát
Ôi mắt em hồi sinh bao khao khát
Anh đã làm, tưởng giết được từ lâu!

107.

Chúng ta khổ hơn rất nhiều loài vật
Vì chúng ta nhỏ gan bé mật
Không giám vùng lên một còn một mất
Hèn hơn cả những loài giun đất!

108

Nàng đẹp như hoa dại bản làng
Áo khăn theo chỉ sắc huy hoàng
Mắt như dòng biếc ngời trong sáng
Phản chiếu rừng xanh với núi vàng!

109

Bất nghĩa, bất nhân, bất tín, bất tài
Vô sỉ, vô luân, vô loài, vô lại
Quân Cộng sản phải khử trừ chúng mãi
Cứu lấy cuộc đời, hiện tại, tương lai

110

Đành rằng còn có việc chưa xong
Nhưng cũng bởi ta hèn và ta tham sống
Nên mấy chục năm trời ta mới có thể uống
thầm nuốt nhục
Trước muôn cảnh hưng tàn đau đớn khắp non sông.

111

Trái tim tôi bị thương đau nhiều quá
Đời lại không dịt vá bao giờ
Biết bao tình, bao mộng đã ùa ra
Phiêu tán hết, không còn nơi trú ở!

112

Hoa địa ngục tươi bằng xương máu thịt
Trộn mồ hôi chó ngựa, lệ ly tan
Hoa tưởng sinh trong tù, bệnh, cơ hàn
Hương ẩm mốc, màu nhớ nhem, xám xịt.

113
Toàn bộ thơ tôi nặng nề cay cực
Không một sắc màu mang khí lực xanh tươi
Vần điệu nghe như quỷ khóc ma cười
Do sáng tạo tận cùng sâu đáy vực
114
Trong muôn ngàn tiếng muốn tìm ra
Tiếng nào thiết tha
Tiếng nào trung thực
Hãy lắng nghe tiếng vọng từ đáy vực
115
Đôi mắt sắc không muốn nhìn dấu sắc
Trái tim đau luôn khao khát dấu huyền
Óc sinh liều gạch dấu hỏi thường xuyên
Đời do đó ngổn ngang toàn ngã nặng!
116
Thơ của tôi toàn xám toàn đen
Khiến đầu óc cũng đã nhỏ nhen khiếp sợ
Sao chẳng thấy nếu xanh hồng rực rỡ
Cũng đời phần nhờ ở xám đen?
117
Đời tôi dưới hai lực quyền xám xịt
Đảng lực Trời, tầng thấp lại tầng cao
Trốn vào đâu, không một xó xỉnh nào
Hai lực đó không đo lên ác nghiệt!
118.
Rừng lú lo chìm, trời hồng, gió thổi
Ngọc vương đầy cỏ nội, lung linh
Cảnh bình minh xao xuyến cả tâm tình
Trong giây phút lòng hình như mở hội
119
Nó chết đi hơn năm trăm người
Thương tiếc nào ai đoái một lời
Riêng có thằng điên người khám thôi
Thằng quê cảm hấp khóc mà thôi.

120
Lầu lóc lao từ nơi rác bẩn
Tâm hồn nương náu giữa vần thơ
Nhưng khi thơ hoá thằng ăn thẩn
Tôi tắm hồn trong những nước cờ.
121
Đảng đã cho tôi sáng mắt sáng lòng
Trước như trẻ thơ tôi nào biết được
Cộng sản là quân bất nhân tàn ngược
Thiết cổ dân đen từ các loại tròng!
122
Khi bạo lực lụt tới mấy đất nước
Thời vàng hằng thắng cuối sẽ om sòm
Và mặt trời kia - con mắt chột đỏ lòm -
Thui cháy mọi mộng mâm mơ ước!
123
Sống đã đành sống nhục
Chết cũng là chết nhục, khác chi?
Nếu đời tôi không nên nổi chuyện gì
Nó chỉ đáng giã từ bằng một câu chửi tục!
124
Ôi chủ nghĩa Mác - Lê buồn bã
Tới trời Nam người bậy bạ hơn nhiều!
Bên trời Âu ô nhục nhã bao nhiêu
Cũng chưa đáng phần ngàn nơi đất Á!
125
Đường lên Hạnh - Phúc qua sa mạc
Hun hút dư lao, mái lệ nhây
Mấy chục năm trời dân đói rạc
Lũ quỷ đưa đường siết mãi giây!
126
Bác Mao cầm nắng tạ hai
Thịt ùn lên mặt, mặt hai ba cằm
Người dân Trung Quốc thì thầm
: "Nó là Đổng Trác nhưng dâm hơn nhiều!"

127

Nước Đổng Trác Điêu Thuyền nắm quyền lịch sử
Nước nhịn đói đua đòi diện bom nguyên tử
Nước cởi trần ngồi hớp cháo hoa
Tiếc cái thời đi bán já ra!

128

Buồn đau khi nghĩ tới tương lai
Bị trà xéo bụi bùn ai oán vỡ
Dưới đời đẹp Bình - Trị - Thiên hiện tại
Đen, đầy, thô, cứng, trơ trơ.

129.

Bình minh đây chỉ là Hy vọng
Xa xôi, tàn lạnh, anh ơi!
Tổ quốc tôi bị mất mặt Trời
Đêm mông muội dậy đen tự động!

130

Ôi đêm trắng cũng là đêm khắc khoải
Đêm thở dài, đêm bất lực, đêm ơi!
Mấy chục năm đêm lịch sử đóng đai đời
Như tiếng cá đóng quen tai dội lại.

131

Bóng ai kia, cô độc, xanh gầy
Cây đứng lặng - đêm buồn - in bóng đậm
Bóng ai đó, âm thầm mỏi ngấm
Màu thuốc đỏ hồng, nửa jít bụi, lấy jây..

132

Lòng chút yêu đời, yêu sắc hương
Đời gai, Hương ngát, sắc hoen nhoà
Chiều đi, bãi lặng vang đàn qua
Lòng đứt tan nằm phơi gió sương.

133.

Chiều mây gió rét
Lòng bâng khuâng thương tiếc mơ hồ
Vài cành cây xơ trụi gầy khô
Nền trời vàng khẳng khiu in mấy nét.

134

Làm bắt fải làm, cùm đánh đòn đau
Ăn suốt cả năm ăn toàn rau muối
Bộ đội công an chỉ trần tấm mỏi
Chúng tôi ngồi bên lửa vẫn còn run!

135

Ba sẵn sàng, Ba đảm đang, Ba Khoan, Ba Nhất
Ba Điểm, Ba Đỉnh, Ba chống, Ba xây
Những từ đó đều cùng một giống
Và cùng chung một từ gốc: Ba que.

136

Nếu tôi có một cái đầu đơn giản
Không nặng nề bao sách vở đông tây
Thời trái tim tôi bớt mọi đọa đày
Do mâu thuẫn giằng co nhau hỗn loạn.

137

Hơn chục mùa xuân sống ở tù
Lưng còng thêm mãi, mắt như mù
Vợ con cùng khốn lo cơm chạy
Phó mặc thân già với cỏ cây.

138.

Tình cảm thành thơ rất tự nhiên
Khi hồn mang những mảng thần tiên
Chưa hút xong vài hơi thuốc lá
Vần thơ như ý đã ngâm nga.

139

Cành hoa ngát rụi tàn, rồi rũ chết
Bướm ong cùng tuần tự lánh xa dần
Thương cho em lá rụng giữa mùa xuân
Đời mưa gió đến đây là chấm hết.

140

Giận thân rồi lại giận đời
Giận thời chuyên chính, giận người hèn ngu
Giận trời, giận đất âm u
Giận sông, giận núi quân thù dọc ngang.

141

Trong tù thuốc bệnh đổi bằng cơm
Sắn ngô khoai nhịn uống hà thơm
Tôi biết xương sườn tôi đếm nổi
Nhưng về đêm thì tế mới sinh sôi.

142

Tình cảm cần chăm sóc tới nơi
Nó là của quý ở trên đời
Nâng như nâng trứng còn khi vỡ
Xin chớ vô tình để lỡ rơi.

143

Miền Bắc có vô vàn tù chính trị
Mục đích tối cao là được sống an thân
Gần vợ con dù khổ đói nhục nhằn
Không dám hé răng phàn nàn một tị!

144

Hãy trông trên giường hình lao khổ
Ngàn tuyến mồ hôi chảy xiết giòng
Không, đó lệ buồn muôn khát vọng
Chia lìa rơi xuống khóc thân nó.

145

Tôi muốn kiếm trong núi rừng heo hút
Che dấu hang hầm các trại tù
Bao sắc bao hình cho nét bút
Tô thắm tranh treo mãi muôn thu.

146

Bỏ hoang năm tháng mờ rêu biếc
Mất hạn cầu sinh nấm độc đầy
Tim óc sa lầy trong hối tiếc
Ăn toàn rêu nấm, khét trời mây!

147

Rừng cây chiều sớm mờ sương khói
Nắng cuối thu vàng ủ rũ soi
Những tâm thần chỉ còn xương, ôm đói
Như bầy gia súc sống lai nhai.

148.

Ta ngồi đan cát mơ mà thức
Đau nhức thân mình, lạnh tím da
Bao bóng thâm tình, bao ký ức
Xô về chen nghẽn lối tim ta.

149

Đảng muốn đời ta chỉ vừa là cát
Trí lực chui luồn theo những đường mòn
Tất cả cuộn tròn đem bỏ lò than
Với mục đích không phải trừ mốc mọt!

150

Đảng gói ước mơ vào trong mảnh áo
Đảng nhét chí trai vào trong hũ gạo
Bảo quản thế Đảng vẫn còn sợ hão
Đem xếp cả vào trong các nhà lao!

151

Biết mấy đêm buồn mưa rơi ướt áo
Anh bước đi trong ánh đèn mờ ảo
Mơ tới em, xa lắc một vì sao
Cơn gió khuya, cây lá xạc xào...

152

Trước mặt tôi, mặt trời hấp hối
Sau lưng tôi, bóng tối mịt mùng
Bên phải tôi, tù ngục chập chùng
Còn bên trái, súng nhắm tim chẩn lối!

153

Tuổi ba mươi mà xương bọc da
Hai chân mấy lượt bước ra toà
Tù lao hết cả thời niên thiếu
Cũng chỉ vì vui chuyện với trà!

154

Tìm đâu bóng một niềm vui bé nhỏ
Mối buồn đau theo năm tháng thêm dài
Đến niềm tin ngỡ ngẩn ở ngày mai
Cũng như chính con người tôi, dứt bỏ!

155

Chân đất thân gầy, rét tím da
Những chiều u ám đứng trên fà
Tôi nhìn sông nước trong sương giá
Lòng tiếc thương đời đến xót xa.

156

Vì sống một ngày ở trên đất Bắc
Bằng mười khắc sống ngàn thu!
Nếu một bà già nhà quê trên đất bắc đui ngu
Cũng hiểu Cộng sản đúng hơn nhiều chính trị gia hoàn cầu xuất sắc.

157.

Thiếu nhi khăn đỏ cổ gầy
Hát mừng thọ bác như bầy chim non
Khác chăng chim chẳng đói mòn
Sổ sồ bay giữa nước non mây trời.

158

Ngày mùa chim chóc còn vui
Đất đai cũng ngát thơm mùi lúa rơm
Riêng người chịu cảnh đói cơm
Nhìn kho hợp tác thóc thơm chất đầy.

159

Ăn uống với fam fu
Chuyện trò cũng tục tử
Cuộc sống trong lao tù
Đã làm tôi mệt lử!

160

Lưu Nguyễn rời thiên thai
Nếu thấy cảnh trần ai ngao ngán
Tôi nằm trong địa ngục mác lê ai oán
Trần ai từ đó hoá thiên thai!

161

Trả Thơ bạn mau thịt ta ơi!
Trả fa thơ chết, có cây rừng...
Lòng ta khi ấy chim trong trứng
Fá vỏ ra ngoài, tắm nắng tươi.

162

Đêm không mộng không tình, đêm cứ vơ
Đừng xử lòng cho khuất ánh trăng vàng
Óc vô tim, bọn chặt bắt lại hàng
Tim ứa máu ra mỗi dòng chữ Đỏ.

163

Mười mấy năm sống giữa lao tù
Sống giữa buồng tim chế độ
Tôi đã hiểu tới tận cùng bể khổ
Mà trước kia Phật tổ hiểu lờ mờ.

164

Đảng quyết tâm dùng muôn bùa phép
Để biến tôi thằng giống bốn chân
Nhưng phí công, dù không là thép
Con người con chó khác phân vân!

165

Tuổi xuân là một bài thơ
Mà năm tháng chẳng bao giờ đọc lại
Tôi muốn viết bài thơ dài tiếp mãi
Trang tâm hồn mực tím đã bôi loang!

166

Thân anh không một người thương
Sao anh chẳng biết tự thương thân mình
Đời anh thoát mọi cực hình
Nếu tim anh thả mộng tình xa bay.

167.

Thi sĩ cổ kim đại không thể đọ
Họ chỉ phải dùng tim óc công phu
Còn kẻ tôi trong đói, bệnh, lao tù
Muốn tạo vần thơ phải dùng tuổi thọ.

168

Vợ con có thể bỏ
Cha mẹ có thể từ
Cộng sản thời sinh tử
Mới thoát và Tự do.

146

169

Học thuyết Mác, nay đầy rặt ~~quá~~ rác
Xét lại làm gì, tốt nhất vứt nó đi
Sử sách sau này đỡ mất công ghi
Thêm quá nhiều trang xám xì tội ác!

170.

Đời thực hết không còn chi để tiếc
Những giây thương yêu nhất đã lìa tan
Sống không gì vương mắc giữa trần gian
Sống ngỡ ngác như vừa câm lẫn điếc.

171

Khi nghĩ tới cuộc đời mai hậu
Thân thích không còn, thui thủi trái tim tôi
Ngủ chìm sâu trong giấc mộng thẳm sâu
Sực tỉnh giấc, rụng rời, đau dữ dội!

172.

Mộng sắp tàn, tới kiệt, ốm nhom
Đời không phương thuốc, huyệt đen ngòm
Hồn ta mỏng hơi, giờ suy kiệt
Không còn hơi theo gót mộng chăm nom!

173

Tôi bước giữa miền quê tái tê
Thầm câm không thấy bóng xuân về
Xạc xào đồng vàng run trong gió
Lặn lội bờ xa một cánh cò...

174

No say mới bấy nhiêu ngày
~~Mà~~ Sao bác đã đổi thay béo tròn
Màu da bác đỏ như son
Ấy màu máu đám dân mòn khổ đau!

175

Mưa rừng rả rích suốt đêm thâu
Cây lá thì thầm vang tiếng gọi sầu
Hun hút lối xưa ngàn dặm đất
Hình em, tỏa nắng nhỏ chìm đâu?

176

Em lầm nghĩ tình xưa em muốn nói
Xích xiềng em cúi xuống sẽ liền thôi
Khi ngàn muôn móc sắt đứt tung rồi
Lòng điện tắt, không hận xong một mối!

177

Nhà thơ là một gã ngây thơ
Một gã ngây thơ vô cùng từng trải
Vì không có sự hiểu đời vững trãi
Ngây thơ sẽ hoá ngẩn ngơ!

178

Tôi đã biết những tâm hồn mơ ước
Hoá oan hồn không siêu thoát lang thang
Dưới bóng cờ ma màu lửa đỏ vàng
Rên xiết đau thương, giận hờn đất nước!

179

Thân anh xơ xác tựa mồng tơi
Còn sợ không làm giữa cuộc đời.
Ôi nếu anh là Thượng đế
Anh sẽ cho em cả đất trời!

180

Thiên đường cụ Mác dân mơ
Tính ra tài sản bị vơ nhẵn rồi
Chỉ còn lại chút mồ hôi
Đổ ra vì sợ, vì nuôi Đảng hiền!

181

Anh thầm nặng bước trong gió than
Rừng hoang mù xám sương chiều tan
Ôi những linh hồn đương lạc lõng
Giữa lòng thế kỷ, giữa không gian!

182

Đêm lạnh tiếng buồn chiếc chốc rơi
Tàn hoang rêu phủ xác lâu đài
Tùm hum gai cỏ côn trùng gọi
Những tối từng bừng tiệc yến khai.

183

Từ lâu lắm lòng tôi ngừng thầm ước
Một mối tình tươi mát tôi hồi sinh
Vì đời tôi, tôi hiểu rõ ái tình
Phần cay đắng là fần duy nhất được

184

Cuốn sách đời, tôi bỏ đã lâu
Những trang hy vọng sớm vo nhầu
Mặc cho làn gió bay vô định
Giờ tôi trang cuối: khoảnh đất nâu.

185

Nếu fải sống lại thời đồ đá
Cũng còn hơn gấp vạn gấp ngàn
Cái thiên đường đói khổ miên man
Toàn giết chóc, tù lao, dối trá!

186

Nếu trái tim hoá được thằng trái phá
Thì bao chuyện chó hung tàn
Đã thằng tro, thằng bụi, thằng than
Từ lúa vật, người xuống chung một giá

187

Tôi có một mối thù fải trả
Đốt buồng gan hôm sớm không tha
Thù bản thân thù nước lại thù nhà
Chưa thể chết khi thù chưa thể trả!

188

Nước mắt không còn nữa
Tiếng cười, chuyện thời xưa
Ngày nắng với ngày mưa
Kế nhau đều lộn mửa!